

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ 43.

Καλλιτεχνικά.—ΦΑΥΣΤΟΣ. Μετάφρασις ἑυμετρος.

Ἀρχαιολογικά.—ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑ ΞΕΝΟΦΩΝΤΙ ΜΗΜΟΝΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΛΑΡΙΣΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΣΣΗΛΩΝ, ὑπὸ Ἑπ. Ἀνασταδιάδου.

Ὑπνώτιον βρέφος, ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Κορνηλίας Α. Πρεβεζιώτου.

Ὁ ἱατρὸς CHARCOT.

Ἀγροτικὸν εἰδύλλιον, ὑπὸ Μενελάου Π. Φιλανθίδου.

Νέα μέθοδος κριτικῆς,—Ὁ κ. MAX NORDAU, ὑπὸ JEAN THOREL.

Ὁ ἐν Λονδίνῳ ἰδρυθεὶς σύνδεσμος πρὸς φιλικὴν προδέγγισιν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν.

Ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρησις.—ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ.—ΜΗΧΑΝΙΚΑ.—ΧΡΟΝΙΚΑ, ὑπὸ Ἡλ. Γ. Βαλδαυμάκη.

Δραματικὴ Ἐπιθεώρησις.—Ο ΣΥΜΒΟΛΙΣΤΗΣ IBSEN.—ΧΡΟΝΙΚΑ, ὑπὸ Ὁδ. Ἀνδρεάδου.

Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις, ὑπὸ Μ. Ε. Μ.

Φύρον Μίγδον.

Οἰκονομικὴ Ἐπιθεώρησις, ὑπὸ Ν. Φωτιάδου.

Βιβλιογραφία.

ΕΚΑΣΤΟΝ ΤΕΥΧΟΣ ΤΙΜΑΤΑΙ ΓΡΟΣΙΩΝ 2

ΤΙΜΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ.

ΜΕΤΑ ΤΟΥ "ΝΕΟΛΟΓΟΥ".

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.	Γρ. 80	Ἐν Κωνσταντινουπόλει.	Λ. Τ. 2
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις	Μετζ. 5	Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις	Μετζ. 16
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ	Φρ. χρ. 25	Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ	Φρ. χρ. 70

Αἱ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΤΗΝ 1^{ην} ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Συνδρουνταὶ ἐγγράφονται ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ΝΕΟΛΟΓΟΥ, ἐν τῷ Πέραν ὁδὸς Κίουτσόουκ Χενδέκ ἀρ. 29, 31 καὶ παρὰ τοῖς ἀνταποκριταῖς αὐτοῦ.

Αἱ ἀγγελίαι συμφωνοῦνται ἰδιαιτέρως ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Νεολόγου.

Κρίσεις ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων δημοσιεύονται, ἀποστέλλομένων τῇ διευθύνσει δύο ἀντιτύπων, ὧν τὸ μὲν προώρισται τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτῆς, τὸ δὲ τῷ τὴν κρίσιν ποιῶντι.

ΙΚΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΡΑΠΠΑΠΟΡ ΒΕΗ. Πέραν, Σακίτζ 'Αγάς 21. Κατά πᾶσαν Κυριακὴν πωλήσεις ἐπὶ δημο- πρασίᾳ. Ἄγορά καὶ φύλαξις ἐπίπλων. Προκαταβολαὶ κτλ.	14	27
ΙΑΡΗΑΝΕ. Μυροποιεῖον Α' τάξεως. Εἶδη ἀρίστης ποιότητος. Γενικὴ χρῆσις τῆς πούδρας Σάργας Βερνάρ ὑπὸ τῶν φι- λοκάλων κυριῶν. Ἄλεξιάνθη χάν, Ἀριθ. 17.	15	28
ΚΟΝΙΑΚ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ Σ. καὶ Η. καὶ Γ. ΜΕ- ΤΑΞΑ. Ἐν Πειραιεῖ. Ἐξ οἴνου γνησίου παλαιόν. Ἀπειρία συστάσεων. Ἀντιπρόσωποι	16	29
Ἀδελφοὶ Τριανταφυλλόπουλοι.	17	30
ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΟΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΤΣΑΟΥΣΗ. Λε- πτότατον, μεταξωτόν, ὑγιεινόν, ὑπὸ τὸ διακριτικὸν σῆμα Ἀγκύρας. Ἀριστον εἰς τὸ εἶδος του.	18	31
Ἀποφεύγετε τὰς παραποιήσεις.	19	32
ΥΠΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ Δ. ΚΟΤΟΥΛΑ. Μ. Ὅδὸς Πέραν, ἔναντι τοῦ Ἑλλ. Προξενείου. Νέον Κατάστημα. Διακόσμησις φιλόκαλος. Ποτὰ καὶ φα- γητὰ ἐκλεκτά. Ὑπηρεσία ἀνελλιπής.	20	33
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ Ν. Τσαούδη Γραφικὴ ὕλη. Χάρτης μουσικῆς, Ἐπι- σκεπτηρίων, Ἱχθυογραφίας κτλ. Τετράδια, ΣΥΝΑΓΓΗΤΙΚΑΙ, ΦΟΡΤΩΤΙΚΑΙ κτλ. Ἐν Γαλατῇ ὁδὸς Μαχμουδιῆ Ἀριθ. 8. ΤΙΜΑΙ ΛΙΑΝ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΑΙ	21	34
ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ν. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ. Σουλ- τὰν Βαγιαζίτ, Κιοκτσιλέρ-μπασῆ, 99. Τελειόταται μηχαναί, ἐφευρέσεις νέαι. Εὐθηνία, ταχύτης, Ἀπαράμιλλος ἐπιτυχία.	22	35
ΠΡΟΜΟΣΧΟΝΑΣ. Ὁρολογιοποιὸς Α' τάξεως καὶ κοσμηματοπώλης. Διορθώσεις ὥρο- λογίων. Κατασκευὴ, κοσμημάτων. Κοιμήσεως καὶ εὐθηνία. Γαλατῇ, Βοσδόδα, παρὰ τὴν Κρήνην.	23	36
9	24	37
10	25	38
11	26	39
12		
13		

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 43.

ΤΟΜΟΣ Β'.

15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1893.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ.

ΦΑΥΣΤΟΣ

(Faust)

Μελόδραμα εἰς πράξεις πέντε. Ἐπη Michel Carré καὶ
Jules Barbier. Μῆλος Charles Gounod.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Βαλεντίνος, Μάρθα, Πολίται, εἶτα Σεΐβελ
καὶ Μαργαρίτα.

Μ. καὶ Η. Ἀπ' ἐδῶ ἡ βοή, εἰς τὸν δρόμον κυτυποῦνται
Νά! ἕνας πεσμένος νεκρὸς κατὰ γῆς.
Δὲν ἀπέθαν' ἀκόμη, τὰ μέλη κινεῖνται
Τὶ σταματᾷς; φέξε 'δῶ! πεθαίνει ὁ δυστυχής.

Β. (Ἐπιπόνως ἐγειρόμενος)
Ἀρκεῖ! μὴ λυπεῖσθε! μὴ με θρηνεῖτε·
Τὸν θάνατον πολλάκις εἶδον
Πολεμῶν καὶ δὲν μὲ πτοεῖ.

(Ἡ Μ. φαίνεται ἐκ τοῦ βάλθους στηριζομένη ὑπὸ τοῦ Σεΐβελ).
Μ. Βαλεντίνε! Βαλεντίνε!
(Ἀπομακρύνουσα τὸ πλῆθος γονυπετεῖ πρὸ τοῦ Β.)

Β. Μαργαρίτ' ἀδελφὴ!
Σὺ τί ζητεῖς; μακράν! (ἀποθῶν αὐτήν).

Μ. Οἶμοι!

Β. Ὁ ἄφρων, θνήσκω
Τὸν ἐραστὴν τῆς προκαλέσας δι' αὐτήν.

Πολ. Ἐραστὴν! (χμηλοφώνως καὶ μετὰ φρίκης).

Μ. ὦ τιμωρία! ὦ δυστυχής!

Σ. Οἶκτον! Εἶναι ἀθλία καὶ δυστυχής.

Β. (ὑπεγειρόμενος) Ἀκουσὸν μου καλῶς δειλαία!
Ἐκτελεῖται τὸ πᾶν ἐν ὥρᾳ τῇ μοιραίᾳ
Τὸ τέρμα φθάνει ἐν καιρῷ·
Ἵπτεται πᾶς βροτὸς τῷ μόνῳ ἰσχυρῷ.

Σὺ τὴν ὁδὸν ἐτράπης τῆς κακίας·
Οὐδὲν σὺ ἔργον πλεον θ' ἀγαπᾷς
Καὶ θ' ἀρνῇθης ὑπὲρ τῆς εὐμαρείας
Τιμὴν, καθήκον πάσας τὰς ἀρετάς·
Ἄγε καὶ σ' ἐνεδρεῖται ὥρα ἡ φοδερὰ
Τῶν τοῦ θανάτου τρόμων,
Κἂν θεὸς φανῇ συγγνώμων,
Παρ' ἐμοῦ ἡ ἀρά.

Πολ. ὦ δεινῆς βλασφημίας!

Ἐν στιγμῇ ἀγωνίας
Μηδὲν σκεθῇς

Ἡ περὶ μετανοίας
Καὶ ἄφες ἂν θέλῃς καὶ σὺ ν' ἀφεθῇς.

Β. Κατηραμένη!

Σὲ περιμένει

Ὁ σπαραγμὸς ἁμαρτωλῶν.

Ἐγὼ πεσὼν ἐν τιμῇ ἔχω τέλος καλόν. (ἐκπνέει)

Χ. Μετὰ δικαίων ἀνάπαυσον Σῶτερ αὐτόν.

ΠΡΑΞΙΣ Ε'.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Δεσμωτήριον.—Μαργαρίτα, κοιμωμένη.

Φαῦστος, Μεθιδιοφελής

Μ. Τὸ φῶς χαράζει· ἐγειροῦν τὸ ἱκρίον.
Τὴν Μαργαρίταν πείδον νὰ σ' ἀκολουθήσῃ.
Καιμᾶται ὁ φύλαξ... ἰδοὺ τὸ κλειδίον
Θνητοῦ χεῖρ τὰ δεσμὰ πρέπει νὰ λύσῃ

Φ. Ἄφες με!

Μ. Μὴ ἀργῇς. Φρουρῶ πρὸ τῶν θυρῶν

ΣΚΗΝΗ Β'.

Μαργαρίτα, Φαῦστος.

Φ. Τὸ στέργον μου ὁ τρόμος πιέζει. Τάλαν φάσμα!
ὦ δεινὸς πηγὴ βασάνων φοδερῶν!
ὦ φρίκη! εἰν' αὐτὴ! τὸ μυροδόλον πλάσμα

Υπὸ τὸ βάρος τῶν δεσμῶν
Ποινὴν φονέως νὰ ἐκτῖνῃ
Καὶ ἀπολέσασα τὸν λογισμὸν
Τὸ τέκνον της, θεέ, ν' ἀποκτείνῃ!
Μαργαρίτα

Μ. (ἐξεγειρομένη) ᾤ! ἡ γλυκεῖά του φωνή!
Ἀποθανοῦσαν μὲ ζωογονεῖ.

Φ. Μαργαρίτα!

Μ. Πειρασμέ, πλέον δὲν μὲ ταράττει
Ὁ σὸς σαρκασμός· ἤλθεν ὁ ποθητός,
Ἡ τρυφερά του χεὶρ μὲ προφυλάττει.
Ἐλυτρώθην· τὸν ἀκούω, τὸν βλέπω, εἶν' αὐτός!

Εἰς πιστὴν ἀγκάλην
Προσφεύγω καὶ πάλιν.
Νῦν ὁ πειρασμός
Λυσσὼν ἄς γογγύζῃ.
Κόλπος μὲ στηρίζει
Ἐραστοῦ θερμός.

Φ. Ναί, εἰς τὴν ἀγκάλην
Σὲ δῶξω καὶ πάλιν·
Κὰν ὁ πειρασμός
Πῦρ ἐξακοντίζει,
Νῦν σὲ προσάπτει
Ἐραστής πιστός. (θελὼν νὰ τὴν ἐγκαταλιθῇ)

Μ. (ἀποσπασμένη) Ἰδέ! εἶνε ὁ δρόμος
Ὁπου ἀτρόμως
Τὸ πρῶτον μ' ἀπαντᾷ.

Ἀκροθιγὼς μὲ ἐγγίξεις καὶ χαιρετᾷς
— Ἀρά γε θὰ δεχθῇς, ὡραία δεσποδύνῃ
Μέχρι τοῦ οἴκου σου ἐμὲ ὡς ὀδὴν;
— Ἀλλ' ἐγὼ δεσποδύνῃ δὲν εἶμαι ὡραία
Καὶ μόνῃ ἡμπορῶ νὰ εὕρω τὴν ὁδόν.

Φ. Ἐνθυμοῦμαι καλῶς· ἀλλ' ἐλθὲ εἶνε ὦρα.

Μ. (στηριζομένη ἐρωτύλως ἐπὶ τοῦ βραχίονός του).
Νὰ ὁ κῆπος ὁ θελκτικός
Φέρων μύρτα, ρόδα εὐώδη
Εἰς ὃν εἰσδύσῃς μυστικῶς
Φυλάττων νύκτα τὴν ζοφώδη.

Φ. Σπεῦσον Μαργαρίτα!

Μ. Μὴ!

Φ. Σπεῦσον ἐλθέ!

Μ. Ἀχ! Μείνον ἀκόμα.

Φ. Θεέ! πάλιν ἀλλοφρονεῖ.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Οἱ αὐτοί, Μεφίστοφελής.

Μφ. Ταχέως! ταχέως! εἰ δὲ μὴ θὰ χαθῇς
Ὁλίγον ἂν σταθῇς σὲ παραιτῶ εὐθύς.

Μ. Ὁ δαίμων! ἰδ' ἐκεῖ τί μὲ θέλει,
Καὶ μὲ φλογώδες ὄμμα
Μὲ πυρπολεῖ;

Ἐν ναφ' τί ζητεῖ;

Μφ. Τὸ φῶς ἀνατέλλει

Δὲν μένει καιρός.

Τὰς ὀπλὰς κτυπῶσιν

Οἱ ἵπποι ἡμῶν ὅστιν γῆν ἡχηρῶς.

(Ζητῶν ν' ἀποσύρῃ τὸν Φ).

Μόνον σπουδὴ καὶ βία ἵσως θὰ τὴν σώσῃ.

Μ. Θεέ! σὺ φύλαξόν με!
Θεέ! σὺ λυτρώσόν με! (γονυπετοῦσα).
Τάγμ' ἀγγέλων θείων ἀγνόν
Ἀνάγαγέ μ' εἰς οὐρανόν.
Θεέ ἀγαθὲ τῇ σῇ κόρῃ
Προσδύψας εὐμενῶς συγχώρει.

Φ. Ἐλθέ σὲ σώζω! ἀκολουθήσόν με.

Μφ. Τὸ φῶς χρυσώνει τὸν οὐρανόν.

Φ. Ἐλθέ σὲ ἀπειλεῖ τέλος δεινόν.

Μ. ὦ πάτερ, ψυχὴ συντετριμμένη
Οἶκτον παρὰ σοῦ προσμένει.

Φ. Θάνατος σὲ περιμένει!
Μαργαρίτα!

Μ. Τί με προβλέπεις βλοσυρά;

Φ. Μαργαρίτα!

Μ. Ἡ χεὶρ σου πόθεν ἐρυθρά!
ᾤ! αἷμα! αἷμα! (πίπτει ἀνίσθητος)

Φ. ᾤ!

Μφ. Ἐκρίθη!
(Φωνὴ ἐξ οὐρανῶν) Ἐσώθη!

(Ὁ τοῖχος τοῦ δεσμοτηρίου διασχίζεται — Ἡ ψυχὴ τῆς Μ. ἀνέρχεται εἰς οὐρανὸν περιπολούμενη ὑπὸ ἀγγέλων — Ὁ Φ. γονυπετῆς προσεύχεται — Ὁ Μεφ. πτήσσει ὑπὸ τὴν φλογερὰν ρομφαίαν τοῦ ἀρχαγγέλου).

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ.

Περὶ τῶν παρὰ Ξενοφῶντι μνημονευομένων πόλεων Λαριδόνης καὶ Μεσπίλων.

Ἡ φιλόπονος ἀττικὴ μέλισσα ἡ ἐπὶ τοῦ νοτιοῦ
τῆς Ἀττικῆς περιδομβοῦσα ὀρίζοντος καὶ ἐν τῷ
παμφασί καὶ γε μαρμαίροντι τῆς ἑλληνικῆς φιλολο-
γίας σίμβλῳ τὸν εὐπλαστόν τῆς ἱστοριογραφίας κη-
ρὸν ὑπερφυῶς πᾶν ἐξυφαίνουσα ἐν τῇ ἀφελεί, ἀπε-
ρίττῳ καὶ γε ὁπτορικῷ κάλλους καὶ χάριτος εὐμοι-
ροῦσιν Κύρου Ἀναβάσει λόγον ποιεῖται περὶ τῆς ἀφι-
ξεως τῶν μυρίων εἰς τὸν Τίγρητα ποταμὸν, μνημο-
νεύουσα ἅμα πόλεως τινος τοῦ ἐπὶ τὴν Λαριδόνη «ἐν-
ταῦθα, φησι, πόλις ἦν ἐρήμη μεγάλη· ὄνομα δ' αὐτῇ
ἦν Λαριδόνα, φησὶν δ' αὐτὴν τὸ παλαιὸν Μῆδον·
ταύτην βασιλεὺς ὁ Περσῶν (Κῦρος ὁ πρεσβύτερος)
ὅτε παρὰ Μήδων τὴν ἀρχὴν ἐλάβανον Πέρσας πο-
λιορκῶν δὲ οὐδενὶ τρόπῳ ἡδύνατο εἰσεῖν· ἥλιον δὲ
νεφέλῃ προκαλύψασα ἡφάνισε, μέχρις ἐξέλπειν (αὐ-
τὴν) οἱ ἀνθρώποι καὶ οὕτως ἐτάλω.» (βιβλ. Γ' 4, 7, 8).
Λαριδόνα πιθανὸν ἐστὶν ἡ ἀρχαία Συριακὴ πόλις
Resen, ἥτις ἐν τῇ Χαλδαϊκῇ γενικῇ Leresen λέγεται·
τὰ μεγαλοπρεπῆ ταύτης ἐρεῖπια κέκλυνται Nimrud.
Διὰ τῶν γενομένων ἀνασκαφῶν ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ
ἀρχαιολόγου Layard εὐρήνται ἐνταῦθα τὰ τοῦ τεί-
χους θεμέθλα ὕψος 20 ποδῶν ἔχοντα, αἱ δὲ πλευραὶ
τριῶν παλαιστῶν, ταῦτα δ' ἀπετέλουν μέγαν ἰδιαί-
τέρων δωματίων ἀριθμὸν, στοῶν καὶ σπηλαίων. Πρὸς
δὲ ὁ μνημονευθεὶς Layard χαιρεῖ διατεινόμενος ὅτι
τὰ ἐρεῖπια ταῦτα θεωρητέα ὡς τὸ νότιον τμήμα

τῆς ὀψιμαίτερον κληθείσης πόλεως Νινευί, πιστεύων
ἅμα ὅτι διὰ τῆς πόλεως Nimrud σημαίνονται μόνον
τὰ θεμέθλα. Ἡ πόλις αὕτη κατεστράφη ὑπὸ Δαρείου
τοῦ Ὑστάτου τῷ 515 π.χ., τῶν πλίνθων τῆς πό-
λεως ταύτης σχῆμα πλαισίου ἔχουσιν αἱ μὲν ἦσαν
ὀπταὶ ἐν καμίνῳ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τοῦ τείχους τμή-
ματι, αἱ δὲ ἐν τῷ ἡλίῳ ἀπεξηραμέναι ἐν τῷ ἐσωτε-
ρικῷ. Μνεῖαν δὲ πρὸς τοῦτοις ποιεῖται ὁ χαριέστα-
τος ἱστοριογράφος καὶ σκοτασμοῦ τοῦ ἡλίου ὑπὸ νε-
φέλης γενομένου κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς πόλεως
ταύτης, ὡς ἔχει ἡ ἐγχώριος παράδοσις, διότι κατὰ
τὰς τῶν ἀνατολικῶν λαῶν δόξας ἐκάστης πόλεως
καταστροφὴ, συναπτεῖα τῷ τοῦ ἡλίου σκοτασμῷ
(πρὸς. Ἰεζεκιήλ 32, 7 10 Ἰωήλ 2, 10, 3, 4). Ἀγ-
γλος δὲ τις ἀστρονόμος μνημονεύει ὅτι ἐν Λαριδό-
νῃ ἐγένετο ἐν νεωτέροις χρόνοις παραπλησία τις
ἡλιακὴ ἐκλειψις. Παρὰ τὴν πόλιν ταύτην ὑπῆρ-
χε πυραμὶς λιθίνη, ἥτις κατὰ τὸν Layard ἦν ὑ-
ψηλὸς τις κωνοειδὴς λόφος φέρων ἐπὶ τῆς κορυφῆς
τέτραγωνικὸν πύργον προσλαβόντα τὸ σχῆμα πυρα-
μίδος κατὰ τὴν τῆς πόλεως καταστροφὴν. Ὁ λόφος
οὗτος ἔχων ὕψος 140 ποδῶν θεωρεῖται ὑπὸ τινων
μὲν ὡς ὁ τάφος τοῦ Νίνου τοῦ τῶν Ἀσσυρίων βα-
σιλέως, ὅψ' ἑτέρων δ' αὖθις ὁ τοῦ ἀβροδιαίτου καὶ
χλιδωντος Σαρδαναπάλλου. Ἐν νεωτέροις χρόνοις
εὐρήνται ὑπὸ τοῦ διαπρεποῦς Ἀγγλου ἀρχαιολόγου
Γεωργίου Smith ἐν τῷ λόφῳ τούτῳ πολλαὶ χιλιάδες
τεμαχίων πινάκων, οἵτινες δοκοῦσιν εἶναι λείψανα
τῆς βασιλικῆς Ἀσσυριακῆς βιβλιοθήκης, περιέχοντες
τὰς χαλδαϊκὰς περὶ δημιουργίας τοῦ κόσμου, πτώ-
σεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ κατακλυσμοῦ παραδόσεις.
Παρακατιῶν δὲ ὁ αὐτὸς ἱστοριογράφος ἀφηγεῖται
περὶ τῆς τῶν μυρίων ἀφίξεως εἰς Μεσπίλα, ἣν κατῶ-
κουν οἱ Μῆδοι· ἡ πόλις αὕτη πιθανῶς ἐστὶν ἡ ἐπι-
χώριος Mischpil, ἥγουν ἡρημωμένη. Ἐνταῦθα δὲ ὑ-
πάρχουσι τὰ ἐρεῖπια τῆς ἄλλοτε ἑδρας τοῦ Ἀσσυρια-
κοῦ βασιλείου, τῆς Νινευί. Ἀνῆκον δὲ τῇ Νινευί οἱ
τέσσαρες μεγάλοι λόφοι Nimrud, Konjundshik Khor-
sabald καὶ Karamles, μεταξὺ δὲ τῶν λόφων τούτων
ὑπῆρχον εὐδμητοὶ ἰδιωτικαὶ οἰκίαι· κατὰ δὲ τὴν τῶν
ἀρχαίων γεωγραφῶν μαρτυρίαν ἡ πόλις αὕτη ἐκ-
εκτετο περιφέρειαν 480 σταδίων, ἐναντι δὲ τῶν ἐρει-
πίων ταύτης ἐν τῇ ἐτέρᾳ τοῦ Τίγρητος ὁχθῇ κείται
ἡ τανῦν καλούμενη Μοσοῦλ.

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ)

ΣΗ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ.

ΥΠΝΩΤΤΟΝ ΒΡΕΦΟΣ.

ὦ φύλλον τοῦ στελέχους ἀποσπασθέν! ποῦ πλανᾷ-
σαι ἀετῶς ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ; ὁ πανταχόθεν περιβάλλων
σε ἀήρ πάλαι, ὥθει, στροβιλιζέει σε ἀπαύστως· καὶ
σύ, εἰς αὐτὸν ὅλως παραδεδωμένον νοχελῶς, οἶονεῖ ἐνη-
δῶνως φέρεσαι ἐπ' αὐτοῦ. ὦ φύλλον! σὲ ἐκπτοεῖ ἄρα
τὸ ἀχνεῖς τῶν πρὸ σοῦ διανοιγομένων ἐκτάσεων, ἢ σὲ
τέρπει ἡ ἀνὰ τὴν ἀπειρον ἀτμοσφαῖραν διηγεῖς αὕτη
περιπλανησίς σου; ποῦ, τέλος, λήγει αὕτη; Χθὲς ἔτι
ἐφάνης ἐπὶ τοῦ στελέχους σου σμικρὸν τρυφερόν φυλλά-

ριον· αἱ ἀργυραὶ τῆς δρόσου σταγόνες, ἀπλέτως ἐπὶ σὲ
ἐπιχεύμεναι, σὲ διέτρεψαν στοργικῶς, ἕως οὗ αὐξήθην
προσέλαβες τὴν δι' ἀπασῶν τῶν ἀποστειλθουσῶν τοῦ
σμικροῦ ἀποχρώσεων διαγελωσαν λάμψιν τοῦ τελείου
θάλους. Τότε ἤρξω ἀνησυχῶς ἐπὶ τοῦ στελέχους σου
σαλευόμενον ὥσει ἐζήτεις τι ἀνυπομονοῦν· μάτην ἐν νυ-
κτὶ ἐδουκάλα τὸ λιγὺ πτηνὸν τὸ φωλεῖον ἐπὶ τῆς κο-
ρυφῆς τοῦ γενεθλίου δένδρου σου· δὲν ἔκλινες εἰς ὕπνον
ἐπὶ τοῦ μητρικοῦ κορμοῦ· τίς ἄρα ἀμάχητος ἰσχύς προῦ-
κάλει τὸν ὄργασμόν σου; ὁ αἰέπνοος ἀήρ, ἀπαύστως
περὶ σὲ προσπαλλόμενος, σ' ἐδῶνει καὶ σ' ἐφίλει μετὰ
λεπτοῦ ψιθύρου· σ' ἐδῶνει οἶονεῖ προσπαθῶν νὰ σὲ ἀπο-
σπᾷς τοῦ κορμοῦ σου, μελιχίως ἐκ πόθου τοῦ ν' ἀφε-
θῇς εἰς αὐτὸν ἐπίσης παλλόμενον· ἐν τέλει σὲ ἀνῆρπασεν!
ὁ πόθος σου ἐπληρώθη... καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης
περιδινεῖσαι ἡδονικῶς ἀνὰ τὴν ἀτμοσφαῖραν, περᾶς ὕψου
ἐπὶ λειμῶνας καὶ δάση, ἐπὶ ἄσπερα καὶ ὄρη, περέρχουσαι
τὸν κόσμον πλανώμενον ἐν τῷ κενῷ. ὦ φύλλον, ποῦ,
τέλος, λήγει ἡ μακρὰ ἐναέριος πορεία σου;...

Ἀλλ' ἰδοὺ ἐν τέλει ὁ περιβάλλων σε ἀήρ σ' ἐπιρρίπτει
εἰς εὐρέα πελάγους νῶτα· καὶ τὸ γλαυκὸν κύμα, πρὸς
στιγμὴν ἀνυψωθὲν ὅπως σὲ δέξεται εἰσπίπτων, σὲ λι-
κνίζει ἤδη ἐν τῇ σπαιρούσῃ ἡρέμα ἀφρώδει ἀγκάλῃ αὐ-
τοῦ· σὺ δὲ φύλλον ἀφίσσεαι ἤδη εὐδαιμόνως ἀναπεπαυ-
μένον ἐπὶ τῆς αἰκινήτου ταύτης σαπφειρώδους κλί-
νης σου· ἰδοὺ! ἡ σμαραγδόχρους λήμψις σου, ἐπὶ μάλ-
λον ἐν τῇ διαυγεῖα τοῦ ρεύματος ἀποστειλθούσα, μεδιζᾷ
ὑπὸ τὴν οὐρανόθεν ἐπὶ τῶν κυμάτων προσπίπτουσιν καὶ
θωπεύουσάν σε ἐντὸς αὐτῶν ἀργυρώδη ἡλιακὴν ἀκτῖνα·
καὶ ἡρεμεῖς ἤδη ὑπ' αὐτὴν μὴδὲν πλέον ἐπιποθοῦν· ὦ,
μειδία διὰ τῆς ὑγρᾶς λάμψεώς σου, σμαραγδόχρυσον
φύλλον, μειδία φαιδρῶς!... πρὸς τοῦτο λοιπὸν ὄργων
ἐπὶ τοῦ στελέχους ἡρέμα ἐπάλλεσο· τοῦτο λοιπὸν διὰ
τοῦ ψιθύρου σοὶ ἐλάλει ὁ προσπνέων σε ἀήρ· εἰς τὸδε τὸ
εὐρὺ καὶ διάφωτον τέμα ἐσπευδεν ἐκεῖνος νὰ σὲ κομίσῃ
ἀνεπιστρεπτὲ διωθὼν σε ἀνὰ τὸ κενόν!

Ναί, τοῦτο ἐπόθει· νὰ θάλλῃς ἐφεξῆς ἀμάραντον ἐν
τῇ ἀνέφῳ τοῦ κύματος δρόσῳ, νὰ βαυκαλάσῃς ὑπὸ τῶν
ἡδυλάων αὐτοῦ φλοίσβων, καὶ ἀπὸ τῆς εὐρείας αὐτοῦ
ἐκτάσεως μεθόλως ὡς ἐν τῷ πυκνῷ γενεθλίῳ δάσει σου
ὑπὸ τῶν ἐπιπολαζουσῶν σκιῶν κωλυόμενον, νὰ ἀτενίζῃς
τὴν ἀπὸ τῶν ὕψων διαγελωσάν σοι ἀκτῖνα τοῦ ζειδῶ-
ρου φωτός! μειδία ὑπὸ τὴν ποθητὴν ταύτην ἀκτῖνα τὴν
τὰ γλαυκά σου κύματα ἐπιχρυσούσαν, σμαραγδόχρυσον
φύλλον, εὐδαιμονίζω σε.

Οὕτως, ὡς ὁ τὸ φύλλον ἀναρπάζων ἀνεμὸς, ἀχανὲς
καὶ ἀέριος, γλυκὺς καὶ ἀπλετος, ἰσχυρῶς περικλύζει τὴν,
ὡς τὸ φύλλον ὑπὸ τὸν ἀέρα, ἐνηδῶνως ὑπὸ τὰς θείας ἐπι-
πνεύσεις αὐτοῦ παλλομένην ψυχὴν ἡμῶν ὁέως τοῦ ὡραίου
ἐν τέλει δὲ ὅλως ἐν τῇ ἀερίᾳ ἀγκάλῃ περιλαβὼν, περι-
πλανᾷ αὐτὴν ἐν τῇ φύσει, καὶ ἀποτίθησιν εἰτα ἐν τῷ
ἀπεράντῳ γλαυκοχρῶσ τῆς ἰδέας πόντῳ, ἐνθεν αὕτη,
ἐπὶ καλλιρρόθων εὐναζομένη κυμάτων καὶ ἐν τῇ αἰωνίᾳ
δρόσῳ αὐτῶν ἀναθάλλουσα, εὐδαίμων προσατενίζει τὴν
οὐρανόθεν ἐπιτελλομένην καὶ τὸν γλαυκὸν τοῦτον πόν-
τον καταστράπτουσαν ἀκτῖνα, ἥτις ἐστὶ τὸ ἰδανικόν

ώραίον, τὸ εὐφραγνὲς αὐτῆς ἰνδαλμα. ὦ! χαίρει ἡ ἐν τῷ ἀπεράντῳ καὶ διαχρύσῳ τῆς ιδέας πόντῳ μακαρίως ἐπαναπαυομένη ψυχὴ! μεῖδία πρὸς τὴν οὐράνιον τοῦ ἰδανικοῦ κάλλους ἀκτίνα, ἥς τὸ μάγον ὄνομα ἡ ἐπὶ μακρὸν ῥιπίσασά σε πνοὴ τοῦ ἀερίου ἔρωτός σου διηνεκῶς σοὶ ἐψιθύριζε!

Ἀλλὰ μή, ἡ ψυχὴ ἡ ἐντὸς τῶν ἀερωδῶν πτερύγων τοῦ κατακυριεύοντος αὐτὴν εὐρυπετοῦς ἔρωτος περιεπτυγμένη, πρὶν ἢ εἶτι καταφθάσῃ καὶ μαλακῶς ἀποτεθῇ ἐπὶ τοῦ γλαυκοῦ πελάγους ὃ σελαγίζει ἡ ἀπὸ τοῦ ἀδύτου τριαστέρου Ἡλίου καταυγαζομένη ἀκτὶς τοῦ ὑπεράτου ὥραιου, μή, ἐν ᾧ χρόνῳ, παροδικῶς εἶτι τὴν φύσιν περιθεῖ, διὰ τοῦ ἐξυδερκοῦς αὐτῆς ὀμματος δὲν διορᾷ πολλαχοῦ γλυκερὰς ἀντανακλάσεις τῆς θαυμασίας ταύτης ἀκτίνος.

Ναί! . . . διορᾷ, διορᾷ αὐτὴν μυστικῶς ἀπολάμπουσιν ἐπὶ τῆς μειδιώσεως χροῖας τοῦ καλλιπετάλου ρόδου, ἢ ἐπὶ τῆς ἀργυρᾶς τῆς δρόσου ψεκάδος, ἐπὶ τῶν χρυσιζόντων νεφῶν τῆς αὐγῆς ἢ ἐπὶ τῶν χρυσοφειγῶν ἀστέρων τῆς ἡρεμαίας νυκτός· καὶ ὑπὸ τῆς γλυκείας ἐκλάμψεως τῆς μυστηριώδους χάριτος ἢ ἐπ' αὐτῶν ἡ ἀκτὶς ἐκείνη διαχέει, θωπευομένη, μαγευομένη ἡ ἀεροδίνητος ψυχὴ, νομίζει ὅτι τὴν οὐράνιαν ταύτην χάριν μέλπει ἐν τῇ ἀσπρώδει νυκτὶ ἢ ἐν τῇ ἡλιοφειγῇ πρωΐᾳ ἢ μελῖφωτος ἀηδῶν, ἥς τοὺς τόνους ὡς ἀγγελικὴν ᾠδὴν πρὸς τὸ ὥραιον ἔνθους ἀκροᾷται.

Ἀλλὰ κάλλιον εἶτι διορᾷ τὴν θείαν ταύτην ἀκτίναν συμπαθῶς ἐπιλάμπουσιν ἐπὶ τῆς ἀδαμαντίνης σταγόνος τοῦ γλυκεροῦ τῆς εὐσπλαγχνίας δακρύου, ἥτις στιλπνότερα καὶ μαγικώτερα ἐστὶ τῆς ἐκρίτιδος δρόσου, ἐπὶ τοῦ ἀνθοχρόου ἐρυθήματος τῆς ἀρετῆς, παραδεισίου ρόδου θάλλοντος ἐπὶ ἀγνῆς παρειᾶς, ὅπερ θελκτικώτερον ἐστὶ τῶν τοῦ εὐάνθοῦς λειμῶνος· ἐπὶ τοῦ ἱλαροῦ τῆς συμπαθείας μειδιάματος μάλλον σελαγίζοντος τὴν μορφήν ἐφ' ἧς ἀνατέλλει ἡ ἡ πρώτη τῆς αὐγῆς λαμπηδὼν τὰ ἀγνὰ τοῦ αἰθέρος νέφη· ἐπὶ τῆς ἱερᾶς, τέλους, καὶ ὥραιότερας ἢ ὁ διάστερος τῆς νυκτός οὐρανός μορφῆς ὑπνώττοντος βρέφους!

ὦ, ναί! εἶναι ἡδεῖα καὶ ἀληθῶς ἱερὰ ἡ μορφή τοῦ ὑπνώττοντος βρέφους· ἡδεῖα διότι πικρὸν πόνου δάκρυ οὐδέποτε ἐπαφῆκε ρεῦσαν ἐπ' αὐτῆς τὸ καυστηρὸν ἔχνος· ἱερὰ διότι κακεντρεχὲς ὑποκρισίας μειδίαμα οὐδέποτε ἐπέχυσεν ἐπ' αὐτῆς τὴν ἀγρίαν λάμψιν τοῦ οὐδὲ τοῦ ψυχροῦ κόρου τῶν βιωτικῶν ἡδονῶν ἢ ρυτίς ὡχρῶς αὐκὴν διηυλάκωσεν.

Εἶναι ἱερὰ διότι ὄναρ ἀρρήτως ἀγνὸν ἐπιχέει ἐπ' αὐτῆς αἰθέριον ὄλωσ αἴγλην· διότι τέλος, ὑπάρχει νῦν ὡραία ἀγγέλου εἰκὼν, ἢν θεοπνεύστως ἀριστοτέχνῃς χεῖρ, τὴν ἀόριστόν πως ἐκφράσιν τῶν εὐγενῶν αὐτῆς γραμμῶν τελειοῦσα καὶ ζωοποιούσα, μετατρέψει βαθμηδὸν εἰς πιστὴν καὶ ἀληθῆ τοῦ ἀπειροτελείου Θεοῦ εἰκὼνα! . . . καὶ ἡ ἀεροδίνητος παροδὶτις ψυχὴ ἐπὶ στιγμὴν πρὸ τῆς κοιτίδος τοῦ ὑπνοῦντος βρέφους τὴν ἀένανον πρὸς τὸ ἀχανές ἐκεῖνο τέρμα πορεύει αὐτῆς ἐπέχουσα, μετὰ θαυμασμοῦ ἀσπάζεται ἀοράτως τὸ χιονολαμπές αὐτοῦ μέτωπον ἀκριβῶς ἐκεῖ ἔνθα ἡ ἀκτὶς τοῦ ἰδανικοῦ κάλλους

ἀντανακλάται, καὶ ψελλίζει ἐν σεβασμῷ: «ὦ! εἴθε, ἀγγέλου εἰκὼν εἰς θείαν εἰκὼνα μέλλουσα νὰ διαπλασθῇ, οἰκτρὰ ἀγνοία ἡ ἀσύγνωστος ἀκηδία, ἡ αἰφνιδίως τις τρόμος τῆς σοδαρᾶν εὐθύνῃν ὑπεχούσης χεῖρος ἢ ἡ τελειώσεως σου ἀνετίθη, μὴ ἐπενέγκω ἐπὶ σοὶ ἀντιτελειώσεως παραμόρφωσιν, ἀντὶ ἀσπαστοῦ κάλλους ἀσχημίαν ἀπαίσιον! ὦ ἀκτὶς ἱερὰ τοῦ ἰδανικοῦ κάλλους ἀκτὶς! ἐσσεὶ τὸ ἀγγελικὸν τοῦτο ἐκμαγεῖον ὥραζουσα, καταφωτίζουσα τὸ μετὰ φροντίδος ἐπ' αὐτοῦ προσπίπτον ὄμμα, ἐνίσχυε οὕτω, τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐργαζομένην χεῖρα, ἕως οὗ αὕτη, εἰς τὴν ἀρίστην τελειότητα προαγαγούσα αὐτό, αἰσίως δρᾶζῃται τοῦ στεφάνου ᾧ ὁ Ὑπεράγαθος ἐπιβραβεύει τὴν καλλιτεχνικὴν αὐτῆς ἱκανότητα, ἐφικομένην τοῦ σκοποῦ οὗ χάριν ὑπ' αὐτοῦ ἐδωρήθη.

Ὑπνώττει τὸ βρέφος, ὑπνώττει γλυκὺ καὶ τῆς μορφῆς αὐτοῦ ἡ αἴγλη ἀπαυγάζεται ἐπὶ τὴν θεοπεσίως μειδιώσαν μορφήν τῆς μητρός, ἥτις στοργικῶς ἐπ' αὐτοῦ προσκύπτουσα, ἐπισταλάζει γλυκὺ μαργαρίτινον δάκρυ.

ὦ θεῖον δάκρυ καὶ μειδίαμα, ἄρρητα αἰσθήματα διαζωγραφούντα! ὦ ἐξαίσια στιγμή στιγῆς γλυκείας καὶ ἱερᾶς! . . . τότε ἐλαφρὸς, μονονοχὶ ἀνεπαίσθητος πτερυγισμὸς φύλακος νυκτίου ἀγγέλου θροεῖ μυστηριώδως καὶ ἡ ἐφισταμένη παραδίδις ψυχὴ ἀφίησιν, ἀβρὸν στεναγμὸν ἡδονῆς! . . . Ἀλλὰ τὸ εὐγενές τῆς στιγμῆς ἐκείνης μυστήριον ἐπαυξάνουσα, ἀντηχεῖ αἴφνης ᾠδὴ λιγεῖα καὶ τρυφερὰ, ἀργυρόηχος λαλιὰ αἰσθήματος· τότε ὁ νύκτιος λύχνος πᾶσαν ἀγωνίαν καταβάλλων ὅπως ἀντιστῇ κατὰ τῶν ἀνέμων, παύεται τῶν τριγμῶν αὐτοῦ καὶ τὰ περίεξ ἀόρατα πνεύματα τῆς ἐλαφροῦς θροῆς τῶν ὅπως ἀκροάσονται τῆς ᾠδῆς ἐκείνης δι' ἧς ἡ μήτηρ βαυκαλᾷ τὸ ὑπνώττον βρέφος.

Κοιμῖσου, ἀγαπημένο μου! τὸν ὕπνο τὸν γλυκὺ σου, ἔς τῆς κλίνης σου τὸ πλάι, πλανῶντας βλέμμα τρυφερὸ ἔς τάνθατο προσώπῳ σου, λαχταρισμένη καὶ ἄγρυπνῃ ἡ μάνα σου φυλάει.

Ἐσύ·σαι ἀγάπη μου γλυκεῖα μεσ' ἔς τῆς ψυχῆς τὰ βάθη, ἐσύ·σαι ἡ ἐλπίδα μου ἡ ὄνειροπλασμένη· ἐσύ·σαι τὸ τριαντάφυλλο μετ' ὀλίγως τὸ ἀγκάθι ποῦ ἔς τὴν καρδίᾳ μου μεσ' ἀνθεῖ καὶ ἀμάραντο ἀπομένει

Σὺ ραῖν' ἡ νύχτα χαροπὴ μετ' ἀστεριῶν ἀκτίδες· μ' ὀλόφωτο χαμόγελο δὲ κρυφοβλέπ' ἡ μέρα, ἡ κρύα βροῦσι σου κυλᾷ ὀλέγγυραις ρανίδες ἀπὸ τὸν κάμπο πέρα:

Σὲ νανουρίζει τρυφερὴ δᾶν αὖρα ἡ πνοὴ μου· κοιμῖσου, ῥόδο! ἀρετὴ ἃς ἵνα ἡ μοσχιά σου, τὸ δάκρυ τῆς ἀγάπης μου ἀθάνατον ὄροσιν σου, ζωὴ σου ἡ ζωὴ μου!

Κοιμοῦ, παιδί μου! πὸ ἑνὶ ἐν ἄσπρῳ περιστέρι τοῦ παραδείσου λουλούδα θενάσθῃ νὰ δὲ ῥάνη· λουλούδα ὁποῦ τᾶκοις τῆς Παναγίας τὸ χεῖρ καὶ ἔς τὴν δροσὴ τῆς τάλουδε, νὰ σοῦ γενοῦν στεφάνι.

Κοιμῖσου καὶ ὁ χρυσὸς ἀπὸς θ' ἀπλώσῃ τὰ φτερά του νὰ σ' ἐλαφροσκεπάσῃ· ἂν χύσῃ ἀγέρας τῆς νυκτός τὸ κροῦ φῦσμά του, ἢ ψυχρὰ μὴ σὲ φθάσῃ.

Κοιμῖσου νᾶναι ὁ ὕπνος σου γλυκεῖα χαρὰ καὶ εἰρήνη· δὲς! τῶν ὄνειρων ὁ φανός, τὸ ἀργυρὸ φεγγάρι, μετ' ἧς χρυσαῖς ἀκτίνες τοῦ ἀπὸ ἑνὶ πλά σου χύνει τὴν γαλαστί του χάρι.

Κοιμῖσου! βλέπε ὄνειρο χρυσὸ καὶ χαμογέλα . . . πῶς μ' ἀγγελοῦδια ἔς τὰ ἑνὶ παιζεις χαριτωμένα, καὶ κάθεσθε ἔς ἐννεφεο ὀλέγγυρο καθένα καὶ αὐτὰ διαμάντια σου κυλοῦν καὶ σου φωνάζουν: [Ἐλα!]

Κι' ἄμα τὰχνό σου σύγνεφο κυλίσῃ· κεῖ κοντὰ τους, αὐτὰ γελῶντας σὲ φιλοῦν ἔς τὸ κοραλλένιο στόμα, καὶ τὰ μαλλιά σου πλέκονται μαζὶ μετὰ τὰ μαλλιά τους πῶχουν τὸ ἴδιο χρῶμα.

Καὶ ἔπειτα σ' ἀρπάζουν μετὰ τὰ φτερά τους πάλι καὶ ἔς τῆς γλυκεῖας μανούλας σου σὲ φέρουν τὴν [ἀγκάλῃ·]

αὐτό, παιδί μου, τὸ χρυσὸ θὰ ἴσῃ ὄνειρό σου· αὐτὸ με λέγ' ἡ ὄψις σου καὶ τὸ χαμόγελό σου . . .

Καὶ ὅταν «ἐξύπνα! . . .» σου λαλή τὸ πρωῒν ἀπὸ δόνη τοῦ ἡ φωνῆ τοῦ δάκρυο καὶ χαμογέλοιο σμίγει, ὅταν ἡ πρώτη τοῦ ἡλιοῦ ἀκτίς σὲ σιμόνῃ καὶ μ' ἑνα φίλημα χρυσὸ τὰ βλέφαρα σ' ἀνοίγῃ,

θὰ ὄψῃ νὰ γέρον ἄγγελος εἰς τὸ λευκὸ σου στῶμα. καὶ θᾶν αὐτὸς ποῦ ἔς τὸν νεῖρο σὲ φίλησε ἔς τὸ στόμα. καὶ τὴν φτεροῦν' ἀνοίγοντας τὴν ἀργυρῇ του πάλι, σ' ἔφερε ἔς τῆς μανούλας σου τὴν ἀνοικτὴ ἀγκάλῃ.

Αὐτὸς με ἐμὲ ὀλονυκτὶς τὸν ὕπνο σου φυλάει σιμά σου, ἀκριδὸ μου· καὶ ἔς τὴ στιγμή ὁποῦ γοργὸς ἑνὶ πλάθῃ θὰ νὰ πετάρῃ, θὰ τοῦ φωνάξῃς χαροπὸ: «σὲ εἶδα ἔς τὸν νεῖρό μου! . . .»

. . . Σὺ, Παναγιά, ποῦ ἐσφίξεις παιδί ἔς τὴν ἀγκαλιά σου ἔς τοῦ κόσμου τὸ ἄνθερον, ποῦ μητρικὸ χαμόγελο καὶ δάκρυο ἡ καρδιά σου ἡ ἄγια τὸ ξέρει,

Σὺ ποῦ κρυφὰ τὴν ὥρ' αὐτὴ τὸ μάτι σου με βλέπει ποῦ ἀγρυπνοῦμε μόνο Σὺ καὶ ἐγὼ καὶ τὰγγελοῦδια, ἄχ! πάντοτε ἔς τὸν ὕπνο του λευκὴ ἀπλῶνε σκέπη καὶ ραῖνέ το μεσ' ἔς τὸν νεῖρο οὐράνια λουλούδια!

Κάμε νὰ βροῖσκῃ πάντοτε οὐράνια λουλούδια, εἰς τῆς ζωῆς τὸ δρόμο, καὶ πάντοτε ἔς τὸν ὕπνο του νὰ βλέπῃ ἀγγελοῦδια μετὰ τὰ φτερά ἔς τὸν ὄμο! . . .»

ὦ! χαίρει, ἀγνὴ τοῦ ὑπνώττοντος βρέφους κοιτὶς χιονολευκὸς ὡς τὰ ἐν τῷ ὄνειρῳ αὐτοῦ τοὺς ὁμοιομορφοῦς αὐτῷ ἀγγέλους ἐπὶ τοῦ αἰθέρος βαστάζοντα νέφη! χαίρει σκηνὴ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐπὶ γῆς συνενοῦσα πᾶν ὅτι ἀγνὸν καὶ ὥραιον, πᾶσαν γοητεύουσιν τοῦ ἰδανικοῦ κάλλους ἐκφράσιν: δάκρυ καὶ μειδίαμα, ὄναρ καὶ ἔσση. Ἀνάνησιν καὶ Ἐλπίδα! . . .

Ἀνάνησιν καὶ Ἐλπίδα, ναί! . . . ἐν σοὶ ἡ ἀνθρωπότης, εὐχάρως ἀτενίζουσα, μιμνήσκειται τοῦ οὐρανοῦ ἐξ οὗ

κατῆλθε, καὶ ἔνθους ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ἱερᾶς ἀνάνησσεως, ἐν σοὶ πάλιν ἐλπίζει, ἀγγελε, ὅτι διὰ τῶν πτερύγων τῆς ἀγνότητος οὗς ἀοράτως φέρεις ἐπ' ὤμων, συντελέσεις ποτὲ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐκείνον βαθμιαίαν ἀνύψωσιν αὐτῆς.

ὦ, εἴθε, εἴθε, λοιπόν, θαυμασία εἰκὼν τελειότητα προδιαγράφουσα, χάρις οὐ μόνον τῆς φαντασίας διὰ τοῦ ἀστράπτοντος κάλλους ἀλλὰ καὶ τῆς καρδίας δεσπόζον διὰ τῆς ἡθικῆς ἐκφάνσεως, εἴθε σ' εὐλογοῖ τὸ ἀκτινὸπληστον βλέμμα ἐπιρρίπτων ὁ παντεπόπτης Θεός!

Καὶ ἡ πλάνης τοῦ κόσμου ἐπόπτῃς ψυχὴ, ἡ, ὡς τὸ φύλλον ὑπὸ ἀειπνοῦ ἀέρος, ὑπὸ τοῦ ἀχανοῦς καὶ ἀύλου πρὸς τὸ ἰδανικὸν κάλλος ἔρωτος αὐτῆς, ἡδονικῶς φερόμενη πρὸς τὸν χρυσόγλαυκον τῆς ιδέας πόντον, μακρὸν ἐπὶ τοῦ θεάματος τούτου ἐφ' οὗ ἀπλῆτως ἀνακλάται ἡ ἀκτὶς τοῦ ἰνδαλματος αὐτῆς ἐπιστᾶσα, ρίπτει τέλος ὕστατον ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ὑπνώττοντος βρέφους φίλημα, καὶ καθ' ἣν στιγμήν, τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος, ὁ φύλαξ ἄγγελος, ὁ ἄγγελος τοῦ ὄνειρου, τὴν ἀερωδῶς θροῦσαν πτέρυγα ἀόρατος τανύει πρὸς τὸν οὐρανόν, μακρύνεται καὶ αὕτη σιγὴ καὶ ἀνεμοφόρητος ἵνα τὴν αὐτὴν φαινήν ἀνάκλασιν, ἐρευνῶσα, ἀνεύρῃ ἐπὶ τῶν θαλλόντων ρόδων, τῆς στιλβούσης δρόσου καὶ τῶν χρυσιζόντων τῆς ἀνατελλούσης αὐγῆς, ἢ ἐπὶ τοῦ φαινοπέρου τῶν χρυσῶν νεφῶν στοργικοῦ μειδιάματος, τοῦ ἡδονοῦ τῶν ρόδων ἐναρέτου ἐρυθήματος, ἢ τοῦ λαμπερωτέρου τῆς δρόσου συμπαθοῦς δακρύου.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ.

Ο ΙΑΤΡΟΣ CHARCOT.

Τῇ πρωΐᾳ τῆς 4|16 μεσοῦντος ὁ ἱατρός Charcot εὐρίσκειτο νεκρὸς ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, αὐτὸς ὃς πρότινων εἶτι ὥρῳ πλήρης ζωῆς ἀπνύθουε τῇ οἰκογενεῖ αὐτοῦ χαριεστάτην καὶ πῶς εὐτράπελον ἐπιστολὴν. Καὶ ἰδοὺ τὸ χάριν τέρψεως ταξιδίον, ὅπερ ἐπεχείρησε σὺν τοῖς ἱατροῖς Debove καὶ Straus καὶ τοῦ γαμβροῦ τοῦ μεγάλου Pasteur κ. Vallery—Radot, μετεβλήθη εἰς ταξιδίον θανάτου, ἀτυχῶς διὰ τὴν τῶν εὐγενῶν γαλατῶν καὶ τὴν καθόλου ἐπιστήμην, ἥς ἔνθους μύστης διετέλεσεν ὡς ὁ ἐπιφανὴς ἀνὴρ. Ὁ ἄδης παρ' οὗ πολλὰς ἀπέστα ὑπάρξεις, οἶονεὶ ἐκδικούμενος ἀφήρπαζεν αὐτὸν διὰ βοστολογοῦ ἀλκοῦθως σπληνικῆς παθήσεως, ὑψ' ἥς προσεβλήθη πρὸ ἔτους.

Τὸ ἔργον τοῦ Charcot τοσοῦτον εὐρὺ ὑπάρχει, ὥστε πρὸς ἀκριβῆ καὶ ὅσον ἐνεστί πλήρη αὐτοῦ ἐξεῖκόνισιν οὐ μόνον δεῖται χώρου πολλοῦ, ἀλλὰ καὶ μελέτης οὐ μικρᾶς καὶ ἐιδικότητος οὐ τῆς τυχοῦσης. Ἀνδρῶν τοιούτων οἱ βίοι οὐχὶ ἐκ τοῦ παρακροῖμα γράφονται· τοῦτο σὺν τῷ χρόνῳ συντελεῖται καὶ διὰ τῆς συμβολῆς πολλῶν. Ἐφ' ᾧ καὶ ἐξέστω ἡμῖν ὥδε τὰ κυριώτατα σημεῖα τοῦ ἐκλείψαντος ἀνδρός, ὅστις τοσοῦτον ἐδόξαδε τὴν γενικὴν ἐπιστήμην, νὰ ἐκθῶμεν.

Ὁ Jean Martin CHARCOT, γεννηθεὶς ἐν Παρισίοις κατὰ τὸ ἔτος 1825, μετὰ ἐξαιρέτους περὶ τὴν ἱατρικ-

κὴν σπουδὰς ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῷ 1853. Μετὰ τρία δ' ἔτη, ἦτοι κατὰ τὸ 1856, ὠνομάσθη ἱατρός τοῦ κεντρικοῦ γραφείου τῶν νοσοκομείων, ὑφηγητὴς δὲ κατὰ τὸ 1860 καὶ μετὰ ἔτη δύο διορίσθη ἱατρός τοῦ μεγάλου καὶ ἱστορικοῦ φιλανθρωπικοῦ ἰδρύματος Salpêtrière. Ἀπ' αὐτῆς δ' ἀναφαίνεται ὁ μέγας ἐπιστήμων διὰ σπουδαίων μελετῶν περὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Τῷ 1873 ἐγένετο μέλος τῆς ἀκαδημίας τῆς ἱατρικῆς καὶ τῷ 1880 καθηγητὴς τῆς κλινικῆς διὰ τὰς νευρικὰς ἀσθενείας, ἔδρας ἐδικῶς αὐτοῦ χάριν ὀρισθείσης, κατὰ δὲ τὸ αὐτὸ ἔτος ἰδρύσατο τὰ *Archives de neurologie* τὸ σπουδαιότατον σύγγραμμα τῆς Γαλλίας περὶ τῶν ἀσθενειῶν τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Τῷ 1883 ἐξελέγη μέλος τοῦ πανακαδημίου ὡς μέλος τῆς ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν. Ὑπὸ μεγίστου ἐρωτος πρὸς τὴν ἐργασίαν φλεγόμενος, ἐγένετο, σὺν τοῖς Bouchard καὶ Chauveau, ὑποδιευθυντὴς τῆς *Revue de médecine*, διευθύνων ταυτοχρόνως τὰ *Archives de pathologie expérimentale et d'anatomie pathologique*, καὶ τὴν *Nouvelle Iconographie de la Salpêtrière*. Ἀναλογισθῶσαν δὲ οἱήμετεροι ἀναγνώσται ὅτι ἐν ᾧ χρόνῳ ἐν τοῖς ἐργοῖς τούτοις ἐπεδίδοτο, ἐδίδασκε, ἐθεράπευε τὴν μεγάλην αὐτοῦ πελατείαν καὶ συνέγραψεν ἅμα. Καταλείπει περὶ τοὺς ἑνδεκα τόμους συγγραμμάτων σπουδαιωτάτων, μὴ καταλεγόμενων ἐν αὐτοῖς ἑτέρων τεσσάρων, ἂν μὴ καὶ πλείονων, τόμων τῶν κλινικῶν μαθημάτων *Leçons de mardi* καὶ *Clinique de maladies du système nerveux*, ὧν ἡ δημοσίευσις ἀνατέθεται τῷ ἱατρῷ Guinon, γραμματεῖ αὐτοῦ.

Μεγά δ' ἐστὶ κατόρθωμα τοῦ ἐξόχου ἐπιστήμονος, συγκροτήσαντος σχολὴν ἐκ διασήμων ἀνδρῶν, οἱοὶ εἶσιν οἱ καθηγηταὶ Bouchard, Cornil, Straus, Hayem, Debove, Joffroy καὶ ἄλλοι. Ἡ σχολὴ αὕτη, ἥς ἀρχηγός ἐγένετο ὁ Charcot διακρίνεται ὡς σχολὴ τῆς Salpêtrière. Γνωσταὶ εἶσι, νομίζομεν, αἱ μελέται τῆς σχολῆς ταύτης καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἐξόχου αὐτῆς πρωτοστάτου ἐπὶ τοῦ ὑπνωτισμοῦ, καὶ αἱ ζητήσεις, αἵτινες προσκλήθησαν ἐπὶ τῶν μελετῶν τούτων. Μετὰ πολλὰ πειράματα κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ὑπνωτισμὸς περιλαμβάνει πολλὰς καὶ διαφόρους νευρικὰς καταστάσεις: τὴν κατὰ τὴν ψῆαν, τὴν ληθαργίαν καὶ τὴν ὑπνοβασίαν (sombambulisme). Ἡ ἀνάπτυξις τῶν παρατηρήσεων καὶ γνώμων ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος φαινομένου, ὅπερ ταρασσεύει τὰ νεῦρα τῆς δικαιοσύνης ἐν τῇ ἀπονομῇ αὐτῆς, δύναται νὰ πληρώσῃ πολλὰς σελίδας καὶ ἐστὶν ὑποκείμενον ἰδιαίτερας μελέτης.

Ἄλλ' ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ φιλανθρώπου Charcot οὐ μόνον ἡ Γαλλία θλιβήσεται, ἀλλὰ πᾶσα ἡ σοφὴ Εὐρώπη, ἥτις ἐπίσης ἐτίμησεν αὐτὸν καὶ τὸ ἐξόχον αὐτοῦ καὶ θαυμάσιον ἔργον, καὶ ἥς τὰ ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα τιμὴν ἑαυτῶν ἐλογίζοντο ἀναγράφοντα τὸ ὄνομα τοῦ Charcot ἐν τοῖς καταλόγοις τῶν μελῶν αὐτῶν. Ἐπίτιμος διδάκτωρ τοῦ Κιέλου, τῆς *Burgzbourg*, καὶ ἄλλων ἦν ἅμα μέλος τῆς *Royal Academy of Ireland*, τῆς *Royal medico-chirurgical Society of London*, *Edinburgh* κλ. Οὕτω θορυβῶσα ἡ ἐπιστὴν κατατίθοντι ἀμείραντον δόξης στέφανον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ περιδόξου διαδόχου τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

ΑΓΡΟΤΙΚΟΝ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.

ΣΤ'.

Ἡ Ἐκδρομὴ.

Ἐσκέφθη, ἐσκέφθη ἐπὶ πολὺ καὶ ἀφῆρθη καὶ ἀπερορήθη καὶ συνεκεντρώθη εἰς ἐκεῖνο τὸ χειρόγραφον ἢ προσοχὴν τοῦ πᾶσα. Δὲν ἐφάνταζέτο ποτε ὅτι ἦτο δυνατόν, νεκρωτῆται κόρη νὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ φιλοσοφήσῃ ἐφ' ἐκυτῆς. Ἐθαύμαζε λοιπὸν τὴν ἡρώϊνον καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτῆς ἠσθάνετο, ὅτι αὕτη κατεῖχεν ἡδὴ μέγα μέρος τῆς καρδίας του.

Ὅτε ἐκρούσε τὸ χειρόγραφον καὶ ἠγέρθη ὁ ἥλιος εἶχεν ἡδὴ δύσει. Ἐξῆλθε καὶ ἤρξατο νὰ βηματίζῃ ἀσκόπως, διευθυνόμενος ὅπου ἂν ἔφερεν αὐτὸν ἡ ἡνέτρα πη ὁδός. Νέφη ἐρυθρόχρυσά ἐκόσμουσαν τὸν ὀρίζοντα οἱ γρύλλοι μελαγχολικῶς τὸ ἄσμα των ἐτόνιζον μονότονον καὶ πού ἐμηνύριζον εἰσέτι κόσσυφοί τινες, ὁ δὲ τῆς Φοίβης δίσκος ἐσελγίζετο πλησιφαῆς κατὰ ἀντολῆς. Ὁ φοιτητὴς προύχων εἶτι. Αἴφνης ἔστη. Ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς φύσεως ὑπέμνησεν αὐτῷ τὰ ἐν τῷ χειρογράφῳ καὶ σὺν αὐτοῖς τὴν γράψασαν. Ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ παρ' αὐτῷ τὴν νεάνίδα καὶ θαυμάζωσιν ὁμοῦ τὰ μεγάλα ἔργα τοῦ Δημιουργοῦ. Ἐπόθει, νὰ τῇ λαλήσῃ περὶ μυρίων, ἵνα τῇ ἀπευθύνῃ πλείστας ἐρωτήσεις ἐπεθύμει ν' ἀκούσῃ αὐτῆς ὁμιλοῦσας πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν πόθων τῆς ἡθελεν νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὴν περὶ τοῦ ἀπείρου. ὅπερ ἀνεφέρετο ἐν τῷ χειρογράφῳ.

Ἦδη ἤρξαντο καὶ οἱ ἀστέρες ἐν τῷ οὐρανῷ νὰ φαίνονται μαρμαίροντες· ἡ νύξ προέβαινεν ἐν πάσῃ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς γῆς τὸ πρόσωπον σκιάζουσα καὶ τὸ χρυσοῦν τῆς Φοίβης φῶς καθίστατο ζωρότερον πλὴν ὅτε ὑπὸ τῆς νεφέλης ἐσκιάζετο· ἀλλὰ μετὰ σιγμᾶς τινος καὶ πάλιν ἐπανελάμπε, μακρὰς δὲ τότε ἔροιστον σκιὰς τὰ δένδρα καὶ οἱ βράχοι.

Ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἡ χαρίεσσα καὶ γελόεσσα, ἡ οὐδέποτε μεριμνήσασα, εἰ μὴ περὶ τῆς ἐπιστήμης, ἐμελαγχόλησεν ἡδὴ. Ἡ νύξ ἤρεσκεν αὐτῷ, μυστηριωδῶς ἐπέδρα ἐπὶ τῶν συναισθημάτων αὐτοῦ ἡ πένθιμος σιγὴ αὐτῆς.

Πόσον ὠρχίον θὰ ἦτο ἂν πάντοτε ἡ νύξ τὴν γῆν μας ἐπεκάλυπτεν! ἐφώνησε μετ' ἀφελείας. Ἡρέμα βαδίζων ἐπέστρεφεν εἰς τὸ χωρίον ἡδὴ. Ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἰκίσκον οἱ καλοὶ χωρικοὶ ἐκλήθησαν παρὰ τὴν τράπεζαν προσδοκῶντες αὐτόν. Προσεπάθησε νὰ φανῇ αὐτοῖς ἀτάρχχος· ἔφαγεν ὀλίγον καὶ μετὰ ταῦτα ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς κλίνης του. Μυρίαί σκέψεις ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ του ἀνεκυκλῶντο καὶ τὸν ὕπνον ἀπέδιωκον, καὶ πάλιν ἀντικείμενον τῶν σκέψεων του ἦτο τὸ χειρόγραφον.

Πολλὰκις πρὸς τὰς τινας τοσοῦτον ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ ἡμῶν συστήματος ὥστε ἀκουσίως ἐπὶ ἀνγκάζομεθα αὐτὰ κατὰ νοῦν νὰ ἔχωμεν, αἱ δὲ εἰκόνες των ἀναπνέονται ἡμῖν καὶ ἀφ' οὗ παύ-

σωσιν αὐτὰ τὰς αἰσθήσεις μας προσβάλλοντα. — Πόσον ἀνήσυχος ἡ δεσπονὶς θὰ εἶναι ἀπολέσασα τὸ τετραχίδιον! διενόετο καὶ ἐπεθύμει νὰ τῇ ἐπιστρέψῃ τοῦτο· ἀλλὰ πῶς; δὲν ἤθελε νὰ τὴν λυπήσῃ γνωρίζων εἰς αὐτὴν ὅτι τὸ περιεχόμενον ἐγίνωσκε. Μετὰ λύπης ἀπεφάσισεν νὰ τηρήσῃ σιγὴν καὶ κρατήσῃ τὸ εὔρημα. Ἐν τούτοις ὕπνος ἐλαφρὸς τὰ βλεφάρὰ του ἐκλείσεν· ἐκοιμήθη μέχρι πρωίας.

Ἡμέραι ἱκαναὶ παρήλθον χωρὶς νὰ ἴδῃ τὴν νεάνίδα, ἀλλὰ πάντοτε περὶ αὐτῆς ἐσκέπτετο.

Τέλος ἐπέφηνεν ἡ ἡμέρα ἡ τρισπόθητος, ἀνέτειλεν ἡ Κυριακὴ. Ἄμα τῇ ἡοὶ ἐπιφωσκούσῃ, τὸ σήμαντρον εἰς τὸν ναὸν τοὺς εὐσεβεῖς ἐκάλει χωρικούς. Ἡγέρθη ὁ Ἀρίστων καὶ φιλοκάλως ἐνδυσθεὶς ἐξῆλθε. Κορασιδὲς τινες χωρικαὶ ἐσάκωνον τὰ πρόθυρα τῶν οἰκιῶν· ὀλίγον ἀπωτέρω χοῖροι γούζοντες τὸν βόρβορον ἐκύκων διὰ τῶν ρυγχῶν, ἐκ διαλειμμάτων εὐσεβῆς τις χωρικὸς ἐφαίνετο μικρὸν κηρίον φέρων ἐν τῷ στροφίῳ πεπηγμένον παρὰ τὸν κρόταφον καὶ χωρὶν πρὸς τὸν ναόν. Ὁ νέος διηυθύνθη καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν ναόν, μικρὸν, ἀλλὰ κομψόν, νεόδμητον, κατέλαβε στασίδιον καὶ προσέμενεν « ἰδεῖν τὸ τέλος ».

Ἐπειδὴ συνήθως εἰς τὰ χωρία ταῦτα ψάλλται συστημῆτικοι δὲν ὑπάρχουσι, ὡς μὴ δυνάμενοι νὰ ἱκνοποιηθῶσι, ψάλλουσιν οἱ τυχόντες ἐκ τῶν χωρικῶν, οἵτινες καὶ μετὰ ζήλου ἐπιδιώκουσιν νὰ χειροτονηθῶσι πρωτοψάλται ἢ καὶ λαμπαδάριοι, τοῦθ' ὅπερ θεωρεῖται ὡς κατόρθωμα καὶ οἱ τοιοῦτοι κατέχουσι τὰ πρωτεῖα ἐν ταῖς συναναστροφαῖς καὶ συνελεύσεσι τῶν χωρικῶν. Ὅταν δὲ χοροστατῶσιν, ἔχουσι περὶ αὐτοὺς τοὺς διδόχους των, ἀπεκδεχομένους νὰ διαδεχθῶσιν αὐτοὺς ἐν περιπτώσει ἀπομαχίας ἢ χειρόνος τινος. Ψάλλουσι δὲ πάντες ἐλεεινῶς καὶ τρισαθλίως, ὥστε ἀμιλλῶνται, τίς νὰ ὑπερβῇ τὸν ἕτερον κατὰ τὴν κακοφωνίαν.

Ὁ φοιτητὴς ἀηδίσας διενόετο νὰ ἐξέλθῃ, ὅτε αἴφνης βλέπει εἰσελθόντας τοὺς πυργοδεσπότης μετὰ τῆς νεκρᾶς των κόρης. Ἀφ' οὗ ἡσπίασαντο τὰς ἱερὰς εἰκόνας τοῦ προσκυνητηρίου, ἦλθον εἰς τὸν ἀριστερόν τοῦ ναυδρίου χορὸν καὶ ἐτοποθετήθησαν ἀκριβῶς ἀπέναντι αὐτοῦ. Ἦδη πᾶν ἄλλο ἐσκέπτετο ἡ τὸ ν' ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τοῦ ναοῦ.

Ὅτε κατὰ πρῶτον συνήντησαν τὰ βλέμματά του ἐκεῖνα τὰ τῆς κόρης, ἠγωνίσαστο νὰ ὑποστῇ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη καὶ ἀπέσυρε τὰ ἑαυτοῦ ἄκων. Δευτέραν δὲ φορὰν ἀπέφυγε τὴν συνάντησιν τοῦ βλέμματος ἐκείνης, τοῦ ἀφελοῦς πλὴν φλογεροῦ, δὲν ἐπυξεν ἐν τούτοις νὰ τὴν βλέπῃ καὶ νὰ τὴν θαυμάζῃ.

Ἡ λειτουργία τέλος ἔληξεν ἡ ἱερὰ· ὁ νέος ἡτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, ὅποτε πλησιάζας τούτῳ ὁ πατὴρ τῆς Ἀναστασίας.

— Ἐὰν ἐπιθυμῇτε, ἔλθατε παρ' ἡμῖν νὰ λάβωμεν ὁμοῦ τὸ γάλα, εἶπεν.

— Εὐχαρίστως, ἀπεκρίνατο ὁ νέος καὶ ἠκολού-

θησεν αὐτῷ. Ἡ μήτηρ καὶ ἡ κόρη εἶχον ἡδὴ προαναχωρήσει.

Καθ' ὁδὸν οἱ δύο ἄνδρες ὠμίλησαν περὶ τοῦ καιροῦ, περὶ τῆς ἐξοχῆς καὶ τῶν λοιπῶν, ὥσπερ ποιοῦσιν οἱ μὴ ἔχοντες οἰκειότητα πρὸς ἀλλήλους, ὅταν δὲν ἔχωσιν ἀντικείμενον ἕτερον συνομιλίας, ἐνδιαφέρον ἀμφοτέρους.

Ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὸν πύργον, αἱ ἐν αὐτῷ ὑπεδέξαντο τὸν νέον προσηέστατα. Μετὰ τὰς συνήθεις φιλοφρονὰς ἀνταλαγείσας φράσεις, ἤρξαντο ὁμιλοῦντες περὶ ἀνέμων καὶ υδάτων. Ὁ δὲ Ἀρίστων προσεπάθει νὰ μὴ φαίνεται ἀγνοῶν τοὺς τρόπους τοῦ φέρεσθαι. Συνδιελέξαντο περὶ τοῦ ναυδρίου, περὶ τῶν ψαλτῶν, ἐν γένει περὶ τοῦ χωρίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ, ἐν τῷ μεταξύ δὲ ἐκοιμήθη ἐν κυάθοις καὶ τὸ γάλα. Τοῦτο λαβόντες ἡτοιμάσθησαν διὰ τὴν ἐκδρομὴν.

Ἡ Ἀναστασία φέρουσα λευκὴν ἐσθῆτα ποδήρη ἐκ μετὰ ζῶνς κυανῆς πεποικιλμένης διὰ κεντημάτων καὶ πῖλον ἀχύρινον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἦτο χαριεστάτη, ὡμοιάζετο πρὸς πεταλοῦσαν ἐτοίμην πρὸς πτήσιν.

— Εἰς τὸ δασύλλιον μου! εἰς τὸ δασύλλιον μου! ἐφώνει δεικνύουσα διὰ τῆς χειρὸς τὸ γνωστὸν ἡμῖν ἐκεῖνο μέρος. Μετ' ὀλίγον ἦσαν ἅπαντες ὑπὸ τὰς δρύς τοῦ « ἄλσους τῆς Ἀναστασίας » ὡς ὠνόμαζεν αὐτὸ ἡ φιλόδοξος.

Ζ'.

Ἡ ἡχώ.

Ὁ Παῦλος μετὰ ἄλλων χωρικῶν ἔμελλε νὰ φέρῃ μετ' ὀλίγον τὰ ἐδέσματα. Ὁ νέος ἤρξατο νὰ συλλέγῃ ἄνθη, ἐν ᾧ ἡ κορασις λαβοῦσα τὰ βλέμματα πάντων ἀπεμακρύνθη, ἵνα παραδοθῇ καὶ πάλιν εἰς τοὺς ρεμβασμούς αὐτῆς. Ἡ παρουσία τοῦ νεανίου ἔρριπεν αὐτὴν εἰς νέον πέλαγος ὀνείρων. Εὐηρεστέτο νὰ ἀκούῃ τοῦτο λαλοῦντος, ἐπεθύμει νὰ τὸν βλέπῃ βλέποντα αὐτήν.

Ἦδη περὶ τοῦ παρήλθον. Ὁ Ἀρίστων εἶχε συναρμόσει ὠραίαν ἀνθυδέσμη, οἱ δὲ πυργοδεσπότης διελέγοντο ἐπιφυλακτικῶς ὑπὸ τὴν σκιάν δρυὸς καὶ ποτε ἔρριπτον βλέμματα κρύφια πρὸς τὸν ὠραίον νεανίαν. Τίς οἶδε τί περὶ αὐτοῦ ἐσκέπτοντο!

Ὅτε τέλος ἔληξεν ἡ διαλέξις, ἡ μυστικὴ ἐκείνη, ἡ μήτηρ παρετήρησε τὴν ἀπουσίαν τῆς φυλτάτης.

— Κόρη μου! ἐφώνησεν.

— Ὅρη μου! ἀπήντησεν ἀπὸ τῶν βράχων ἡ ἡχώ.

— Ἀναστασία! ἐπανελάθεν ἡ μήτηρ.

— Ἀσία! ἐπανελάθεν ἡ ἡχώ.

Ἡ κόρη ἐπεφάνη τρέχουσα, ὥσπερ δορκὰς ἀπὸ τῆς λόγχης ἐξεληθούσα.

— Ἰδοὺ ἐγὼ ἐφώνησεν.

— Οὐ—ἐγώ, ἐπανεφώνησεν ἡ ἡχώ. Ἡ κόρη ἐπλησίασε καὶ εἶπεν

— Ἀκουσον μήτῃρ μου, σοὶ ἀπαντᾷ καὶ ἄλλη φωνή· ἔχεις ἄλλην κόρην πλὴν ἐμοῦ; προσέθηκε μειδιῶσα. Εἶτα στραφείσα πρὸς τὴν ἡχώ ἐκραύγασε.

— Τίς εἶ !

— Σὺ ! ἀπήντησεν ἀπὸ τοῦ βράχου ἡ φωνή.

— Βλέπετε, δεσποινίς ὅτι ὑμεῖς ἐστε μόνη καὶ οὐδεμίαν ἄλλην ἔχετε ἀδελφὴν ; Ἰδοὺ καὶ ἡ φωνὴ ἐκείνη μαρτυρεῖ αὐτό, ἀπαντῶσα εἰς τὴν ἐρώτησιν ὑμῶν « Σὺ εἶ » εἶπεν ὁ νέος.

Ἡ νεανίς ἀπήντησε διὰ μειδιήματος. Θυμηθῆσαν ἐπέχυσεν εἰς τὰ πρόσωπα πάντων ἡ εὐφροσύνη τοῦ Ἀρίστου, ὅστις προσέθηκεν.

— Οἱ θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου ἀπέθανον καὶ αἱ νύμφαι τῶν ὀρέων καὶ αἱ δρυάδες τῶν δασῶν ἠφανίσθησαν, ἀλλ' ἡ τέλαινά ἡ ὡὲς ὑπάρχει ἔτι, ἀόρατος δὲ μόνον ἀπαντᾷ ἡμῖν, ὁσάκις ἂν ἀπευθύνωμεν αὐτῇ τὸν λόγον. Ἀνέγνωτέ ποτε, δεσποινίς, ἐν ταῖς μεταμορφώσεσιν τοῦ Ὀβιδίου τὸν μῦθον τῆς Ἥχου καὶ τοῦ Νάρκισσου ;

— Δυστυχῶς ἄγνοῶ τὴν λατινικὴν, δὲν περιῆλθε δὲ ποτε εἰς χεῖράς μου μεταφράσις τις, εἰ μὴ τεμάχια τινὰ ἀπὲρ ἐν περιοδικοῖς ἀνέκτων μεταπεφρασμένα. Ἄν εἴχετε τὴν καλὴν θέλησιν νὰ διηγηθῆτε ἡμῖν τὸν μῦθον τοῦτον, ἠθέλωμεν μείνει ὑμῖν εὐγνώμονες. προσέθηκεν ἡ κορασίς χαύνως ἡμικλείουσα τὰ χροσσοφόρα βλέφαρά της, τοῦθ' ὅπερ κατεμάγευσεν τὸν νεανίαν.

— Εὐχαρίστως ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἐὰν εὐχρεστηθῆτε, ἀπαλλάξατέ με, παρκαλῶ, ὡς πρῶτον τοῦ ἐλαφροῦ τούτου θύρου· καὶ προσήνεγκε τῇ νεανίδι τὴν ἀνθοδέσμη.

ὑποκλίνας ἐδέξατο ἐκείνη καὶ ἀνταπέδωκεν αὐτῇ ἐν χαῦνον βλέμμα ὡς ἀντιδωρον· ἐκάθησαν ἐπὶ τῆς γλῶττης ἀπέναντι ἀλλήλων παρὰ τοῖς γονεῦσι καὶ ὁ Ἀρίστων ἤρξατο ὡς ἑξῆς.

Η'.

Μῦθος περὶ Ἥχου καὶ Ναρκίσσου.

« Ὑῖος τῆς Λειριόπης καὶ τοῦ Κηφισσοῦ ὁ ὠραίος Νάρκισσος συνήνου ἐν ἐκτῷ τὴν ἀφελείαν παιδὸς μετὰ τῆς ἀμειψίτου καλλονῆς τελείου νεανίου. Ἦ ξανθὴ κόμη τοῦ τὰς ἀκτῖνας ἀνκλωσά τοῦ ἡλίου ἔσπερε χρυσῷ φωτὶ τὴν στρογγύλην κεφαλὴν αὐτοῦ, ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ λάμποντες ὑπὸ πυρὸς ζωῆς καὶ χάριτος ἐνέπνεον ἀγάπην παντὶ τῷ βλέποντι. Ἀμύσταξ ἦτο ἔτι, ὁμοῖος πρὸς κορασίδα καὶ συνεβίου μετὰ τῶν νυμφῶν, ἐξ ὧν πολλὰ ἠγάπησαν αὐτόν. Ἀλλ' οὗτος ἄτεγκτος εἰς τὰς δεήσεις καὶ τοὺς θρήνους τῶν νυμφῶν οὐδέποτε οὐδεμίαν ἠγάπησεν.

« Ἡ ὑπερ πᾶσαν ἄλλην ἐρώσα τοῦ Ναρκίσσου ἦν ἡ νύμφη Ἥχῳ. Ἡ ἀθάνατος αὕτη κόρη ἦν ἄλλοτε εὐγλωττος καὶ λόγιος οὐκ ὀλίγον, καὶ λόγοις ἀπατήσασα ποτε τὴν Ἥραν ἐτιμωρήθη παρ' αὐτῆς, οὐδέποτε νὰ ἀρξῇται τοῦ λόγου, νὰ ἐπαναλαμβάνῃ δὲ τὰς τελευταίας λέξεις τῶν ὑπὸ τῶν ἄλλων λεγομένων.

« Τρωθείσα αὕτη ὑπὸ σφοδρῶς πρὸς τὸν Νάρκισσον ἐρωτος παρηκολούθει αὐτῷ ἀόρατως ἀνὰ τὰ ἄλση καὶ τὰ ὄρη ποθοῦσα, νὰ βλέπῃ πάντοτε αὐτόν. Ὡ !

πόσον ἐπεθύμει νὰ ἐκφράσῃ πρὸς αὐτόν τὸ φλογερὸν αἶσθημά της ; Ὡ πόσον ἠθέλε νὰ κλῖνῃ γόνυ πρὸ τοῦ θνητοῦ ἐκείνου καὶ νὰ τῷ εἴπῃ ὅτι ἀπείρως τὸν ἀγαπᾷ ! ἀλλ' ἡ τιμωρία, ἥνπερ ἡ μεγάλη θεὸς ἐπέβαλεν αὐτῇ, ἀδύνατον καθίστη ταύτην νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς πόθους της. Ἦρκειτο μόνον βλέπουσα αὐτόν καὶ θαυμάζουσα τὴν καλλονὴν του. Προσεδόκα, ὅπως πρῶτος αὐτὸς ἀρξῇται τοῦ λόγου. Ἡμέραν τινά, ἐν ᾧ ἐθάρρευεν ὁ Νάρκισσος, παρουσιάσθη πρὸ αὐτοῦ ἡ καλὴ νύμφη. Μετ' ἀπορίας ἠρώτησεν αὐτὴν ὁ νεανίας.

— Τί ζητεῖς ;

— Τίς ; ἀντηρώτησεν ἡ Ἥχῳ.

— Σὺ ; εἶπεν ὁ Νάρκισσος.

— Σὺ ; ἠρώτησεν ἡ νύμφη.

— Ἐγὼ κυνηγῶ λέγει ὁ νέος.

— Κ' ἐγὼ ἀπαντᾷ ἡ κόρη.

— Μήπως νομίζεις ὅτι σε ἀγαπῶ ;

— Σὲ ἀγαπῶ ! περιπαθῶς ἐφώνησεν ἡ θεία κόρη γονυπετήσασα πρὸ τοῦ ἀσπλάγχχνου.

— Σὲ περιφρονῶ ! τῇ λέγει.

— Πονῶ ! ἀπαντᾷ ἐκείνη κλαίονσα.

— Ἐλπίς ματαία !

— Ματαία ! μετ' ἄλγους ἐπανελάθεν ἡ θεία νύμφη ἐν ᾧ ὁ σκληρὸς νεανίας ἀπεμακρύνετο ἀπ' αὐτῆς. Ἀλλ' εἴθε σιγῇ προσέθηκεν ἡ νύμφη καὶ σὺ νὰ ἐρασθῇς, ἀλλὰ νὰ μὴ δυνήθῃς ποτε νὰ πλησιάζῃς τὸ λατρεῖν ὄν.

Ταῦτα εἶπεν ἡ ὠραία καὶ εἰσελθοῦσα εἰς σπήλαιον ἐκάθητο ἐκεῖ θρηνοῦσα, ἕως οὗ ὁ Ζεὺς εὐσπλαγχιθεὶς αὐτὴν μετέβαλεν εἰς βράχον· καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἐπαναλαμβάνει τὰς τελευταίας λέξεις, ὡς ἀκούει.

Ἐνταῦθα ὁ Ἀρίστων ἔστη ὀλίγον, ὅπως ἀναπνεύσῃ πάντες ἤκουον αὐτοῦ μετὰ προσοχῆς. Ἀλλ' ἡ Ἀναστασία ! ἐκείνη ἔπασχε τι μεταφυσικόν. Ἐν ᾧ ὁ νεανίας διηγείτο, παρετῆρει τοῦτον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ὅσῳ προῦχῳ ἡ δ' ἡγήσεις, τοσοῦτ' ὠραιότερος παρίστατο εἰς τὰ ὄμματα αὐτῆς ὁ εὐτυχὴς ἐκεῖνος θνητός· τῇ ἐφαίνετο οὐράνιος, νεφέλαις, ὁμοῖος πρὸς ἐκεῖνον, ὃν αὐτὴ ὠνειροπόλει. Καὶ ἐξηκολούθει νὰ τὸν βλέπῃ ἀπληστώως ὁσάκις δὲ ἐκεῖνος κρύφια βλέμματα πρὸς ταύτην ἔριπτεν, ἐταράττετο ὥρ' αὐτὴν μὴ αἴρουσαν τὸ βλέμμα ἀπ' αὐτοῦ. Ἡ φύσις ἐξετέλει τοὺς νόμους αὐτῆς τοὺς ἰσχυροὺς, τοὺς ἀδιασείστους, τοὺς πανκρχαίους. Ἀλλήλεπίδρασις μυστηριώδης ἐπὶ τῶν παρθένων καρδιῶν τῶν νέων ἐτελεῖτο τὰς στιγμὰς ἐκείνας.

Ὁ φοιτητὴς ἐξηκολούθησεν.

« Ἐν τούτοις χρόνος δὲν παρήλθε πολὺς καὶ ἡ εὐχὴ τῆς νύμφης ἐπληρώθη. Ὁ ὠραίος Νάρκισσος ἠγάσθη τοῦ ἰνδάλματος αὐτοῦ, ὅπερ εἶδε κατὰ τύχην ἐντὸς τοῦ ἡρεμοῦντος ὕδατος ἀργυρᾶς πηγῆς. Ὡ πόσον ἦτο δυστυχὴς ὁ τλήμων νεανίας μὴ δυνάμενος νὰ πλησιάζῃ καὶ ἐναγκαλισθῇ τὸ ὃν ὅπερ ἠγάπα ! Ἰστατο ὥρας ὁλοκλήρους παρὰ τὴν πηγὴν θεωρῶν τὴν ἑαυτοῦ εἰκόνα καὶ ὁσάκις ἂν ἐκυπτεν, ὅπως ἀσπάζθῃ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος ἐτάραττεν αὐτὴν καὶ τὸ ἄν-

δαλμα ἀπώλλυτο. Καὶ τότε δὴ ἀπελπισίως πλήρους τείνων τοὺς βραχίονας ἐκραύγαζε : « Πρὸς τί με φεύγεις, ὃν πολυχάπητον ! πρὸς τί ἀποποιεῖσαι τῶν χειλέων μου τὸν ἀσπασμόν, ὠραῖον πλάσμα ! Ἐπιφάνηθι ! διότι ἄνευ τῆς σῆς θέας οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ ζῆσω δύναμαι ». « Καὶ ταῦτα μὲν αὐτὸς πρὸς τὸ ἀγαπητόν του ἰνδάλμα ἐφώνει παρκαπνοῦμενος, ἡ δὲ νύμφη Ἥχῳ ἐκ τοῦ σπηλαίου πρὸς τὸν ἴδιον ἐπανελάμβανε τοὺς σπαρκακτικούς τούτους λόγους. Ἀλλ' ὡς τὸ ἰνδάλμα ἀνάλγητον ἔμενεν εἰς τὰς κραυγὰς αὐτοῦ, οὕτω καὶ αὐτὸς εἰς τὰς τῆς δυστυχῆς Ἥχου.

« Πολλὰκις ὁ Νάρκισσος ἐν ᾧ τὸ ἀγαπώμενον ἔβλεπεν ἀπελπίς, ἄφθονα δάκρυα ἀνέβλυζον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ καὶ ἐπιπτον κατὰ σταγόνας ἐπὶ τῆς ἡρέμου τοῦ ὕδατος ἐπιφανείας. Καὶ πάλιν ἐταράσσετο τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ἠφανίζετο τὸ ὃν, ὅπερ ὁ Νάρκισσος ἠγάπα, καὶ πάλιν ἀνελύετο εἰς θρήνους ὁ ὠραίος νεανίας, ἡ δὲ Ἥχῳ αὐτοὺς ἐπανελάμβανε. Τέλος ὁ Ζεὺς καὶ τοῦτον λυπηθεὶς εἰς ἄνθος μετεμόρφωσεν, ὅπερ ἄχρι σήμερον τὸ ὄνομα του φέρει. »

— Ἰδοὺ αὐτό, εἶπεν ἡ κόρη δεικνύσα Νάρκισσον ἐπὶ τῆς ἀνθοδέσμης. Προσποιουμένη δὲ ὅτι ὀσφραίνεται τὸ ἄνθος ἐπέθηκε κρυφίως φίλημα ἐπὶ τῆς ἀνθοδέσμης, ὅπερ δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ νεανίου. Ἦσθάνθη τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἰσχυρὸν παλμόν εἰς τὴν καρδίαν, ὡσεὶ χεῖρ τις ἔσφιγγεν αὐτήν.

Ἀκούουσα ἡ κόρη τοῦ ὠραίου νεανίου πλήρης θαυμασμοῦ, ἠσθάνετο πρὸς τοῦτον κλίσιν, πῶθον. ἔρωτα· ἐνόμιζεν ὅτι εὔρε τὸ ποθοῦμενον καὶ ἦν ἐπεθύμει καὶ αὐτὴ, ὡς ἡ Ἥχῳ, νὰ πέσῃ εἰς τοὺς πόδας του καὶ νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτόν ὅτι αἶσθημα φλογερὸν κατέλαβεν αὐτήν.

Ὡ ! καὶ ἂν ἐγνώριζεν ὅτι ἐκεῖνος ἦτο κήτοχος τοῦ χειρογράφου ! ἀλλ' ἐνόμιζεν αὐτὸ κατεστραμμένον ἦδη.

Καὶ νῦν ἐζήτει εὐκαιρίαν νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς αὐτόν. Τὸ ταλμηρὸν καὶ τὸ παράβολον τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, ὅπερ ἔγνωμεν, ὥθει τὴν νεανίδα πρὸς τοῦτο.

Θ'.

Οἱ Εὐτυχεῖς θνητοί.

Μετ' οὐ πολὺ ἦλθον οἱ χωρικοὶ κομίζοντες τὸ γεῦμα. Περσεύευσαν αὐτοσχέδιον τράπεζαν καὶ οἱ δαιτυμόνες, τέσσαρες τὸν ἀριθμόν, ὁλαδὸν περὶ αὐτὴν καθήσαντες ἤρξαντο τοῦ γεύματος διακονοῦμενοι ὑπὸ τῶν χωρικῶν. Ἦ ὁμιλία περιεστράφη περὶ τὰ φαγητά. Ὁ Ἀρίστων διηγείτο τὸν βίον τῶν ἐν Ἀθήναις φοιτητῶν καὶ διαφόρους θυμηθεὶς αὐτοῦ σκηνάς, ἡ δὲ Ἀναστασία ἔριπτεν αὐτῷ ὑπόδρα φλογερώτατα βλέμματα.

Μετὰ τὸ γεῦμα ἔλαβον τὸν καφέν, καὶ οἱ μὲν πυργωδεσπόται κατεκλίθησαν ὑπὸ σκιάν δρυός, οἱ δὲ χωρικοὶ ἐκάθησαν ὅπως γευματίσωσιν. Οἱ δύο νέοι ἐμακρύνθησαν ὀλίγον καὶ ἔστησαν ὑπὸ δένδρον πρὸς τὴν ταύτην φορὰν μόνον· αἱ καρδίαι αὐτῶν ἰσχυρῶς

ἐπάλλοντο. Σιγὴ ἐπὶ ἱκανὴν ὥραν ἐπεκράτησε· τέλος ἡ κόρη πρῶτη τὴν σιγὴν διέκοψε.

— Σύγγνωτε, εἶπεν, νὰ ἀπευθύνω πρὸς ὑμᾶς ἐρώτησιν τινὰ : Ἄν σήμερον εὐρίσκετο Ἥχῳ τις, ἥτις γονυπετοῦσα πρὸ ὑμῶν ἐξεφράζετο ὑμῖν περιπαθῶς τὸν ἐρωτὰ της, ἄρ' γε ἠθέλετε περιφρονῆσαι τὴν ταλαίπωρον δι' ἀρνήσεως ;

Ἦτο ἀρχοῦντως εὐφροσύνη ὁ νεανίας, ἡ ὥστε νὰ μὴ ἐννοήσῃ τὸν σκοπὸν τῆς ἐρωτήσεως ταύτης, ἀφ' οὗ μάλιστα ἀναγνοῦς τὴν ἐξομολόγησιν ἐγίνωσκε τὸν χαρακτῆρα τῆς κόρης. Ἦ κρίσιμος στιγμὴ ἐπέστη, ἀπρητεῖτο ἡ κατὰλληλος ἀπάντησις ἵνα ἐν θαρρύνῃ τὴν ὠραῖαν πρὸς ἐξομολόγησιν· καὶ εἶπεν ἀφελῶς.

— Ἄν ἡ Ἥχῳ αὕτη ἦτο καλὴ καὶ θελκτικὴ, ὥσπερ ὑμεῖς, οὐδεὶς βεβαίως θὰ εἴναι τοσοῦτον ἀγροίκος, ὥστε νὰ τολμήσῃ, ν' ἀποποιηθῇ, μένων ἀναίσθητος εἰς τὰ θέλητρά της.

Ἦ κόρη ἠρυθρίασε· δὲν ἠλπίζεν ἀπάντησιν τοιαύτην, τοιαύτην ὅμως ἐπεθύμει. Ὁ ὀξυδερκής ἐκεῖνος νεανίας ἐνόησας τὰ διανοήματα αὐτῆς ἀπάντα κατὰλλῃως.

— Καὶ ἂν ἡ νύμφη αὕτη ἦμην ἐγώ ; εἶπεν ἡ κόρη μειδιῶσα.

— Ὡ ! τότε θὰ ἦμην ὁ εὐτυχέστατος τῶν θνητῶν !

— Ἔσο λοιπὸν ὁ εὐτυχέστατος τῶν θνητῶν ! εἶπε καὶ ἔτεινεν αὐτῷ τὴν δεξιάν. Ἦ καρδία μου σοὶ ἀνήκει !

Ὁ φοιτητὴς πλήρης συγκινήσεως καὶ θαυμασμοῦ διὰ τὴν τόλμην τῆς νεανίδος καὶ τὴν εἰλικρινείαν ἔλαβε μετὰ τῶν ἑαυτοῦ χειρῶν τὴν λεπτοφυῆ τῆς κόρης καὶ κατησπάσατο αὐτήν.

— Εἰς τὸ ἐξῆς θὰ εἶσαι τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας μου, εἶπε, ἐξαγαγὼν δὲ ἐκ τοῦ θυλακίου τὸ τετράδιον ἐκεῖνο προσέθηκεν.

— Ἦδη λάβε τοῦτο, ὅπερ σοὶ ἀνήκει καὶ φύλαττε αὐτό· διότι εἶναι τὸ μέσον, ὅπερ τὰς καρδίας ἡμῶν ἀπρίξ συνέδεσεν.

Ἦ νεκρὰ ἀναγνωρίσασα αὐτὸ ἐθορηθῆθη.

— Πῶς ! ἀνέγνως . . . ἐφέλλισε.

— Πρὸς τί ταράττεσαι, ἀγαπητὴ μοι ; μήπως δὲν ἀνέκομεν ἀλλήλοις ἦδη ;

— Ἐχεις δίκαιον. Καὶ πῶς εὐρέθη τοῦτο εἰς χεῖράς σου ;

— Εὐρον αὐτό, καθ' ἣν ἡμέραν ἀνεχώρουν ἐκ τοῦ πύργου, ἡ θεία πρόνοια ἔστειλέ μοι τοῦτο, ἵνα με προπαρκεύαση ὅπως δεχθῶ τὴν ἐξομολόγησίν σου σήμερον καὶ φανῶ ἄξιός της εἰλικρινείας σου. Λάβε καὶ συμπλήρωσιν αὐτὸ καὶ γράψον νῦν τὰς νέας ἐντυπώσεις καὶ τοὺς νέους πόθους σου.

Ἦ ἐρατεινὴ λαβοῦσα νύχαρίστησεν, ἀμφοτέροι δὲ διηυθύνθησαν εἰς τὴν τράπεζαν τῶν καλῶν χωρικῶν, οἵτινες ἐνετράφον εἰς τὰ περισσεύματα τῶν κλασμάτων, πίνοντες θρηνητικὸν αἶθοπα οἶνον.

— Καλῶς τὰ χαίρεσθε παλληκάρια ! ἐχαιρέτισεν ἡ κόρη.

— Νῆσαι καλὰ κυρούλα, ἀπῆντησαν οἱ χωρικοί. Ὅριστε!

Οἱ δύο ἔρχονται (καὶ νῦν δυνάμεθα οὕτω νὰ καλῶμεν αὐτούς) ἐκαθέστησαν ὀλίγον ἀπωτέρω, περπόμενοι ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ θορυβώδους γεύματος. Μετὰ τὸ τέλος τούτου οἱ χωρικοὶ εὐθυμοὶ καταστάντες ἤρξαντο ᾄδοντες διάφορα ᾄσματα τοῦ χωρίου, πρωτότυπα, ἀπερ εἴλυσαν τὴν προσοχὴν τοῦ νέου.

I.

Φλυαριῶν τὸ ἀννάγωγμα.

Ὁ ζωηρότερος πάντων ἐν τῷ συμποσίῳ ἐκείνῳ τῷ ἀγροτικῷ ἦν νέος Γεώργιος καλούμενος, ἀνεψιὸς τοῦ ἐπιστάτου, ἑγγαμὸς, γιγνώσκων καὶ τινα κολυβογράμματα, εὐθυμότατος καὶ κολοιοῦ λαλίστερος. Διὰ τῶν φωνῶν αὐτοῦ καὶ χειρονομιῶν ἐνώχλει τοὺς ᾄδοντας, ὁ Παῦλος ἀστεειυόμενος λέγει πρὸς αὐτόν:

— Γιώργο ἀνεψιέ, γιὰ πὲς πουλί.

— Πουλί.

— Νὰ μὴ φωνάζῃς πολὺ.

— Χά! χά! χά! γιὰ πὲς καὶ σὺ αὐτό.

— Αὐτό.

— Βάλε νὰ πιούμεε! Θυμηθῆς ἐπεχύθη γενική.

— Καλὴ, μὰ δὲν πᾶγει; ἐφώνησαν πάντες.

— Δὲν πᾶγει; Χμ. Καὶ ἀρπάσας τὴν βούκαλιν ἤρξατο πίνων εἶτα δίδων αὐτὴν τῷ Παύλῳ, τσοῦζε, μωρέ θειέ νὰ ἰδῇς πῶς πᾶγει. Ἀκούς δὲν πᾶγει! Πᾶγει καὶ καλοπᾶγει καὶ καλοπαπαπᾶγει! Ἴσια μέσα ἔς τὴν καρδίαν τρέχει τεύλογημένο καὶ τὴν ἀνοίγει καὶ τὴν κᾶνει τριαντάφυλλο, κατὰ χεῖρας; τριαντάφυλλο, δηλαδή εἰς τὴν Ἑλληνιστὴν ρόδο καὶ τὸ λῆδι τοῦ γκιούλ-γιάχῃ, τὸ καλλίτερον εἰσόδημα τοῦ Κεζανλήκ, πόλις τῆς Βουλγαρίας κοντὰ ἑταβλῆκ-μια, δηλὰ δὴ Αἷμος, μεγάλο βουνό, ἴσια μὲ τὰ σύννεφα. Μωρέ ἐκεῖ σοὺ κᾶνουν ἕνα κασσέρι νόστιμο ἴσ᾿ ἡχοσμέρι καὶ τὸ λέν βλακμίσιο, γιὰτὶ εἶναι βουνίσιο. Νῆχῃς ἀπ' ἐκεῖνο τὸ κασσέρι εἰς ἐτούτο τὸ λημέρι καμνιὰ κατὸστὴ δρόμῃ, καθ' αὐτὸ πὸ τὰ Βλακμίσια καὶ νὰ φᾶς καὶ νὰ ἰδῇς! Ὑστερὰ, φίλε μου, νὰ τραβῇς κ' ἕνα μαῦρο καὶ νὰ τὸ βάλῃς στραβῆ. Αἶ καὶ ἂν δὲν ἔχομε βλακμίσιο, μαῦρο ἔχομε. Καὶ ἀρπάσας τὴν βούκαλιν κατέπιε πάλιν ἱκανὸν ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, εἶτα προσέθηκεν.

Μ. Π. ΦΙΛΑΝΘΙΑΝΣ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΝΕΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ.

Ο Χ. ΜΑΧ ΝΟΡΔΑΥ.

Ἀνάγνωτε τὸ νέον σύγγραμμα τοῦ κ. Μάχ-Νορδαῦ καὶ θέλετε παραδεχθῆναι ὅτι οὐδὲν ἄλλο κριτικὴς ἔργον τοῦ λοιποῦ πρέπει ν' ἀναγνώσθῃ καὶ ὅτι θὰ πεισθῇτε ὅτι μόνοι οἱ ἱατροὶ ἔχουσι τὸ προτέρημα τοῦ κρίναι ὑγιᾶς τὰ ἔργα τῆς τέχνης, πᾶσα

δὲ ἄλλη κριτικὴ ἀποβαίνει περιττή. Ἀνάγνωτε τὸν Μάχ Νορδαῦ καὶ οὐδὲν ἔργον νεωτέρας τέχνης θὰ σκεφθῇτε πλέον νὰ διέλθῃτε· διότι ὁ κ. Νορδαῦ, δημοσιογράφος καὶ ἱατρός, ἐπιστημονικῶς ἀποδεικνύει ὅτι πάντες οἱ ἐπισημότεροι καλλιτέχναι καὶ συγγραφεῖς τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος εἰσὶ μωροὶ καὶ ἀνοήτοι, ἰδιάζοντες πῶς χαρακτηῖρος, οἱ δὲ θαυμάζοντες τὰ ἔργα τῶν εἰσὶν ὑστερικοί, ἢ τοῦλάχιστον νευροπαθεῖς.

Ὁμολογῶ ὅτι ἡ ἰδέα σοβαρῶν ἐπιστημονικῶν λόγων, ὅπως ἀπόδωξ τοῦ λοιποῦ παντός ἔργου, ἔθελξέ με πῶς. Ἀλλὰ καὶ φόβος τις κατέλαβέ με πρὸς παραδοχὴν τῶν ἰδεῶν τοῦ κ. Νορδαῦ, σκεπτόμενον, ὅτι πρέπει νὰ ὁμολογήσω κατ' ἐμαυτὸν ὅτι ἡμῖν ὑστερικός, διότι εθαύμασα τινὰς τῶν συγγραφέων, οὓς ἀνοήτους καὶ παλιμπαιδας ἀποδείκνυσιν. Ἐν πλῆρει διλήμματι εὐρισκόμενός τις, δι' ὀλίγης καλῆς θελήσεως, δύναται τέλος νὰ σωθῇ.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἄλλοτε ἀνέγνων, ἐν τινι ἀγγλικῇ ἐπιθεωρήσει μακρὰν μελέτην ἐκ σειράς συλλογισμῶν ἀναντιρρήτων, μὴ ἀρκούντων εἰς ἀπλὴν μόνον βεβαίωσιν, ἀλλ' εἰς τὴν διὰ πολυαριθμῶν παραδειγμάτων ἀποδείξιν, ὅτι ὁ Βίκτωρ Ηῦγο συγγραφεὺς ἦν ἄνευ ταλάντου καὶ ποιητῆς ἀποτρόπαιος. Ἴνα δὲ κάλλιον πείσῃ τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ ὁ κριτικός, ὃς ἐπελήφθη τοῦ ἔργου νὰ καταρρίψῃ τὸν συγγραφέα, ἐφρόντισε νὰ συνοδεύσῃ ἕκαστον τῶν χωρίων αὐτοῦ διὰ μικρᾶς σημειώσεως δηλωτικῆς τοῦ τίτλου τοῦ ἔργου, ἐξ οὗ ἐλήφθη τὸ ἀπόσπασμα, τοῦ τόπου καὶ χρόνου τῆς δημοσιεύσεως, τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ἐκδόσεως, τοῦ ἀριθμοῦ τῆς σελίδος; ὅθεν προήρχετο ὁ στίχος κτλ. Εἶχον πλῆρη συναισθησιν ὅτι ἂν εἰς τοιαύτην σελίδα τοῦ δεῖνος ἔργου ἀνεύρισκον τὸν χολαίνοντα στίχον, ὁ Βίκτωρ Ηῦγο ἐξάπαντος ἦν ἐλαεινὸς ποιητής.

Μετὰ πολλοὺς δισταγμοὺς ἀπεφάσισα τέλος νὰ προδῶ εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν ταύτην, καὶ εἶρον ὅτι ὁ χολὸς στίχος, ὃν μοι ἐσημαίωσαν, προήρχετο ἐκ τοῦ ὀρισμένου βιβλίου· ἀλλ' εἶδον ἐπίσης ὅτι παρ' αὐτῷ ὑπῆρχον δέκα ἕτεροι στίχοι, ἢ ἕκαστον, ἢ χίλιοι ἐξαιτίας ὠραιότητος.

Ἄνευ φόβου λοιπὸν ἀνέγνων τὸ βιβλίον τοῦ κ. Νορδαῦ καὶ λέγω ὅτι ἂν καὶ ἐν πολλοῖς ὁμοίῃ τὸ, περὶ τοῦ Βίκτωρος Ηῦγο ἄρθρον τῆς Ἐπιθεωρήσεως οὐδ' ἐν ἡττον δὲν εἶναι ἐκ τῶν περιεργότερων καὶ διδακτικωτέρων ἔργων, ἅτινα δύναται τις νὰ ἴδῃ, μέχρι τῆς ἀνοητοτέρας προχωροῦν ἀδικίας, ἀλλὰ ῥίπτον ζωηρὸν φῶς εἰς τὰ ὀλίγον μέχρι τοῦδε διαλευκαινόμενα ἀντικείμενα, ζωηρότατον ἐνίοτε, βλάπτον μᾶλλον ἢ διαφωτίζον.

Θαυμαστὴς γινόμενος τοῦ Lombroso ὁ κ. Νορδαῦ, ἐπεχείρησε νὰ συμπληρώσῃ οὕτως εἰπεῖν τὰς μελέτας τοῦ σοφοῦ τούτου περὶ τῆς μεγαλοφυΐας καὶ τῆς παραφροσύνης. Πρὸς τοῦτο ἐνεβάθυνε εἰς τὰς τῶν φυσικῶν, διανοητικῶν καὶ ἠθικῶν παρεκτροπῶν μελέτας τοῦ δόκτορος Morel, τὰς μᾶλλον προσφάτους ἐργασίας τῶν διασημωτέρων φρενολόγων, γάλλων ἢ ἁλλων, τὰς καθημερινὰς ἀνακαλύψεις ὅπως νέας ἐπιστήμης, τῆς ψυχολογίας.

Οὕτως ὀπλισθεὶς, ἐπεχείρησε ν' ἀποδείξῃ ἡμῖν ὅτι ἐσμέν, ἂν μὴ παρὰ φρονες, ὅπερ ἐν τῶν ὁρίων τῆς

διαστροφῆς τῆς φύσεως, τοῦλάχιστον εὐρισκόμεθα ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ. Τὸ εἶδος τῶν ἀποδείξεων, ὃς πρὸς ὑποστήριξιν τῆς θέσεως, ταύτης ἐξελέξατο, ἐστὶν ἀπλοῦστατον: « ἡ ἐπιστήμη ἀσχολεῖται ὅπως εἰσαγάγῃ σημεῖα φυσικὰ ἢ διανοητικά, δι' ὧν ἡ ἀλλοίωσις αὕτη δύναται νὰ διαγνωσθῇ ». Ὁ κ. Νορδαῦ, μὴ δυνάμενος νὰ ἐπενέγκῃ τὰς ἀναγκαίας περὶ τῶν συγγραφέων καὶ καλλιτεχνῶν φυσικὰς ἀποδείξεις ἀρκεῖται εἰς διανοητικὰς· ὅλον δὲ τὸ ἔργον αὐτοῦ ἐστὶ μακρὰ πραγματεία, καταδεικνύουσα ἡμῖν ὅτι πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ παρατηρηθῇ ἐν τοῖς ποιηταῖς, τοῖς ζωγράφοις, τοῖς μουσικοῖς, ἐν ἅκρᾳ εὐρίσκεται συμφωνία μὲ τὰ σημεῖα, δι' ὧν διαγιγνώσκεται ἡ ἀλλοίωσις τῆς φύσεως.

Δὲν δύναμαι νὰ διαφιλονικῶ τὴν ἱατρικὴν ταύτην θεωρίαν· τὰ ἐξαγόμενα, ὅπερ δίδει ὁ κ. Νορδαῦ, φαίνονται ἀρκούντως πειστικά. Θ' ἀρκεσθῶ ν' ἀναφέρω, μεταξὺ τῶν γενομένων ὑπ' αὐτοῦ προσεγγίσεων, τινὰς τῶν χαρακτηριστικωτέρων, αἵτινες θὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὸ νὰ δείξωσιν τὴν τυφλῶσιν, μεθ' ἧς ὁ κ. Νορδαῦ ἔγραψεν ὅλον αὐτοῦ τὸ βιβλίον.

Οὕτω π. χ. πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ τις περὶ τῶν σχολῶν, αἵτινες ἀπὸ πεντηκοντάδος ἐτῶν ἀρκούντως ἐπληθύνθησαν; Πᾶς κριτικὸς ὀξύνους καὶ εὐσυνείδητος, ἠθελε παρατηρήσει ὅτι αἱ σχολαὶ αὗται ὑπῆρξαν μᾶλλον πλασταὶ ἢ πραγματικαί, ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπενοήθησαν οὐχὶ ὑπὸ τῶν καλλιτεχνῶν, ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς μᾶλλον τῆς κριτικῆς, ἢ ἀπλῶς ὑπὸ δημοσιογράφων ἐπιθυμούντων νὰ δώσωσι μορφήν μεγάλῃς κριτικῆς εἰς μικρὰ ἄρθρα, μᾶλλον δὲ ὅπως ἀπαλλαγῶσι τοῦ κόπου ἰδίας ἐκάστου βιβλίου ἢ ἔργου ἐξετάσεως.

Ἄλλ' ἡ παρατήρησις αὕτη ἐκώλυσε τὸν κ. Νορδαῦ νὰ ἐπωφεληθῇ τῶν στιγμάτων τῶν νευρικῶν ἀσθενειῶν. Οἱ νευροπαθεῖς ζητοῦσιν ἀλλήλους καθὰ εὐχαρίστως ἀνέγνω που εἰς συλλογὴν ἱατρικῶν παρατηρήσεων. Καὶ πάραυτα ἀφομοιοῖ τὴν σύστασιν τῶν αἰσθητικῶν σχολῶν πρὸς τὸν συνδυασμὸν δύο βλακῶν, ἢ μᾶλλον πρὸς τὴν ἴδρυσιν συμμοριῶν καταδικῶν Ἄς μαρτυρήσῃ ὁ Liszt περὶ τοῦ πρὸς τὸν Wagner ἐνθουσιασμοῦ του. Ὁ κ. Νορδαῦ θὰ ἴδῃ ἐν τούτῳ σημεῖον ἐκφυλισμοῦ δι' ἀμφοτέρους. Συμφιλοῦνται ὡς ποιοῦσιν οἱ βλάκες, θὰ εἴπῃ. Οὐδὲν ἄλλο λοιπὸν δύναται νὰ ᾤσιν ἢ βλάκες, Ἐγνώρισα κωφάλαον, βλάκα, ὅστις μόνον εὐχαρίστησιν εἶχε νὰ ἐπιδιορθῶν παλαιὰ ὑποδήματα, ἔργον, εἰς ὃ μετὰ πάθος ἐπεδίδετο. Θὰ ἐρωτήσω τὸν κ. Νορδαῦ ἂν πρέπει νὰ συμπεράνω ἐκ τούτου ὅτι πάντες οἱ ὑποδηματοποιοὶ εἰσὶ κωφάλαοι καὶ βλάκες, προτέρημα μόνον ὀλίγον διαφέρων.

Ἄφου ὁ κ. Νορδαῦ πιστεύει διὰ τὸν Wagner καὶ Liszt ὅτι ἡ φιλία τῶν εἶναι σημεῖον ἀλλοιώσεως τῆς φύσεως, διατὶ δὲν συμπεραίνει τοῦτο καὶ διὰ πᾶσαν φιλίαν; Διατὶ ἐπίσης δὲν γνωρίζει ἐν τῶν στιγμάτων τοῦ ἐκφυλισμοῦ, ἐν τῇ φιλίᾳ, τῇ συνενωσάσῃ τοὺς Goethe καὶ Schiller, τοὺς δύο συγγραφεῖς, οὓς θαυμάζει ἀνεξαιρέτως. Θὰ ἐρωτήσω ἐπίσης τὸν κ. Νορδαῦ διατὶ ἡ λατρεία τοῦ Wagner εἶναι ἀπόδειξις γενικοῦ ὑστερισμοῦ, ἢ δὲ λατρεία τοῦ Goethe, ἥτις ἐποιήσατο μείζονα ἀριθμὸν ἀνοσιδῶν, δὲν εἶνε.

Θέλετε καὶ ἄλλα παραδείγματα τοῦ ὑπερβολικοῦ

τρόπου τοῦ κ. Nordau; Παρατήρησα, λέγει, ὅτι βλάκες τινες κατέχονται ὑπὸ τῆς μανίας τοῦ γράφειν· ἀποτελοῦσι δὲ σωρὸν τῶν γραφομένων. Ἴδου λοιπὸν πάντες οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες πολλὰ παρήγαγον, τοῦλάχιστον ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀπαρέσκουσι τῷ κ. Nordau, χαρακτηρίζονται καὶ αὐτοὶ ὡς γραφομανεῖς καὶ τάσσονται ἐν τοῖς μωροῖς καὶ παλιμπαιδῶν. Ἡ τάσις αὕτη ἐστὶν ἀληθῶς ὑπερβολικὴ καὶ παιδαριώδης, πρὸ παντός, ὅταν γνωρίζωμεν ὅτι ὁ κ. Nordau ἐκ τῶν γονιμωτέρων ἐστὶ συγγραφέων τῶν ἡμετέρων χρόνων.

Τελευταῖον παράδειγμα, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐφαρμοζόμενον περὶ τῶν καλλιτεχνῶν τῶν κλινικῶν παρατηρήσεων. Ἄς μὴ ἐλθῶσι νὰ ὑπεραόπισῶσι τὸν Wagner ὅτι ἥτο μουσικός, λέγει ἡμῖν ὁ κ. Nordau. Ὁ σοφὸς Sollier δὲν εἶπεν ὅτι ἦν ἀκριβῶς μία τῶν λεπτομερειῶν τῶν βλακῶν καὶ παλιμπαιδῶν, τὸ ἔχειν τάσιν πρὸς τὴν μουσικὴν; Ὁ Lombroso δὲν ἀναφέρει ἀριθμὸν συμπτωμάτων παραφροσύνης, καθ' ἣν οἱ φρενοβλαβεῖς τεθέντες ὑπὸ πορατηρήσεις, μέγα ἐδείκνυνον μουσικὸν τάλαντον! Τέλος ἡ μουσικὴ θὰ ἐπιπροσθῇ ὁ κ. Nordau, οὐδένα ἄλλον δυναμένη νὰ ἔχῃ σκοπὸν ἢ τὴν γένεσιν συγκινήσεων, δὲν εἶναι καθ' ἑαυτήν, δι' ὅλους τοὺς εἰς αὐτὴν ἐπιδιδόμενους, σημεῖον ἐκφυλισμοῦ τῆς φύσεως. Ἐὰν ὁ κ. Nordau ἔχῃ δίκαιον, διατὶ ἀλλαχοῦ ἀναφέρει ἡμῖν τὸν Beethoven;

Ἀλλὰς τε ὁ κ. Nordau καλῶς γνωρίζει ποῦ ἡ δύνατο νὰ φέρῃ αὐτὸν ἢ θεωρία αὕτη. Πρόοδος κατ' αὐτὸν ἐστὶν ἡ πρόοδος γνώσεως ἐπὶ μᾶλλον πολυαριθμῶν ἐπὶ μᾶλλον σαφῶν, συνηρηολογούμενων, τεταγμένων ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν. Πᾶν τὸ μὴ συντελοῦν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, εἶναι δύναμις σπαταλουμένη δι' αὐτόν. Πᾶν τὸ συντελοῦν εἰς ἀνάπτυξιν τῆς συμπαθείας, δυνάμενον λοιπὸν νὰ ἐνεργήσῃ πρὸς βλάβην τῶν διανοητικῶν δυνάμεων, ἐπιστροφὴ ἐστὶ πρὸς τὰ ὀπίσω, σημεῖον ἐκτροπῆς τῆς φύσεως.

Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι σκοπὸς τῆς τέχνης ἐστὶν ἡ ἀνάπτυξις τῶν διανοητικῶν δυνάμεων, ἢ πρόοδος εἰς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον γνώσεων;

Ὑπερασπισταί τινες τῆς καλουμένης ἐπιστημονικῆς τέχνης διίσχυρίζονταν τοῦτο. Ἡ τέχνη δὲν δύναται νὰ ἦ ἐπιστημονικὴ. Ὡφέλιμον ἦθελεν εἶσθαι ἐὰν ὁ καλλιτέχνης ἦν ἐν γνώσει τῆς συγχρόνου του ἐπιστήμης, τῆς συγχρόνου του πνευματικῆς ζωῆς· διότι ἅπαντα ἐν ὅλῳ ἀποτελοῦσι μέρος τῆς ζωῆς καὶ οὕτω δύναται νὰ ᾤσιν πηγὴ συγκινήσεως· ἀλλὰ τέλος ὁ σκοπὸς τῆς τέχνης δὲν εἶναι ν' αὐξήσῃ τὴν πηγὴν τῶν γνώσεων. Τὸ νὰ θέλῃ τις νὰ διδάσκῃ τὴν τέχνην, καὶ ταυτοχρόνως παράγῃ καὶ συναισθήματα, ἐστὶν νὰ βαῖνῃ ἐναντίον τοῦ νόμου τῆς διαστολῆς, ἐνθα ὁ κ. Nordau ἀναγνωρίζει ἀναντίρροτον σημεῖον προόδου. Οὕτω λοιπὸν οὐ μόνον ἡ μουσικὴ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἄλλαι τέχναι θέλουσιν ἔχει σκοπὸν ὀρισμένον, ἀκριβῆ, εἰς τὰς δυνάμεις τῆς συγκινήσεως ἀπευθυνόμεναι. Ἐνταῦθα βλέπει ὁ κ. Nordau ὀπισθοδρομῶσιν ἐν τῷ παρελθόντι. Πᾶσα λοιπὸν τέχνη ἦθελεν εἶσθαι σημεῖον ἐκφυλισμοῦ τῆς φύσεως.

Πέποιθα ότι ο κ. Nordau δεν θα βραδύνει να το επιβεβαιώσω.

Ἀφεύκτως τὸ προσεχές αὐτοῦ ἔργον θὰ εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τοῦ θέματος τούτου. Ἦδη ἀφίνει νὰ τὸ διδῶσιν ἐν τῷ ἐπιλόγῳ τοῦ παρόντος ἔργου! « Ἡ ἐπιστήμη » λέγει οὗτος « δὲν ἐδίδασκε τὰ καταστρέφει τὴν πίστιν, ἥτις ποικιλοτρόπως, ἢν ὁσμήριος τῇ ἀνθρωπότητι, ὅσον ἡ τέχνη δὲν ἦτο. Δὲν θὰ διδάσκει λοιπὸν νὰ καταστρέφει τὴν τέχνην, καθ' ἣν ἡμέραν θὰ πεισθῇ ὅτι ἡ τέχνη κατέστη ἀδυναμία καὶ ἀσθένεια τῆς ἀνθρωπότητος ».

Ὅπως ὁ κ. Nordau ἀναπτύσσει τὴν ιδέαν ταύτην, ἀναγκαῖον θὰ ἦτο ν' ἀρνηθῇ τινὰς τῶν ιδιῶν αὐτοῦ θαυμασμῶν, τὸν Μηχαὶλ Ἀγγελοῦ, τὸν Λεονάρδον, τὸν Shakespeare, τὸν Servantes, τὸν Μολιέρον, τὸν Beethoven, τὸν Tourguenew καὶ τὸν κ. Γεώργιον Ohnet, διότι εἶναι μία τῶν παρηγοριῶν τοῦ κ. Nordau, ὅτι ὑπάρχουσιν καὶ καλοὶ ἄνθρωποι, ὅπως ἀγαπήσωσι τὸν κ. Ohnet. Ἀναγκαῖον λοιπὸν θὰ ᾖ νὰ ἀπαρνηθῇ ὁ κ. Nordau τοὺς θαυμασμοὺς τούτους, ἀλλὰ δὲν ἀμφιδάλλω ὅτι θὰ τὸ πράξει ἐπιπολαίως· καθότι ἐν τῷ παρόντι αὐτοῦ βιβλίῳ ἀφίνει νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι ἄλλοτε ὑπερήσπισε τὸν Wagner καὶ ἐθαύμασε τὸν κ. Zola. Ὡστε δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι φράσεις τινὲς δικαιολογήσεως θὰ τῷ ἐπαρκέσωσιν, καθ' ἣν ἡμέραν θὰ θελήσῃ νὰ μᾶς ἀποδείξῃ ὅτι τὸ εἶναι τινα καλλιτέχνην καὶ ἀγαπᾶν τὰς ἐνδείξεις τῆς τέχνης εἶναι τὸ σημεῖον ἀδυναμίας τοῦ νοῦ, ἢ νευρικής ἀσθενείας, ὥστε πρέπει νὰ ἐργασθῇ ἡ ἐπιστήμη ὅπως μᾶς ἰατρῆσθ.

Ἐννοεῖ τις ὅτι ἐξελεξάμην σκοπίμως ὑπερβολικὰ παραδείγματα, ἵνα καναδείξω ποῦ δύναται νὰ καταλήξῃ ἡ μέθοδος, ἢν μεταχειρίζεται ὁ κ. Nordau. Ἀλλὰ πόρρω ἀπέχω τοῦ νὰ διόχυρισθῶ ὅτι παντελῶς ἠπατήθην, σκοπῶν νὰ εὕρῃ σχεδὸν ἀμοιβαίαν μεταξὺ τύπων τινῶν καλλιτεχνικῆς δράσεως καὶ ἐνδείξεων ιδιῶν τινῶν ἀσθενειῶν. Ἀπλῶς δὲ λέγω ὅτι περιστέλλων τὰς ἐνδείξεις τοῦ εἰς τὴν κυριαρχίαν τῆς τέχνης, ὅθ' ἀφῆρει εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἐκ τῆς ιδέας μέγα μέρος τῆς ἰσχύος, ἢν ἡδύνατο νὰ ἔχῃ, διότι πρῶτον ἐνεργοῦν αἰτίον πασῶν τῶν ζωϊκῶν, φυσι- κῶν, διανοητικῶν καὶ ἠθικῶν ἡμῶν ἐνδείξεων, θὰ ἦτομος τοῦλάχιστον νὰ ὑποδείξῃ ὅτι ἀπασαὶ αὗται αἱ ἐνδείξεις τῆς ἐπιστήμης ὡσαύτως καὶ τῆς τέχνης ἡδύνατο νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐξέτασιν, ἐξαγόμενον ἀναντιρρήτως ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Nordau, διὰ τὸν θελήσαντα νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ποιούμενον τὸ ἐπόμενον συμπέρασμα: ὅτι « ἡ ἐπιστήμη εἶναι πάντοτε ἡ υἰεσία, ἡ δὲ τέχνη πάντοτε ἡ ἀσθένεια ».

Ὁ κ. Nordau εὐχαρίστως ἐπαναλαμβάνει ὅτι ἀπειροσται ἀποκρῶσεις διαχωρίζουσι τὴν κατάστασιν τῆς υἰεσίας ἀπὸ τῆς ἀσθενείας· ἐκριθέστερον θὰ ἦτο νὰ εἶπῃ ὅτι ἐκεῖνο, ὅπερ ὀνομάζομεν κατάστασιν υἰεσίας ἐστὶν ἡ καταφανὴς ὑπεροχὴ τῶν υἰγιῶν στοιχείων ἐπὶ τῶν νοσογόνων. Πολὺ ὀλίγα εἰσι τὰ ὄντα, ἐν οἷς αἱ δύο αὗται τῶν στοιχείων κατηγορίαι δὲν δύνανται νὰ συναντηθῶσιν. Καὶ εἰς παρετήρει τὰ

πράγματα ὑπ' αὐτὴν τὴν ὄψιν θὰ ἔλεγεν πλείονας ἀληθείας, ὅθ' ἀπέδιδε πλείονα δικαιολύμην.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἠθέλομεν ἀπολέσει τὸ ὕψος μικροῦ οἰστροῦ ὅπερ ὁ κ. de Wyzewa ἐσημείωσεν ἠδὲ καὶ ὅπερ εἶναι πολὺ μᾶλλον τῶν ἀρχῶν τοῦ κυρίου Nordau, μία τῶν αἰτιῶν δι' ἣν ἀναγινώσκουσι τὸ βιβλίον τοῦ μετὰ ζωγραφίας εὐχαριστήσεως. Διότι ὁ κ. Nordau μάτην συνεχῶς ἐπαναλαμβάνει ὅτι ἡ λέξις ἀσθένεια, οὐδεμίαν, ιδέαν μομφῆς συνεμφανίζει, καὶ ὅτι ἡ ἐπιστήμη δὲν ἔχει πλεον ν' ἀναθεματίσῃ τὴν κατάστασιν τοῦ ἐκφυλισμοῦ ἐνδὸς Tolstoi, ἐνδὸς Zola καὶ ἐνδὸς Hbsen, ὅσον δὲν ἀναθεματίζεται ἡ παθολογικὴ κατάστασις ἀνθρώπου, προσδεδωμένου ὑπὸ τύφου, χολέρας. Εἶναι μᾶλλον σχεδὸν ἐπιεικὲς πρὸς τοὺς καταδίκους πάσης κατηγορίας. Ζητεῖ μᾶλλον νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσωσιν ἀλλὰ μὲ ὕψος ἀνδρός ἀποδεικνύοντος ὅτι τοῦτο γίνεται ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ μεγαλείτερον καλὸν τῆς Κοινωνίας, καὶ ὅτι οὐδὲν προσωπικὸν μῖσος πρὸς αὐτοὺς ἔχει. Ἐξ ἐναντίας, ὁ κ. Nordau θὰ εἶχε μυστικὰ μίσους αἰτία κατὰ τῆς τέχνης καὶ τῶν καλλιτεχνῶν;

Ἐπεται τὸ τέλος.

JEAN THOREL.

(Μετάφρασις Ι. Φ. ΜΠΟΡΝΟΖΗ.)

Ο ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΙΑΤΡΘΕΙΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΚΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΝ.

Ἐν τῷ περιοδικῷ συγγράμματι Ἀναπλάσει τῶν Ἀθηνῶν ἀναγινώσκουμεν τάδε:

« Παρὰ τοῦ ἐν Κερκὺρ ἀφημερίου τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας αἰδεσμι. Ἰω. Σ. Daves Δ. Θ. πληροφοροῦμεθα περὶ τῆς ἐν Λονδίῳ ἰδρύσεως Συνδέσμου ἐγκρίτων κληρικῶν, καθηγητῶν τῶν ἐν Ὁξωνίᾳ καὶ Κανταβρυγίᾳ πανεπιστημίων καὶ διαπρεπῶν ἄλλων προσώπων, προτιθεμένων τὴν φιλικὴν πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν προσέγγισιν. Ἡ ἀφημερὶς Guardian τῆς 14 Ἰουνίου, ἀναγγέλλουσα τὴν σκοπὸν τοῦ τούτου ἰδρύματος καὶ τὰ ὀνόματα τοῦ διαρκούς αὐτοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου, δημοσιεύει τὸ ἐξῆς ἄρθρον, ὅπερ ὁ βῆθεις σεβάσιμος καὶ φιλέλλην κληρικὸς εὐρεστέθῃ νὰ πέμψῃ, ἐν μεταφράσει, πρὸς τὸν ἡμέτερον Σύλλογον, εὐχαρίστως δὲ καταχωρίζομεν ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς « Ἀναπλάσεως », γνωρίζοντας τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν τὴν τάσιν καὶ τὰς συμπάθειάς τὰς ὁσημέραι, ἐν πνευματικῇ Χριστιανικῇ, ἀναπτυσσομένης ἐπὶ τῇ πολυποθήτῳ τῶν Ἐκκλησιῶν ἐνότητι! Τὸ ἀγγλικὸν φύλλον οὕτως ἐκφράζεται. »

« Αἱ ἐν ταῖς στήλαις τῆς ἀφημερίδος ταύτης συνεχεῖς συζητήσεις περὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἀποδεικνύουσι τὸ μέγα ἐνδιαφέρον, ὅπερ ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ τῇ θέσει αὐτῆς αἰσθανόμεθα, ἅμα δὲ καὶ τὴν ἐλλειψὶν ἐταιρισμοῦ κατακλήλου πρὸς μὲρῶσιν τῆς περὶ αὐτῆς κοινῆς γνώμης. Ταιαύτην μελέτην τινὲς θεωροῦσι πρακτικῶς σκοποῦ στερουμένην. Κατ' αὐτοὺς ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ συμβαδίζῃ τῇ προόδῳ τοῦ αἵματος καὶ τοῦ λαοῦ, καταλειπομένων ὡς ἀχρήστων καὶ ἀπερηχισμένων τῶν ἱστορικῶν μόνον ἄξιαν ἐχόντων θεσμῶν. Ἀλλὰ κατὰ τὸ φρόνημα τοῦ ἀγγλικοῦ κλήρου αἱ Ἐκκλησίαι τῆς ἀνατολῆς τούαντίον ἀποτελοῦσι ζωσαν πραγματικότητά. Ἄν ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία ἦτο ὁ μόνος

δικὸς τύπος τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας, αὕτη οὐδέποτε θὰ ἤξιον ὅτι καὶ ἐκπροσωπεῖ ἐντελῶς τὸ πνεῦμα τῆς Χριστιανοσύνης. Ἀλλ' αὕτη δὲν εἶνε ἡ μόνη Χριστιανικὴ Ἐκκλησία καὶ δύναται νὰ ἐπιζητήσῃ τὸ φρόνημα τριῶν ἐκ τῶν τεσσάρων ἑκκλησιῶν πατριαρχικῶν Ἐκκλησιῶν, αἵτινες σώζονται μαρτυροῦσαι τὰ δόγματα τῆς ἀρχαίου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ὡς ἐπίσης δύναται νὰ ἐκζητήσῃ τὸ φρόνημα τῆς μεγάλης ῥωσικῆς Ἐκκλησίας, περιλαμβανούσης ὀγδοήκοντα ἑκατομμύρια Χριστιανῶν, πλήρους ἀποστολικοῦ ζήλου καὶ ἐνεργείας καὶ ἀποτελούσης ἰσχυρότατον παράγοντα πολιτισμοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Οὕτως αἱ ἀνατολικαὶ Ἐκκλησίαι οὐ μόνον παρίστανται ἄκρως ἐνδιαφερόμεναι τοῖς μελετῶσι τὴν ἱστορίαν, ἀλλὰ καὶ ζῶσιν ὡς μάρτυρες τῶν ἀρχῶν τῶν πρώτων Χριστιανικῶν χρόνων.

« Ἀρ' ἐτέρου καὶ αὐταὶ τῆς Ἀνατολῆς αἱ Ἐκκλησίαι χρήζουσι τῆς συμπάθειας καὶ δικαιούνται εἰς τὴν ἀντίληψιν, ἣν ἡμεῖς δυνάμεθα αὐταῖς νὰ παράσχωμεν. Καὶ αὐταὶ ἴσως, ὡς ἄλλαι, τοῦ πνευματικοῦ βίου ὀλίγον τι ἐλαττωθεῖσαι ἐξέπεσον, εἶνε ὅμως ἀλήθεια ὅτι διέμειναν ἀκλόνητοι ἐπὶ αἰῶνας μέχρι σήμερον εἰς τὴν προγονικὴν ἀφωσιωμέναν ἀληθῆ ὁρθόδοξον θρησκείαν, ἃν δὲ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν τυγχάνωσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, οὐχὶ πεπαιδευμένοι, ὁ δὲ πνευματικὸς βίος φαίνεται πως ληθαργῶν, ἔτι μᾶλλον χρήζουσι παρ' ἡμῶν εἰλικρινούς καὶ ἀδελφικῆς ἀντιλήψεως πρὸς ἀνθρώπων ἐλλείψεων, εἰς ἣν φαίνονται πρόθυμοι. Καὶ ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ἐξ αὐτῶν παράδειγμα εὐσεβείας καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸν πᾶν ἑαυτῶν τὰς παρὰδόσεις.

Ὁ « Ἀνατολικὸς Σύνδεσμος » προτίθεται διπλοῦν σκοπὸν ἐν τῇ πράξει.

« Πρῶτον τὴν δημοσίευσιν βιβλίων περὶ τῆς ἱστορίας καὶ τελετουργίας τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς. Ἀπλῆ τις μάλιστα καὶ σαφὴς ἐκθεσις περὶ τῶν διαφόρων ἀνατολικῶν ἑκκλησιῶν, νομιζομένη, ὅτι ἦτο πολλῶν ἄλλων χρησιμωτέρα, καθότι, ὅσον μέγα παρίσταται τὸ πρὸς αὐτὰς ἐνδιαφέρον, τοσαύτη δυστυχῶς εἶνε καὶ ἡ περὶ αὐτῶν κοινὴ ἄγνοια· ἡ ἀκριβὴς περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς αὐτῶν διατάξεως ἐκθεσις θὰ συνετέλει πρὸς διασκέδασιν προκαταλήψεων καὶ ἀποτροπὴν ματαίων, ἃν καὶ ἐπ' ἀγαθῷ σκοπῷ, ἐπιχειρήσων.

« Δεύτερον τὴν ἀποστολὴν δύο ἢ πλείονων κληρικῶν εἰς Ἱερουσόλυμα, αἵτινες, ἐκπληροῦντες τὰ ἐκκλησιαστικά αὐτῶν καθήκοντα, ὦφειλον νὰ διήκωσι φιλικῶς πρὸς τὴν ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, ὅπερ συνάδει τῇ προθέσει τοῦ ἐν Ἱερουσόλοις ἀγγλοῦ ἐπισκόπου Blyth· γινόμενοι δὲ αὐτῷ βοηθοί, θὰ συνέτεινον εἰς ἐνίσχυσιν τῆς ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὴν Χριστιανικὴν αὐτῶν ἐνότητα. »

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ. — Τὸ κατοικησίμου τῶν πέραν τῆς Γῆς κόσμου. — ΜΗΧΑΝΙΚΑ. — Ἡ μεταφορὰ τῶν οἰκῶν ἐν Ἀμερικῇ. — ΧΡΟΝΙΚΑ. — Ἡ ἐπὶ τῶν βακτηρίων ἐκδόσις τοῦ φωτός. — Ἡ ἐν θείῳ πολυανδρία. — Φυσικὴ τοῦ μαγνητισμοῦ ἐπιδείξις.

Οὐδὲν ἴσως γεγονὸς προέκάλεσεν ἐπὶ μακροῖς αἰῶνας μετὰ τὴν συγκίνησιν, οὐδὲν συνετάραξε τὴν φαντασίαν μᾶλλον τῆς ιδέας τῆς παγκοσμίου ζωῆς

καὶ τοῦ κατοικησίου τῶν πέραν τῆς Γῆς κόσμων. Κατὰ τὴν ψυχολογικὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα ἐπελθούσης ἀνατροπῆς εἰς τὰς τέως κρατούσας κοσμολογικὰς θεωρίας ἐθεδαιώθη ὅτι, ἀντιθέτως πρὸς τὴν γνώμην τῶν ἀρχαίων, τὸ σύμπαν δὲν ἐπλάσθη μόνον δι' αὐτόν, ὅτι ἡ Γῆ οὐδόλως δικαιοῦται νὰ παρίσταται ὡς προνομιοῦχος καὶ ἐξαιρετικὴν μεταξὺ τῶν λοιπῶν κόσμων κατέχουσα θέσιν, ἀμέσως καὶ οἰοῖται δι' ἄλματος πρὸς εἰς τὴν παραδοχὴν ὅλως νέας ἀρχῆς, καθ' ἣν τὸ σύμπαν δέον ν' ἀποτελεῖται ἐξ ἀπειρίας κόσμων, ὧν ἕκαστος ἔχει, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ ἡμετέρου, Ἡλιὸν τινα ὡς κέντρον, ὅτι δὲ ἀδύνατον εἶνε νὰ ἐδημιουργήθῃ τὸ ἀχανὲς τοῦτο σύνολον ἀσχετῶς πρὸς τὴν ζωὴν καὶ κατὰ συνέπειαν ὅτι ἡ ζωὴ ἐκτείνεται πέραν τῆς μικρᾶς καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀσημάντου ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἀστρῶν ἡμετέρας Γῆς. Οἱ πέραν τῆς Γῆς κόσμοι κατοικοῦνται, ἡ ζωὴ ἐξαπλοῦται ἀφειδῶς ἐν τῷ διαστήματι ὑπὸ τὰς μᾶλλον ποικίλας μορφαίς, ἰδοὺ τὸ νέον τοῦ 15ου αἰῶνος δόγμα, δόγμα ἀναφερόμενον εἰς τὸν τελικὸν λόγον τῆς δημιουργίας τοῦ σύμπαντος. Τὸ δόγμα τοῦτο γεννηθὲν, ὡς ἐννοεῖ ὁ ἀναγνώστης, ἐξ ἀντιδράσεως, ἐγένετο ἀσπαστὸν ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας τῶν τε σοφῶν καὶ τῶν ἀδόφῶν τῶν τριῶν αἰώνων, γαλβανίσαν ἰδίᾳ τὰ πνεύματα κατὰ τοὺς δύο πρώτους, χρησιμεύσαν δὲ κατὰ τὸ τέλος τοῦ δευτέρου (15ου) αἰῶνος πρὸς ἐξοικειώσιν τῶν πνευμάτων μετὰ τοῦ ἀληθοῦς συστήματος τοῦ παντός, συστήματος ὀλίγον τότε διαδεδομένου. Καὶ σήμερον ἔτι, κατὰ τὸν οὐχὶ αὐθαίρετως ἀποκλινέντα (σχετικὸν) αἰῶνα τῶν φώτων καὶ τῆς προόδου, δὲν λείπουσι τὰ ἐνασχολούμενα εἰς τὴν ζήτησιν τῶν τελικῶν λόγων πνεύματα, τινὲς δὲ καὶ ἰδιάζουσιν αἰσθάνονται ἡδονὴν ἀπασχολοῦντες τοὺς ὁμολογουμένως πολυπληθεῖς αὐτῶν ἀναγνώστας διὰ τῆς παροχῆς αὐτοῖς πρὸς ἀνάγνωσιν συγγραμμάτων, ἐν οἷς ἀντὶ τῆς καθαρᾶς καὶ ὑγινοῦς ἐπιστημονικῆς τροφῆς πολλαίαι ἀναγράφονται ὡς ἐπιστημονικῶς ἀποδεδειγμένα γεγονότα (κατὰ τὴν καθιερωθεῖσαν ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν ὁπωσδήποτε ἐπιστημονικῶν ζητήματα πραγματευομένων φρασεολογίαν) αἱ ἰδανικαὶ καὶ φαντασιώδεις ἀτομικαὶ τῶν γραφόντων οὐκ εἰσὶν.

Ἐὰν ἐκ τῆς πολυαριθμοῦ χορείας τῶν περὶ τοῦ ἀποσχολῶντος ἡμᾶς ζητήματος συγγραψάντων χωρίσωμεν τοὺς ἀληθῶς σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας ἀπὸ τῶν χάριν ἄλλων σκοπῶν ἢ καὶ δι' ἀπλῆς ἀντιγραφῆς ἢ καὶ χάριν ἐπιδείξεως ἀνυπάρκτου σοφίας ἢ καὶ ἀργυρολογίας χάριν — διότι γνωστὸν βεβαίως εἶνε πόσον ἀνάρπαστα γίνονται τὰ νεωτεριστικώτερον τι, ἔστω καὶ μὴ ὀλοσχερῶς ἀληθές, πραγματευόμενα συγγράματα — περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐνασχοληθέντων, ἀδύνατον ἡμῖν ν' ἀποκρύψωμεν τὴν ἡμετέραν ἀπορίαν ἐπὶ τῷ ὅτι ἄνδρες, ὁμολογοῦμεν ἀνώτεροι πάσης οἰαομένης φύσεως ὑπονοίας, διέπραξαν τὸ ἀσύγνωστον ἀμάρτημα νὰ συγχέωσι τὰ καθαρῶς ἐπιστημονικὰ ζητήματα μετὰ τῶν ἀνικόντων εἰς τὴν φαντασίαν καὶ νὰ ὑπερπιδώσιν οὕτω τὰ ὄρια, ἅτινα, σαφῶς διαγράφοντα τὴν δικαιοδοσίαν τῶν φυσιογνωστικῶν ἐπιστημῶν, ὁρίζουσιν

ἀσφαλῶς τὸ εἰς αὐτὰς ἀνῆκον πεδῖον τῆς δρασέως. Οὕτως, ἐν παραδείγματι, ἀνεπιφυλάκτως συντασσόμεθα μετὰ τοῦ κ. Faye, ὅστις ἀναγράφων τὰ ὑπὸ τοῦ ἐξόχου ἀστρονόμου τῶν νεωτέρων χρόνων πατρὸς Secchi ἐν τινι χωρίῳ τοῦ περὶ Ἡλίου (Le Soleil) συγγράμματος αὐτοῦ γραφέντα¹, παρατηρεῖ τῷ δοθῶν ἐκείνῳ ἀστρονόμῳ ὅτι «βεβαίως ταῦτα ἐκ καλῆς προέρχονται διαθέσεως· ἀλλὰ δεόν νὰ γινώσκῃ τις νὰ διαστέλλῃ τὸ ἀνῆκον εἰς τὴν καθαρὰν φαντασίαν ἀπὸ τοῦ εἰς τὴν θετικὴν ἐπιστήμην ἀνήκοντος».²

Ἄλλ' ἢ τοιαύτη τῶν ὁρίων ὑπερβάσις δὲν ἐγένετο μόνον, ὡς παρὰ τοῦ πατρὸς Secchi, ἐκ καλῆς διαθέσεως· διότι, πλὴν τῶν ὁμολογουμένως ἀστρονόμων πρώτης τάξεως, οἵτινες, εἴτε ἐκ προδιαθέσεως εἴτε καὶ ἐκ συγχύσεως τῶν ὁρίων τῶν φυσιογνωστικῶν ἐπιστημῶν, προσέβησαν εἰς τὴν διατύπωσιν τοιούτων ὁμολογουμένως παρατόλμων περὶ τοῦ ἀπαρχολοῦντος ἡμᾶς ζητήματος ἰδεῶν, ὑπὴρξαν καὶ ἄλλοι, — οὗτοι δὲ εἰσὶν οἱ πολυαριθμότεροι, — οἵτινες ἐπωφεληθῆσαν ὑπὲρ τῶν ἰδίων αὐτῶν θεωριῶν τὰς ἐκ καλῆς διαθέσεως ἐν τοῖς συγγράμμασι τῶν πρώτων ἀπαντῶσας ἐκφράσεις, ἐπιτυχόντες οὕτω νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἰδίας αὐτῶν περὶ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου φαντασιώδεις θεωρίας ἐν τελείᾳ (φαινομενικῇ) συμφωνίᾳ πρὸς τὰ ἀσφαλῆ ἀστρονομικὰ γεγονότα τῶν τελευταίων χρόνων εὐρισκομένας. Οὕτως οἱ κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Ἐπικούρου ὑλισταὶ οὐδόλως ἀμφιβόλλουσι περὶ τῆς ἐπὶ πάντων τῶν ἀστρον. ἐπεκτάσεως τῆς ζωῆς, κατ' αὐτοὺς δὲ αἱ αὐταὶ ἀλογοὶ δυνάμεις αἱ κατοικήσασαι τὴν Γῆν διὰ λογικῶν ὄντων ἀνευρίσκονται πανταχοῦ καὶ πανταχοῦ δεόν νὰ καταλήξωσιν εἰς τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα. Ἐπίσης οἱ πανθεῖσται βλέπουσι πανταχοῦ τὴν πνευματικὴν οὐσίαν ἀνταγωνιζομένην κατὰ τὸν ἐκ τῆς ὕλης κωλυμάτων, ἀνυψουμένην κατ' ὀλίγον ἐν τῷ ἀπείρῳ καὶ αἰωνίῳ θεάτρῳ τοῦ σύμπαντος εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὴν ἐπίγνωνσιν αὐτῆς. Τούτοις ἔπονται οἱ μυστικοί, πιστεύοντες ὅτι αἱ ψυχαί, ἀπαλλαγείσαι τῶν δεσμῶν τοῦ σώματος, πλανῶνται ἀπὸ ἄστρον εἰς ἄστρον ἀναζητοῦσαι ζωὴν νέαν, ἐπὶ μᾶλλον ἀνωτέραν, καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἀπαντες ζητοῦσι νὰ στηριχθῶσιν ἐπὶ τῆς Ἐπιστήμης, ἐρωτῶσι δὲ ἰδίᾳ τοὺς ἀστρονόμους παρὰ τῶν ὁποίων ἀναμένουσιν ὑποστήριξιν τῶν ἰδίων αὐτῶν δοξασιῶν, βεβαίως, δυσανασχετοῦντες ἐὰν οἷτοι ἐκφρασθῶσιν ἐπιφυλακτικῶς ἢ ὑποδιδάσκωσιν ἀμφιβολίας περὶ τοῦ πράγματος. Ἀλλὰ τί δύνανται οἱ ἀληθεῖς ἀστρονόμοι ν' ἀπαντήσωσιν εἰς τὴν προβαλλομένην αὐτοῖς ἐρώτησιν: Οἱ πέραν τῆς Γῆς

κόσμοι κατοικοῦνται; — Βεβαίως, λέγει ὁ Faye, ὁ ἀστρονόμος θὰ φυλαχθῇ καλῶς νὰ εἴπῃ ὅτι μόνον ἡ Γῆ κατοικεῖται, διότι οὐδὲν περὶ τούτου γινώσκει· ἀλλ' ἐὰν ἐξαναγκάσωσιν αὐτὸν ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς παγκοσμίου ζωῆς, ἰδοὺ τί θ' ἀπαντήσῃ: Παρατηρήσατε τὸν οὐρανὸν καὶ ὁμολογήσατε ὅτι ἐκ τῶν μυριάδων τῶν ἀστέρων, οἵτινες καθίστανται ἡμῖν ὁρατοὶ διὰ τῶν διόπτρων, οὐδεὶς κατοικεῖται, διότι ἅπαντες εὐρίσκονται ἐν πλήρει πυρακτώσει, οὐδεὶς δὲ οὐδέποτε κατοικησεται, διότι καὶ ἢν ἐποχὴν οὗτοι σβεσθῇσονται, καθ' ἢν ἐποχὴν ζῶν ὃν θὰ ἠδύνατο νὰ θέσῃ τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ψυχρόντος καὶ παγέντος ἐπιπέδου αὐτῶν, δὲν θὰ ὑπάρχῃ, ἔνεκα τῆς ἀπ' ἀλλήλων ἀπειρου ἀποστάσεως, αὐτῶν γειτονεύων ἡλίου, ὅστις νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ θερμάνῃ ἕκαστον τούτων.

Τῷ ὄντι, ἐξακολουθεῖ ὁ Faye, ζῶν ἐν τελείᾳ ἀναπτύξει δὲν δύναται νὰ γεννηθῇ ἢ μόνον ἐπὶ τῶν ἐσβεσμένων, ἀοράτων πλανητῶν, οἵτινες ἴσως περιφέρονται περὶ τοὺς ἡλίους τούτους. Ἀλλὰ πῶς νὰ γνωρίσῃ τις ἐὰν οὗτοι κατοικοῦνται; οὐδὲ βλέπομεν κἀν τοὺς ἀστέρας τούτους. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς πλανήτας τοῦ ἡμετέρου κόσμου, οὐδέποτε ἀνεζητήσαμεν ἐν αὐτοῖς ἐνδείξεις, ἔστω καὶ ἡμιέσους, ζῶντων ὄντων: εὐρίσκονται οὗτοι πόσον μακρὰν! Ἐν μόνον ἐν τῷ ἡλιακῷ κόσμῳ ὑπάρχει ἄστρον, ἢ Σελήνη, ἐφ' ἧς θὰ ἦτο δυνατόν ν' ἀνακαλυφθῶσι, οὐχὶ βεβαίως κάτοικοι (ἔπρεπε πρὸς τοῦτο νὰ ἔχουν ἀνάστημα ἴσον πρὸς τὰς πυραμίδας τῆς Αἰγύπτου), ἀλλ' ἀπλάτ τῆς ζωῆς ἐνδείξεις. Καὶ ἀνεζητήσαν μὲν ταύτας, ἀλλὰ μάτην: ἡ Σελήνη εἶνε ἐρημος. Ὡς βλέπετε, οἱ ὁπαδοὶ τῆς παγκοσμίου ζωῆς ἀποτυγχάνουσιν ἐν τοῖς πρὸς τοὺς ἀστρονόμους διαθήμασιν αὐτῶν.

Ἐπίσης ὁ ἀστρονόμος θὰ εἴπῃ ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ κατοικησίου τοῦ σύμπαντος ἀνάγεται, διὰ τὴν Ἐπιστήμην, εἰς ἕτερον πολλὰ ἐκείνου μᾶλλον προσιτὸν καὶ διὰ τοῦτο ἀληθὲς ἐνδιαφέρον, τὸ ζήτημα τῶν συνθηκῶν τῆς ἐν τῷ σύμπαντι ζωῆς. Μελετώντες τοῦτο, θὰ ἴδωμεν πόσον αἱ συνθήκαι αὗται εἶνε πολλαπλᾶ καὶ στενόχωροι, μάλιστα ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀνώτερα ὄντα, ὅποθεν θὰ συμπεράνωμεν, οὐχὶ βεβαίως ὅτι μόνον ἐπὶ τῆς ἡμετέρας σφαίρας αἱ συνθήκαι αὗται ἐκπληροῦνται, ἀλλ' ὅτι ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἡλιακῷ κόσμῳ ὀλίγιστα ἐκπληροῦσιν αὐτὰς ἄστρα. Καὶ ἀγνοοῦμεν μὲν ἐὰν τὰ τελευταῖα ταῦτα εἶνε κατοικημένα, ἀλλ' ὅπερ δικαιούμεθα νὰ βεβαιώσωμεν εἶνε ὅτι τὰ λοιπὰ, πολλὰ τούτων πολυπληθέστερα, εἶνε ἐπίσης ἐρημια ὅπως καὶ ἡ ἡμετέρα Σελήνη.³

Τὴν μελέτην ταύτην τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς ἐν τῷ σύμπαντι θέλομεν ἀναλᾶβει ἐν προσεχῇ ἡμῶν Ἐπιθεώρησει, περιορίζοντες αὐτήν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω σημειούμενα, μόνον μετὰ τῶν ὁρατῶν ἡμῖν πλανητῶν, ἢτοι τῶν οὐρανίων σωμάτων, ἅτινα μετὰ τῆς ἡμετέρας Γῆς περιφέρονται περὶ τὸν δοτήρα τοῦ φωτός καὶ τῆς θερμότητος ἡμετέρον ἥλιον.

Μεταξὺ τῶν γεγονότων, ἅτινα προκαλοῦσι τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν ἐκπληξιν τῶν συγχρόνων, δι-

1) Αὐτόθι, ἐν σελ. 295.

2) Αὐτόθι, ἐν σελ. 297.

καίως δύνανται νὰ ταχθῶσι καὶ αἱ ἐσχάτως μετ' ἐπιτυχίας ἀναληφθεῖσαι ἐπιχειρήσεις τῆς ἀπὸ σημείου εἰς ἕτερον μεταφορᾶς καὶ ἐγκαταστάσεως οἰκῶν, χωρὶς οὐδεμίαν νὰ ἐπέλθῃ κατὰ ταύτας διατάραξιν τῶν ἐν αὐταῖς ἐπιπλόν, χωρὶς οὐδεμίαν νὰ θραυσθῇ κατὰ τὴν μεταφορὰν ὕαλος τῶν παραθύρων τῶν οἰκῶν τούτων. Ἡ ἐπιτυχία εἶνε πλήρης, ἐντεῦθεν δὲ καὶ δικαία ἢ ἐκ ταύτης ἐκπληξιν. Τὰ τέως θεωρούμενα ἀκίνητα καὶ μονίμως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς οἰοῦνται ἐρριζωμένα οἰκοδομήματα, οἰκοδομήματα, ὧν τὸ ὅλικόν βάρος ἀνέρχεται πολλακίς εἰς χιλιάδας ὅλας τόννων, οἰκοδομήματα ἔχοντα σεβάστας τὰς διαστάσεις, μετακινοῦνται, μετατίθενται, μεταβάλλουσι θεμέλια καὶ συνοικίας. Τί τοῦτου μᾶλλον ἐκπληκτικὸν καὶ τί μᾶλλον ἀπίθανον καὶ μυθώδες; Καὶ ἐν τούτοις τὸ γεγονός εἶνε βεβαίωτατον καὶ καθ' ὅλας οὐτοῦ τὰς λεπτομερείας ἐξηκριθόμενον, ὡς τοιοῦτον δὲ μεταδίδομεν αὐτὸ τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις, ἀφίνοντες αὐτοῖς ἐλεύθερον τὸ στάδιον τῆς εὐρέσεως τῶν ἐκ τῆς πιθανῆς ἐν τῷ μέλλοντι γενικεύσεως τῶν ἐν ταῖς ἀμερικανικαῖς ἰδίᾳ πόλεσι ἐπιτυχῶς διεκπεραιωθείσων μετατοπίσεων ὁλοκλήρων, συσώμων, οἰκῶν ἀπὸ συνοικίας τινὸς εἰς ἑτέραν συμπερασματῶν.

Τὸ περὶ οὗ ἡμῖν ὁ λόγος γεγονός δὲν εἶνε τὸ πρῶτον τῆς κατηγορίας ταύτης. Πρὸ ἐπτὰ περίπου μνητῶν¹ ἐγένετο ἐπιτυχῶς ἐν Rouen ἢ εἰς ἀπόστασιν 53 μέτρων μετατόπισις ἀμαξοστασίου τινὸς, ἔχοντος μήκος μὲν 50 μέτρων, πλάτος 30 μ. καὶ ὅλικόν βάρος 150000 χιλιογράμμων. Τὴν πρώτην ἐκείνην ἐπιχειρήσιν διεδέξαντο πολλοὶ ἄλλοι ἐν Ἀμερικῇ, ἐσχάτος δὲ ἐγένετο ἐν Σικάγῳ ἢ εἰς ἀπόστασιν 106 ὁλῶν μέτρων ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς θέσεως μετατόπισις (συνδυασμένην ὑπὸ στροφῆς κατ' ὀρθὴν γωνίαν εἰς τὸ 610ν μ. τοῦ δρόμου) ὁλοκλήρου τριτοῦ οἰκίας ἐκτισμένης ἐκ γρανίτου καὶ πλίνθων. Αἱ διαστάσεις τῆς μετατοπισθείσης οἰκίας εἶνε αἱ ἑξῆς: μήκος 28, 65 μ., βάθος 25, 60 μ. καὶ ὕψος ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους 15 περίπου μέτρων. Τὸ ὅλικόν βάρος αὐτῆς ἀνέρχεται ἐν στρογγύλῳ ἀριθμῷ εἰς 8100 τόννους· περιλαμβάνει δὲ 11 διαμερίσματα ἐξ 8 δωμάτων ἕκαστον, ἢτοι ἐν συνόλῳ 108 δωμάτια. Πρὸς οἰκοδόμησιν αὐτῆς ἐδαπανήθησαν 240000 φράγκων, ἡγοράσθη δὲ ὑπὸ τῆς εταιρίας τοῦ σιδηροδρόμου παρὰ τοῦ ιδιοκτῆτου αὐτῆς ἀντὶ 315000 φρ. εἰς ἃ δέον νὰ πρόσθεθῶσιν ἔτερα 100000 φρ., δαπανηθέντα ὑπὸ τῆς εταιρίας κατὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῆς εἰς τὴν νέαν αὐτῆς ἐδρᾶν.

Ἡ ἐργασία τῆς μετατοπίσεως ἐγένετο ἐν συντόμῳ (καὶ βεβαίως ἀδύνατον εἶνε νὰ γείνῃ λόγος περὶ λεπτομερειῶν ἐν ταῖς στήλαις ταύταις) ὧδε:

Ἄν διετρηθῶν τοὺς τοίχους τοῦ οἰκοδομήματος κατὰ τὴν ἐπιφανείαν τοῦ ἐδάφους καὶ διὰ τῶν οὕτω κατὰ ζεύγη ἀντικειμένων ὑπῶν διεβίβασαν ξυλίνας δοκοὺς. 30 ἑκατοστομέτρων πλευρᾶς, αἵτινες ἐξεῖχον ἑκατέρωθεν τοῦ οἰκοδομήματος περίπου κατὰ 1,50 μ. Εἰτα ἐθίκαν κάτωθεν ἐκείνων ἐγκαρσίας δοκοὺς, 36 ἑκατοστομ. πλευρᾶς, διαπερώσας ἐπίσης τοὺς ἀντικειμένους τοίχους τῆς οἰκίας. Οὕτως ἐσχ-

ματίσθη εἶδος τι δικτύου (ἐσχάρας), ὑπὸ τὸ ὁποῖον προσήρμωσαν ἐξελίκτρας (vérités), καὶ ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη μόνον διὰ τοῦ βάρους αὐτοῦ τὸ οἰκοδόμημα μετὰ τὴν τομὴν τῶν τοίχων εἰς τὸ ὕψος τῶν πρώτων διατηρηθεισῶν ὀπῶν.

βον Διακοπείσης οὕτω πάσης ἀμέσου συγκοινωνίας τοῦ οἰκοδομήματος μετὰ τοῦ ἐδάφους προέβησαν εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς ὅλης οἰκοδομῆς κατὰ 1,07 μ., ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ἢ ὑπὸ τὰς ὑποκειμένας δοκοὺς διατάξεις τῶν κυλίνδρων τῆς ὀλισθήσεως. Πρὸς τοῦτο ἀπληθήθησαν 700 ἐν ὅλῳ ἐξελίκτραι, ἃς βαθυμυδὸν ἀντικατέστησαν διὰ κυλίνδρων ἀρμοδίως ὑπὸ τὰς δοκοὺς τεθέντων, ὅποτε ἠρξάτο ἡ ἐργασία τῆς ὀλισθήσεως, ἥτις, ἐννοεῖται, ἐγένετο μετὰ πολλῶν προφυλάξεων, καὶ ὅσον κατὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀπλητεῖτο πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ ν' ἀποφύγῃ τὴν εἴτε διὰ σπειρώσεως (torsion), εἴτε διὰ μερικῆς συνιζήσεως καταστροφῆς τοῦ οἰκοδομήματος. Οὐδόλως ἀπορον ὄθεν, ἐὰν ἡ μέση ταχύτης τῆς μετατοπίσεως τῆς ὅλης οἰκοδομῆς ἀνῆλθεν εἰς τὸ φαινομενικῶς ἐλάχιστον διάστημα τῶν 6,10 μ. ἡμερησίως.

γον Ἐπιτευχθείσης οὕτω διὰ τὴν πρὸς τοῦτο εἰς ἐνέργειαν τεθέντων μέσων τῆς διατηρήσεως τῆς ἀκεραιότητος τῆς οἰκοδομῆς εἰς τοιοῦτον μάλιστα βαθμὸν ὥστε, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐσημειώσαμεν, οὐ μόνον ῥωγμὴ τῶν τοίχων νὰ μὴ σχηματισθῇ, ἀλλ' οὐδὲ μία κἀν ὕαλος τῶν παραθύρων νὰ θραυσθῇ καὶ διὰ δεξιού χειρισμοῦ παρακαμφθέντος τοῦ ἐπικινδύνου σκοπέλου τῆς κατ' ὀρθὴν γωνίαν ἀλλαγῆς τῆς διευθύνσεως τῆς κινήσεως, ἥτις ὁμολογουμένως ἀπετέλει τὸ δυσχερέστερον μέρος τοῦ ὅλου ἔργου, ἢ μετατοπισθεῖσα οἰκία ἐτέθη ἐπὶ τῶν νέων αὐτῆς λιθίνων θεμελίων, κατασκευασθέντων διὰ τελείας ἀντιγραφῆς τῶν ἀρχικῶν αὐτῆς.

ΧΡΟΝΙΚΑ. — Καίτοι ἀπὸ πολλῶν ἐβεβαιώθη ἡ ἐπὶ τῶν βακτηρίων ἐπιρροή τοῦ φωτός, οὐδέποτε ὅμως μέχρις ἐσχάτων ἡ σχολήθησαν ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς περιστάσεως καὶ ἢν οἱ ὁργανισμοὶ οὗτοι εὐρίσκονται ἐν αἰωρήσει ἐντὶς τοῦ ὕδατος. Τὸ κεκνὸν τοῦτο ἐπληρώθη ἐσχάτως διὰ τῶν ὑπὸ τῶν κ. Buchner καὶ Mink γενομένων ἐπὶ τῆς εἰδικῆς ταύτης περιστάσεως μελετῶν. Οἱ σοφοὶ οὗτοι ἐξετέλεσαν μελέτας ἐπὶ τῶν σημαντικωτέρων μικροβίων, ὅντων τῶν τοῦ τυροσθῶδους πυρετοῦ, τῆς χολέρας καὶ τῆς σήψεως, μικροβίων αἰωρημένων ἐν κενῷ ἢ στειρωθέντι (sterilisée) ὕδατι, ὑποβλήθέντων δὲ ὑπὸ τὰς ποικιλοτέρας περιστάσεις.

Διὰ τῶν πειραμάτων τούτων ἐβεβαιώθησαν ὅτι τὸ φῶς ἐνεργεῖ ἐξῶς καταστρεπτικῶς ἐπὶ τῶν μικροοργανισμῶν τούτων, ὅτι δὲ τὸ διακεχυμένον φῶς ἐνεργεῖ ἀσθενέστερον τῆς ἀμέσου ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας. Πιθανὸν εἶνε ὅτι ἡ ἐξυγιάνσις τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν ὀφείλεται κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ἥλιον, ὅπερ ὅμως οὐδόλως ἀποκλείει τὴν ἐν τούτῳ συνεργασίαν διαφόρων ἄλλων παραγόντων.

Ἐν τῇ δημοσιευθείσῃ ἐν τῇ ἐφημερίδι Leisure Hour ἀφηγήσει τοῦ ὑπὸ τῆς Miss Isabella Bishop ἐπιχειρηθέντος εἰς Θιβέτ ταξιδίου ἀναγράφεται ὡς βεβαία ἡ ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ὑπαρχῆς τοῦ θεσμοῦ τῆς πολυανδρίας. Ἐν ταῖς οἰκογενείαις νυμφεύεται μόνον ὁ πρεσβύτερος υἱός, ἡ δὲ σύζυγος ἐκείνου εἶναι συνάμα καὶ σύζυγος πάντων τῶν νεωτέρων ἐκείνου ἀδελφῶν. Διὰ τοῦ κατὰ τὸν ὅμιλ. πολιτισμὸν ἀπαιροῦντος τούτου μέσου

1) Τὴν 6/18 φεβρουαρίου ε. ε.

1) Τὸ χωρίον τοῦτο ἔχει ἐπὶ λέξει ὧδε:

«Τί νὰ εἴπῃ τις περὶ τῶν ἀπείρων τούτων ἐκτάσεων καὶ τῶν πληρουσῶν αὐτάς ἄστρον; Τί νὰ σκεφθῇ τις περὶ τῶν ἀστέρων τούτων, οἵτινες ἀναμφιβόλως εἶνε, ὡς ὁ ἡμέτερος ἥλιος, κέντρα φωτός, θερμότητος καὶ ἐνεργείας, προωρισμένοι ὡς ἐκεῖνος νὰ διατηρῶσι τὴν ζωὴν πολυαριθμὸν παντοειδῶν πλασμάτων; Κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, θὰ ἐφαίνετο ἡμῖν παράλογον τὸ νὰ θεωρήσωμεν τὰς εὐρείας ταύτας ἐκτάσεις ὡς μὴ κατοικημένας ἐρήμους· αὗται δέον νὰ κατοικῶνται ὑπὸ νοητικῶν καὶ λογικῶν ὄντων, ἱκανῶν νὰ γινώσκωσι, νὰ τιμῶσι καὶ ν' ἀγαπᾶσι τὴν δημιουργὸν αὐτῶν».

2) Sur l'origine du monde, ἐν σελ. 294.

κατορθοῦται ἡ ἐν τῇ βαρβαρίᾳ ἐκείνῃ χώρα συγκέντρωσις τῶν οἰκογενεῶν περὶ τὴν μοναδικὴν ἐστίαν. Τὰ τέκνα ἀνήκουν τῷ πρεσβυτέρῳ υἱῷ καὶ διακρίνονται διὰ τὴν πρὸς τοὺς πατέρας καὶ τὴν μητέρα ὑποκορὴν ὡς καὶ τὰ λίαν ἀνεπτυγμένα οἰκογενειακά αὐτῶν αἰσθήματα! Ταῦτα κατὰ τὴν Miss Isabella Bishop.

Καὶ ἄλλοτε, δοθείσης ἀφορμῆς, ἀνεγράψαμεν ἐν ταῖς στήλαις ταύταις τὰ ἀρνητικὰ ἐξαγόμενα τῶν ἐπὶ τῶν ἐμφύχων ὄντων πειραμάτων, σχετικῶν πρὸς τὴν ἐπὶ τούτων ἐπιρροὴν τοῦ μαγνητισμοῦ. Σήμερον ἀναγράφομεν ἕτερα πειράματα, δι' ὧν ἀπαξ ἔτι ἐπιβεβαιοῦται τὸ ἀρνητικὸν ἐξαγόμενον τῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου πειραμάτων. Ἐσχάτως ἀνεκοινώθη εἰς τὴν ἀμερικανικὴν θεραπευτικὴν Σύνδεσμον (Association americaine de thérapeutique) ὑπὸ τῶν κ. Kennelly καὶ Peterson ὅτι οἱ κύρια ὄντα, ὅπως βασανίσωσι τὴν γερμανικὴν θεωρίαν, καθ' ἣν ὁ μαγνητισμὸς δεσπόζει τοῦ ἀγωγοῦ τῶν κινητικῶν νεύρων καὶ προξενεῖ τὴν παραλυσίαν, ἔθιχαν ἐν κυλίνδρῳ μεταξὺ ἰσχυρῶν μαγνητῶν μικρὸν κύμα καὶ ἐκράτησαν αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἰσχυροῦ μαγνητικοῦ ρεύματος. Περαιτωθείσης τῆς δοκιμῆς, ὁ κύων ἐξῆλθεν εὐκίνητος ὡς καὶ πρότερον. Τὸ πείραμα ἐπανελήθη ἐπὶ μικροῦ παιδός, ὅπερ οὐδεμίαν ἐπίσης παρουσίασε φυσιολογικὴν διατάραξιν.

ΗΛ. Γ. ΒΑΛΣΑΜΑΚΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ο ΣΥΜΒΟΛΙΣΤΗΣ IBSEN. — ΧΡΟΝΙΚΑ.

Νεαρὰ ἀγγλὺς ταξιδιωτὴς, ἡ mis Alec Twectie, ἀφηγεῖται ἐν τινι τῶν τελευταίων τευχῶν τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος *Temple Bar* ἐπισκεψὶν γενομένην πρό τινων μηνῶν ὑπ' αὐτῆς τῷ διασήμεν ὀρθοηγιανῶ δραματικῷ ποιητῇ Ibsen καὶ τῷ κ. Bjørnson, διασήμεν ἐπίσης συγγραφεῖ καὶ συγγενεῖ γενομένῳ τοῦ δραματικοῦ. Ἐκ τῆς χαριέσσης ταύτης ἀφηγήσεως, ἐν ἣ ὁ λόγος περὶ τοῦ τοσοῦτον πάταγον προκαλοῦντος συμβολικοῦ δραματικοῦ, ἀποσπῶμεν μέρη τινα:

Ἦν ψυχρὰ καὶ χιονώδης πρωΐα, ὅτε ἐγνώρισα τὸν Ἑρρίκον Ibsen. Τὸ ψυχρὸν ἦν τοσοῦτον δριμύ, ὥστε οἱ ἐν τῇ ὁδῷ βαίνοντες περιεβάλλοντο τῇ δισύρᾳ αὐτῶν. Ἀφικόμενοι εἰς ἡν κατευθυνόμεθα οἰκίαν, εἶδομεν τὸ ὄνομα τοῦ διδάκτορος Ἑρρίκου Ibsen ἐκκεχαράγμενον χρυσοῖς γράμμασιν ἐπὶ τοῦ τοίχου μεθ' ὑποδείξεως τοῦ δώματος ἐν ᾧ οὗτος κατῴκει. Κρουσθέντες οὗ τοῦ κώδωνος, παρέστη ἐν τῇ θύρᾳ ὑψηλὴ γυνὴ ὀρθοηγιανῶ φέρουσα στολὴν. Εἰσερχόμεθα καὶ μετὰ μικρὸν εἰσαγόμεθα παρὰ τῷ ἐπιφανεῖ ἀνδρὶ ἐν μικρῇ αἰθούσῃ, τῷ σπουδαστηρίῳ αὐτοῦ. Ἠγέρθη ἐσθίγξεν ἡμῶν τὴν χεῖρα, ἐπανέθλιψεν δὲ αὐτὴν θερμότερον, ὅτε εἶπομεν αὐτῷ ὅτι ἐννοοῦμεν καὶ ὁμιλοῦμεν τὴν γερμανικὴν.

Ὁ διδάκτωρ Ibsen ἐστὶ βραχὺς τὸ ἀνάστημα, ἔχων πρόσωπον, περιπλασιούμενον, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὸ πυκνῆς τε καὶ λευκῆς κόμης, ἀληθῶς δὲ ὅλον περιπλασιοῦται, διότι πλὴν τῆς κόμης ὁ Ibsen φέρει παραγναθίδας καὶ περιδέριον γενείου, τοῦ πώγω-

νος ὄντος ἐξυρισμένου. Οὕτως ἐλευθέρως καθορᾶται τὸ στόμα αὐτοῦ, ὅπερ ἐστὶ παράδοξον, διότι τὸ ἀνω χεῖλος ἐστὶ τοσοῦτον βραχὺ, ὥστε μόλις διακρίναι τις αὐτό. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὀλοστρογγυλοὶ, κεκρυμμένοι ὑποσθεν τῶν διόπτρων, περιβάλλονται ὑπὸ ὑπερμεγέθων ὀφρῶν. Τὸ σύνολόν ἐστι λίαν ἐκφραστικὸν καὶ ἀποδείκνυσιν δύναμιν καὶ λεπτότητα ἅμα.

Ἐφερε μέλαιναν ἐνδυμασίαν, μακρὰν ρεδιγκότα μετὰ δύο σειρῶν κομίδων, περιλαίμιον δὲ λευκὸν ἐσπερίδος. Ἐστὶ λίαν ἐπιφυλακτικὸς καὶ ἥρεμος, ἡ δὲ ὁμιλία αὐτοῦ βραδεία, καὶ ὅτε ἔτι ὁμιλεῖ τὴν νοσηλιακὴν διδασκαλίαν, διακρίνει τις ὅτι προτιμᾷ τὸ ἀκούειν τοῦ ὁμιλεῖν. Ἐξεφράσαμεν αὐτῷ τὴν ἡμέτεραν λύπην, ὅτι δὲν ἠδυνήθημεν πρότερον νὰ ἴδωμεν αὐτὸν κατὰ τὴν πρώτην μετάθεσιν ἡμῶν εἰς τὴν Χριστιανίαν.

Τοῦτο ἐγένετο, διότι ἀπουσίαζον τῆς Νορβηγίας ἀπὸ τοῦ 1864, ἐπανήλθον δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μάλιστα μὲν διέτριψα ἐν Μονάχῳ, ἀλλ' ἐπίσης διέτριψα καὶ ἐν Βερολίνῳ, Δρέσδῃ, Παρισίοις καὶ Ρώμῃ.

— Διατὶ δὲν ἦλθετε καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, τοσοῦτον περιηγησάμενος;

— Διότι ἀγνοῶ τὴν ἀγγλικὴν, ὅπερ ἐμποδίζει με τοῦ γινῶναι τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ. Θὰ ἐπεθύμουν ὅμως νὰ μεταβῶ εἰς Ἀγγλίαν κυρίως ὅπως ἴδω τοὺς ὑμετέρους γέροντας. Ἐν πάσαις ταῖς χώραις τὰ κράτιστα τῶν ἔργων ἐκτελοῦνται ὑπ' ἀνδρῶν ἀγόντων ἡλικίαν ἀπὸ τοῦ τεσσαρακοστοῦ μέχρι τοῦ πεντηκοστοῦ ἔτους, ἀλλ' ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀνὴρ ὀγδοηκοντοῦτης κέκτῃται πολλὰκις ὅλην τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ. Θὰ ἐπεθύμουν νὰ γνωρίσω ἀνδρας, οἷος ὁ Γλάδστον, ὁ Σαλιςδουρϋ, ὁ Ἑρδέροτος Σπένσερ.

Ἡ τράπεζα τοῦ Ibsen ἐκαλύπτετο ὑπὸ ἐπιστολῶν, μετὰ προσδοχῆς ἀπεσφραγισμένων.

— Τοῦτό ἐστὶ τὸ πρωῒνον ταχυδρομεῖόν μου. Μόνο γράφω ὅλας τὰς ἐπιστολάς μου, οὐδέποτε ἔχω γραμματέα.

Ὁ Ibsen κατέχεται ὑπὸ ἀληθοῦς μανίας πρὸς τὴν τάξιν καὶ καθαριότητα. Ἐκτελεῖ πάντα βραδέως καὶ ἀσφαλῶς, μετ' ἀκριβείας ἐκτάκτου. Ἡ γραφὴ αὐτοῦ ἐστὶ θαυμασίως ἐπιμελεμένη καὶ εὐανάγνωστος. Ἀφιερωτὶ πάντοτε τοῦλάχιστον δύο ἔτη πρὸς σύνταξιν δράματος· γράφει καὶ ἐπαναγράφει ἀκόπως, πολλὰκις δὲ συνέβη νὰ καταστρέψῃ ἔργασίαν πολλῶν μηνῶν, ὅπως ἐπαναλάβῃ αὐτήν. Τούτου ἕνεκα οὐδὲν λέγει περὶ τῆς υποθέσεως τοῦ ἔργου αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ καὶ οὐδεὶς γινώσκει περὶ τί ἀσχολεῖται μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν τὸ ἔργον παραδίδεται τῷ τυπογράφῳ.

Ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ, παρὰ τὸ μελανοδοχεῖον αὐτοῦ, εἶδομεν συλλογὴν ὅλην ἀθυρμάτων, ἄρκτον ἐκ ξύλου, μέλανα διαβολίδικον, δύο ἕως τρεῖς δερματίνους γαλᾶς καὶ κονίλους, ὧν εἰς παιζῶν βιβλίον.

— Δὲν δύναμαι νὰ γράψω μίαν μόνον γραμμὴν, εἶπεν ἡμῖν ὁ Ibsen, μὴ ἔχων τὰ ἀθυρήματα ταῦτα πρὸ ἑμοῦ· ἀλλ' εἰς τί με χρησιμεύουσιν οὐδαμῶς δύναμαι εἰπεῖν ἡμῖν, ἐπιπροσέθηκεν ὑπομειδὼν, τοῦτο εἶνε τὸ μυστικόν μου.

Ἐντύπωσιν προῦξένῃσιν ἡμῖν ἡ σχεδὸν παντελής ἑλληψις βιβλίων ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ τούτῳ.

— Ἀναγινώσκω πάνυ ὀλίγον, εἶπεν ἡμῖν ὁ Ibsen, βιβλίον τι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Διατρέχω τὰς ἐφημερίδας· ἰδοὺ τὸ πᾶν.

Ἐπὶ τοῦ τοίχου ἦν παλαιὰ τις προσωπογραφία. Ἠρωτήσαμεν αὐτὸν ἂν ὁμοιάζῃ.

— Ὁ! ὄχι! Πῶς μία ζωγραφία δύναται νὰ παραστήσῃ ἄνθρωπον ζῶντα; Ἀγαπῶ τὴν ζωγραφικὴν ἀλλ' ἡ προσωπογραφία οὐδαμῶς μ' ἐνδιαφέρει. Κέκτημαι καλὰς τινὰς ζωγραφίας. Ἐπιθυμεῖτε νὰ ἴδωτε αὐτάς; Ὁδηγεῖ ἡμᾶς εἰς τὸ ἐστιατόριον αὐτοῦ, οὗ οἱ τοῖχοι ἦσαν ἐντελῶς κεκαλυμμένοι ὑπὸ παλαιῶν πινάκων τῆς γερμανικῆς σχολῆς, ὧν τινες ὠραῖοι. Ἐν τῇ αἰθούσῃ εἶδομεν πίνακα ἀνθέων καὶ ὀπωρῶν, τὸ πλεῖστον ἀρχαίους.

Ὁ Ibsen τοσοῦτον ἀγαπᾷ τὰς εἰκόνας ταύτας ὥστε φέρει αὐτάς μεθ' ἑαυτοῦ πανταχοῦ. Φαίνεται δ' ὅτι εἰς τὴν ζωγραφικὴν ἔχει φυσικὴν κλίσιν. Ἐν ταῖς ἀναμνήσεσιν, ἃς ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἔγραψε περὶ αὐτοῦ, διηγεῖται αὐτὴ ὅτι καθ' ὅλην τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν ὠνευρεύετο νὰ καταστῇ ζωγράφος.

Τὸ ἐπιφυλακτικὸν αὐτοῦ ἀπέτρεψεν αὐτὸν πάντοτε τοῦ νὰ ὁμιλήσῃ δημοσίᾳ. Ἀπαξ μόνον δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποψύγῃ. Τοῦτο ἐγένετο κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐν τινι ἐστιάσει πρὸς τιμὴν αὐτοῦ συγκληθεῖσιν ὑπὸ τῶν σπουδαστῶν τῆς Χριστιανίας ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ αὐτῆς εἰς Νορβηγίαν. Τότε ἀνέγνω λογύδιόν τι, ὅπερ ἦν εἶδος φιλολογικῆς αὐτοβιογραφίας.

Ὁ Ibsen ἀγαπᾷ νὰ ὑποβάλλῃ τοῖς ὑποκριταῖς τῶν δραμάτων αὐτοῦ τὰ σκήματα αὐτῶν (leurs rôles), ἀλλ' ἀρνεῖται ὀριστικῶς νὰ παράσχωρ διασάφηνσιν τινα περὶ τοῦ νοῦ αὐτῶν.

Τῇ πρωΐᾳ, ἀποπερατωθείσης τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, ἐξέρχεται εἰς περίπατον ἀνὰ τὴν πόλιν. Εἶτα, μετὰ τὸ γεῦμα, τακτικῶς μεταβαίνει εἰς καφενεῖον, ἐν ᾧ ἀναγινώσκει ἐπὶ ὧραν τὰς ἐφημερίδας.

Τὸ μόνον αὐτοῦ τέκνον, ὁ Sigurd Ibsen, ὃς διπλῶς τὸ μέγιστον μέρος τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐν Γερμανίᾳ καὶ ὅστις μετέφρασεν εἰς τὴν Γερμανικὴν τὸ τελευταῖον δρᾶμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐνυμφεύθη, ὡς γνωστόν, τὴν πρεσβυτέραν θυγατέρα τοῦ πολλοῦ συγγραφέως Bjørnson, ὥραιαν γυναῖκα μεθ' ὥραιας φωνῆς. Ἡ ἐνωσις αὕτη συνετέλεσεν εἰς τὴν προσέλευσιν τῶν δύο μεγάλων τῆς Νορβηγίας συγγραφέων, οἵτινες ἦσαν τέως ἀδιάλλακτοι.

ΧΡΟΝΙΚΑ.— Ἡ Γαλλικὴ-Κωμῳδία, ἥτις, ὡς ἐν καιρῷ ἀναγράψαμεν, ἀπὴν τῶν Παρισίων, ἐπισκευαζομένου τοῦ θεάτρου τῆς ὁδοῦ Ρισσέλι, ἐδίδαξε δὲ ἐν τε τῇ Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν ἐπαρχιακαῖς πόλεσι τῆς Γαλλίας, ἐν αἷς ἐνθουσιώδους ἔτυχεν ὑποδοχῆς, ἐπανήλθεν εἰς Παρισίους καὶ ἐπανελάβετο τὸ ἔργον αὐτῆς. Ὡς πρώτην δὲ τῆς ἐνάρξεως παράστασιν ὥρισεν τὴν διδασκαλίαν δύο ἔργων τοῦ κλασσικοῦ δραματολογίου αὐτῆς, ὧν τὸ μὲν τοῦ Ρακίνα, ἡ τραγωδία *Britannicus*, τὸ δὲ τοῦ Μολιέρου, ἡ κωμῳδία *Malade imaginaire*. Ἐν τῷ *Reitanicus*, ἐν ᾧ ὁ ἔξοχος τραγωδὸς Mounet Sully ὑποδύεται τὸ σκῆμα τοῦ Νέρωνος, κατὰ τὸν κ. Sarcey, οὗτος εὐρίσκεται ἐν ἀπάτῃ. Τῇ ἐπισκῇ ἐδιδάχθη ὁ Ruy Blas καὶ ὁ *Avare*. Αἱ ἐπισκευαὶ τοῦ θεάτρου ὑπὸ πάντων ἐπεκροτήθησαν, ἰδίᾳ ὁ φωτισμὸς αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ καὶ τις

καινοτομία, ἐπιτραπέντος ταῖς γυναῖξιν νὰ κάθονται ἐν ταῖς ἔδραις τῆς ὀρχήστρας.

Τὰ περὶ προκριτήσεως τοῦ ἐπιφανοῦς ἀκαδημαϊκοῦ κ. Claretie ἀπὸ τῆς διευθύνσεως τῆς Γαλλικῆς-Κωμῳδίας δὲν φαίνονται ἀληθῆ, οἱ μᾶλλον προσκείμενοι τῷ οἴκῳ τοῦ Μολιέρου οὐδαμῶς εἶπον τοιοῦτόν τι, ὁ δὲ Claretie ἀνέλαβε τὸ ἔργον αὐτοῦ στιβαρῶς χεῖρ.

— Τὸ Vaudeville ποιήσεται ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ σεπτεμβρίου διὰ τῆς διδασκαλίας νέας κωμῳδίας τοῦ Albin Valabrègue ἐπιγραφομένης *Bas-Bleu*, ἣ ἀκολουθήσει ἀφύκτως ἡ *Madame Sans-Gêne*, ἡ νέα τριπρακτος μετὰ προλόγου κωμῳδία τοῦ Sardou, περὶ ἧς ἐν προτέρᾳ Ἐπιθεωρήσει ἐποιήσαμεθα λόγον καὶ ἧς τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον ὑποδύσεται ἡ δεσποινὴς Réjane.

— Ἐν Λονδίνῳ ἠγνοίχθη κατάλογος συνδρομῶν πρὸς ἀγορὰν ἐνθυμίου, προσεσχετισμένου τῷ διευθυντῇ τῶν θεάτρων Covent Garden καὶ Drury Lane, κυρίῳ Ἀδγούστῳ Harris.

— Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσίας ἐχορήγησε τῷ Ὁδῆῳ τῆς Μόσχας τὸ σεβαστὸν ποσὸν ἐν ὃς ἑκατομμ. φράγκων πρὸς οἰκοδομὴν λαμπρῆς αἰθούσης συναυλίας, προσηρτημένης αὐτῷ.

— Ἡ Λέσχῃ τῶν Φίλων τῶν Ὁραίων Τεχνῶν ἐν Πέστην προσκήρυξε διαγωνισμόν πρὸς σύνθεσιν βασιλικοῦ ὕμνου. Πέντε καὶ εἴκοσιν ἀγωνισταὶ παρουσιάσθησαν, ἀλλὰ τὰ ἔργα αὐτῶν ἦσαν τοσοῦτον ἄθλια ὥστε οἱ ἐλλανοδίχαι ἠρνήθησαν νὰ τὰ λάβωσι κἄν ὑπ' ὄψιν.

— Ἐπὶ τῇ βᾶσει πρωτοτύπου μελέτης γραφείσης ὑπὸ Lora Bernhardt ὁ Otis Colburn ἐποίησε μονόπρακτον δρᾶμα (pièce) ἐπιγραφόμενον: *Ἱστορία τῆς Σάρας Βερνάρ* (Histoire de Sarah Bernhardt).

— Ἡ Σάρα Bernhardt εὐρίσκεται νῦν ἐν Βρασιλίᾳ. Κατὰ τὴν 214 ἰουλίου, ἡμέραν τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς τῶν Γάλλων, προσκληθεῖσα ὑπὸ τῶν σπουδαστῶν ἔδωκεν ἑκτακτον παράστασιν. Ἐπωφεληθεῖσα δὲ τοῦ πράγματος ἐδημοσίευσεν ρεκλαμικὴν ἐπιστολήν.

— Ἀπεβίωσεν ὁ ἐταῖρος καὶ γραμματεὺς τῆς Γαλλικῆς-Κωμῳδίας κ. Engène Garraud, ὃς ὑπῆρξε λίαν προσφιλὴς τοῖς συναδέλφοις αὐτοῦ, δεξιὸς δὲ ἐγένετο ὑποκριτῆς, οὐκ ὀλίγους χαρακτῆρας διαπλάσας.

— Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐπιόντος μηνὸς σεπτεμβρίου ἀπέρχεται ἡ γλυκύφθογος Πάττη εἰς Νέαν Ὑόρκην, παιουμένη ἐναρξιν τῆς ἀνὰ τὴν Ἀμερικὴν περιοδείας αὐτῆς. Ἡ περιοδεία αὕτη αὐξήσει τὴν περιουσίαν αὐτῆς κατὰ ἐν ἑκατομ. φράγκων.

— Ἡ διάσημος ἰταλὶς ἀοιδὸς Ἑλένη Theodorini, ἡ θαυμασθεῖσα ἐν τῇ *Hérodiade* καὶ τῷ *Cid* τοῦ Massenet, ἡ τιμηθεῖσα δὲ τοῦ παρασήμερου Bene Merenti πρώτης τάξεως ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας καταλείπει τὴν σκηνήν, ὑπανδρευθεῖσα γνωστὸν Βέλγον, ἀνήκοντα εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν τῆς πατρίδος αὐτοῦ. Ἡ δεσποινὴς Theodorini ἀνῆκει εἰς καλὴν οἰογένειαν, εἶνε ἀνεψία τοῦ στρατηγοῦ Morzunu.

— Τὸ ἐξῆς ἐπεισόδιον ἀναγράφεται περὶ τοῦ μελοποιῦ Alfred Keil, συνθέτου *Εἰρήνης* τινὲς διδασκείας ἐν τῷ Βασιλικῷ θεάτρῳ τοῦ Τουρίνου κατὰ τὸν παρελθόντα χειμῶνα.

Οἱ ὑποκριταί, ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ προσήνεγκον αὐτῷ δύο πολυτίμους στεφάνους ἐν ταῖς ἄλλαις δώροις. Τούτους ἠθέλησε νὰ μετακομίσῃ εἰς Λισαβώνα, τὴν πατρίδα

αὐτοῦ. Ἀφικομένου αὐτοῦ εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῆς Πορτογαλίας, ὑπεδέξαντο αὐτὸν οἱ φίλοι αὐτοῦ διὰ πολλῶν ἐνδείξεων τιμῆς· ἀλλὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦτον τὸ τελώνιον ἤθελε νὰ ψυχράνῃ. Θεωρῶσαν τοὺς στεφάνους ὡς ἐμπόρευμα, ἐζήτησε δικαίωμα 80 φρ. δι' ἑκάστον χιλιόγραμμον, ἥτοι 1500 φρ. διὰ τοὺς δύο στεφάνους. Ὁ μελοποιὸς τῆς Εἰρήνης, ἐννοεῖται, ἤρνησατο ν' ἀποτίσῃ τὰ τελωνειακὰ ταῦτα. Ἀλλὰ μετ' ἐκπλήξεως ἔμαθε ὅτι οἱ στεφάνοι ἐπωλήθησαν εἴτα ἐν δημοσίῳ πλειστηριασμῷ.

Τὸ γεγονός δὲν δικαιοῦ τὴν στροφὴν τοῦ Leacock, «Les Portugais sont toujours gais».

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἡ ἐν Ἑλλάδι πολιτικὴ κατάστασις ἐξακολουθεῖ ἐκτελοῦσα τὸ σημεῖόν τὴν αὐτῆς βῆμα, κατὰ τοῦτο μόνον νέον τι ἐμφανίζουσα, ὅτι ἐπέδειξεν ἡμῖν τὸ νέον οἰκονομικὸν πρόγραμμα τοῦ κ. Τρικούπη. — Παραδόξως ὁ πρόην πρωθυπουργός, ἐπιλαθόμενος τῶν τραγικῶν περὶ ἐπαρκείας τῆς χώρας θεωριῶν αὐτοῦ, ὁμολογεῖ σήμερον διὰ τοῦ δημοσιογραφικοῦ ὀργάνου αὐτοῦ τὴν ἀνεπάρκειαν καὶ προτείνει καὶ αὐτός—τί τούτου παραδοξότερον;—ἐλάττωσιν τῶν τοῖς πιστωταῖς τοῦ κράτους πληρονομένων τόκων κατὰ πεντήκοντα τοῖς ἑκατὸν καὶ κατάργησιν τοῦ χρεωλυσίου. — Ὡστε ἄλλην ἐλπίς σωτηρίας οὐδεμία, μάταια δὲ καὶ κενὰ ὅσα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ ἐλογοκρίνει ἡμῖν ὁ κ. Τρικούπης. Εἶνε ἀληθές ὅτι τὴν πικρὰν ταύτην ὁμολογίαν συν-οδεύει διὰ τοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὅτι, ἂν μὴ οἱ ἀντίπαλοι αὐτοῦ ἐξνυτέλιζον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τὴν πίστιν τοῦ κράτους, θὰ κατάρθουν, τὰ ἀπὸ τῆς πίστεως ταύτης πλεονεκτήματα ἐκμεταλλεζόμενος, νὰ κανονίσῃ προϊόντος τοῦ χρόνου τὰ οἰκονομικὰ πράγματα τοῦ κράτους ἄνευ ἀθετήσεως τῶν πρὸς τοὺς πιστωτὰς ὑποχρεώσεων αὐτοῦ, ὅτι δὲ νῦν, τῆς πίστεως ἐκλιπούσης, τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀδύνατον· ἀλλὰ καὶ ἡ δικαιολογία αὕτη, ὁσαδύποτε καὶ ἂν ἐνέχη στοιχεῖα ἀληθείας—ἐνέχει δὲ ἀναντιρρήτως τοιαῦτα—δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς ἀθώωσιν πολιτικοῦ ἀνδρός, λησμονήσαντος ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται αὐτῷ νὰ ἐξαρτίσῃ ἀπὸ τῶν αἰσιοδόξων μόνον προσδοκιῶν αὐτοῦ, ἄνευ δὲ ἄλλης θετικῆς βάσεως, τὸ ἰδιωτικὸν οἰκονομικὸν μέλλον τοῦ ἔθνους, οὗ τὰς τύχας διυθύνει.

Ἐν Σερβίᾳ ἀναμένεται ἡ ἐκβασίς τῆς δίκης τῶν πρώην ὑπουργῶν, οὗς, ὡς γνωστόν, παμψηφεί ἡ ριζο-σπαστικὴ πλειοψηφία παρέπεμψε εἰς εἰδικὸν δικαστήριον, ὡς βεβαία δὲ θεωρεῖται ἡ καταδίκη δύο τοῦλάχιστον τῶν μελῶν τοῦ τέως ὑπουργείου τῶν φιλελευθέρων, τοῦ κ. Ἀδακούμοβιτς καὶ τοῦ κ. Ρι-βαράτς. — Μᾶλλον εὐάρεστοι εἶνε αἱ εἰδήσεις περὶ τοῦ δυναστικοῦ τῆς Σερβίας ζητήματος, περὶ οὗ καὶ πρότερον ἴδην εἶχεν ἀναγραφῇ ὅτι τῇ μεσολαβίᾳ τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Μαυροβουνίου καὶ τῆς ρωσικῆς πολιτικῆς ὁ πρίγκιψ Καραγεώργεβιτς παραιτεῖται πᾶσαν ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀξίωσιν. Αὐτὸς ὁ μνηστὴρ πρὸς ἀνταποκριτὴν τῆς Σερβικῆς ἐφημερίδος «Βιδέ-

λου» ἐδήλωσεν ὅτι τοῦ λοιποῦ παραιτεῖται πᾶσαν πολιτικὴν δράσιν περιοριζόμενος εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων αὐτοῦ καὶ εὐχόμενος τῷ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ, ὅπως παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ τὸ ποτήριον, ὅπερ κατεπικράνε τὸν βίον τῶν προγόνων ἀμφοτέρων τῶν οἰκογενειῶν· ἐν μόνον ποθεῖ ὁ νοσταλγίαν πάσων ἡγεμονίδης, ὅπως ἐπιτραπῇ αὐτῷ ἄπαξ εἶτι, εἴτω καὶ ὑπὸ αὐτῶν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, νὰ ἐπι-σκεθῇ τὴν πατρίον γῆν, τὴν ἐστίαν τῆς οἰκογε-νείας αὐτοῦ καὶ τὸ πεδίον τῶν παιδικῶν του ἀνα-μνήσεων. — Ἐλπίζεται ὅτι ὁ εὐγενὴς οὗτος πόθος θὰ τύχῃ τῆς προσοικουμένης ἐκπληρώσεως, ὅτι δὲ διὰ τοῦ γεγονότος τούτου ἀπαλλάσσεται ἐφεξῆς ἡ Σερβία τοῦ δυναστικοῦ αὐτῆς ζητήματος, ὅπερ κατὰ πᾶσαν ἐσωτερικὴν ἀνωμαλίαν εἴτε κατ' ἐξήγησιν αὐτοῦ τοῦ μνηστῆρος εἴτε τῇ πρωτοβουλίᾳ ἄκρων ζηλωτῶν τῆς δυναστείας τῶν Καραγεώργεβιτς ἢ δημαγωγῶν, ἐπιθυμούντων ν' ἀλειψώσιν εἰς θολὰ ὕδατα ἀναψύ-μενον, ἐδυσχεραίνεν ἐπὶ μᾶλλον τὰ πράγματα.

Ἐκ Σοφίας διὰ Βιέννης, ἀξιοπιστοτέρα οὕτω γινο-μένη, μεταδίδεται ἡμῖν ἡ εἰδησίς, ὅτι ὁ κ. Σταμπού-λωφ ἤρξατο ἐσπευσμένως ἐκποῶν τὴν ἀκίνητον αὐ-τοῦ περιουσίαν καὶ τὸ προϊόν αὐτῆς καταθέτων εἰς ἀγγλικὴν Τράπεζαν. — Τὸ πρᾶγμα, λαμβανόμενης ὑπ' ὄψιν τῆς εὐλόγως προσδοκωμένης ἐν τῷ μέλλον-τι ὑπερτιμῆσεως τῶν ἐν τῷ νεαρῷ κράτει ἀκινήτων καὶ τῶν ἐλπίδων, ἃς περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς πατρί-δος αὐτοῦ, ὡς εἰκός, ἔχει ὁ βούλγαρος πρωθυπου-ργός, μόνον διὰ τοῦ δυσχεροῦς τῆς πολιτικῆς θέσεως τοῦ κ. Σταμπούλωφ δύναται νὰ ἐξηγηθῇ. — Τὸ ἀπο-τέλεσμα τῶν τελευταίων βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἦν μεγάλη τῆς κυβερνήσεως πλειοψηφία· ἀλλὰ τὸ ἀ-ποτέλεσμα τοῦτο, διὰ τοῦ ἐπιτηδεῖου μόνον ἀπὸ τοῦ ἐκλογικοῦ περιδύλου ἀποκλεισμοῦ τῶν ἀντιπολιτευο-μένων ἐκλογέων ἐπιτευχθέν, τυπικὸν μόνον δικαίωμα ὑπάρξεως παρέχει τῷ ὑπὸ τὸν κ. Σταμπούλωφ ὑπουρ-γεῖν, ἐπὶ μᾶλλον δὲ ἐντείνει τὴν ἀγανάκτησιν τῶν δυσανασχετούντων ἐπὶ τῷ ὅτι βλέπουσι παρατεινομέ-νην τὴν ἐν τῇ ἀρχῇ παρουσίαν ἀνδρός, ὃς θεωρεῖται εὐλόγως ἡ κυρία αἰτία τῆς ἐνεστώσης τραγελαφικῆς ἐν τῇ χορείᾳ τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν θέσεως τῆς πα-τρίδος αὐτῶν, καὶ εἰς ἀπροκαλυπτοτέραν ἐκδήλωσιν τῆς δυσφορίας αὐτοῦ ἀναγκάζει τὸν πρίγκιπα Φερδινάνδον, διαβλέποντα παρὰ τῷ πρωθυπουρ-γῷ αὐτοῦ πρὸς τοῖς ἄλλοις τὸ κυριώτατον κώ-λυμα τῆς διασκεδάσεως τῆς ρωσικῆς μῆνιος καὶ τῆς νομιμοποιήσεως τῆς θέσεως αὐτοῦ. — Ταῦτα πείθουσι τὸν κ. Σταμπούλωφ ὅτι βραχεία ὑπολείπε-ται αὐτῷ εἰς πολιτικὴν ζοή· ἐγείδῃ δὲ πρόχειρον ὑπάρχει τὸ παράδειγμα τῆς δίκης τῶν ἐν Σερβίᾳ ἀν-θαιρέτως καὶ πραξικοπηματικῶς κυβερνησάντων τέως ὑπουργῶν, ὁ θόβος ὁμοίας τέχνης εἰσπυεῖται αὐτῷ τὴν ταχείαν χρυσοποίησιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ἥτις ὑπὸ τὴν μορφήν ταύτην εὐχερέστερον καὶ ἐξα-σφαλίζεται καὶ ἐξασφαλίζει αὐτῷ ἄνετον ἐν τῇ ἀλ-λοδαπῇ ἐν περιπτώσει ἐξελεύσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς χώ-ρας βίον.

Αἱ τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ διεξαχθεῖσαι γενικαὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐκλογαὶ δύο τινὰ περιτρώως διεπιστώσαν πρὸς εὐάρεσκειαν πάντων τῶν φίλων τοῦ ἱπποτικοῦ ἔθνους, πρῶτον μὲν ὅτι ἡ παραφορά καὶ ἡ ἀκρα πο-

λιτικὴ ἐμπόθεια, ἣν ἡς ἀγόμενος ὁ γαλλικὸς λαὸς προσδίδειν ἄλλοτε καὶ εἰς τὰς σπουδαιότατας τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ, ἐπαύσαν ὑποκρινόμεναι οὕτω σπουδαῖον πρόσωπον ἐν τῇ κρίσει τῶν τυχῶν τοῦ ἔ-θνους, εἴτα δὲ ὅτι τέλεον ἀπὸ τῆς χώρας ἀγαθῇ τύχῃ ἐξέλιπεν ὁ ἐπὶ αἰῶνας μετὰ μικροτέρων ἡμεζόνων δια-λειμμάτων ταρασσών αὐτὴν πεισματώδης περὶ πολι-τεῦματος ἀγών, τῆς δημοκρατίας βαθείας καὶ ἀσφαλεῖς ἐμβαλλούσης τὰς ρίζας αὐτῆς ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἔθνους. — Τὸ πρῶτον τῶν γεγονότων τούτων ἀπέδει-ξεν ἡ γαλήνη καὶ ἀπάθεια, μετ' ἧς διεξήχθη ὁ ἀγών, μόλις που ἀσθενῇ τινα προσλαβὼν τραχύτητα διὰ τὰ λείψανα τῶν βουλευτικῶν μεθόδων καὶ τινὰς λιποθύμους σοσιαλιστικὰς ἀποπειράς. Ἐν γένει ὅμως οὔτε ἐκεῖνα, μὴ ὑπολειπόμενα ἵχνη τοῦ πάλαι ποτὲ ἀκμάσαντος βουλευτικισμοῦ, οὔτε αὐταί, ἀμυ-δრაί τινες ἀναλαμπαὶ τῆς σθεννυμένης λυχνίας τοῦ κατὰ Ραδαδὸλ φωτός, ἐπέδρασαν κατὰ τι ἐπὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ὅλης ἐκλογικῆς περιόδου, ἥτις ἀπέ-δειξε τοὺς Γάλλους ἐγγύς γενομένους εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τῆς σχετικῆς τελειότητος τῆς πολιτικῆς ἀνα-τροφῆς, καθ' ὃ τὰ ἔθνη ὡς ἐξ ἐμφύτου ὁρμῆς διακρί-νουσι τοὺς ψευδεῖς τῶν συμφερόντων αὐτῶν ὑπερμά-χους ἀπὸ τῶν ἀληθῶν, καθ' ὃ, ἐπαρκῆ ἰδέαν ἔχοντα τῆς δυνατῆς κοινωνικῆς εὐημερίας καὶ ταύτης ἀπο-λαύοντα ἢ ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἀσφαλοῦς ἀπολαύσεως ταύ-της εὐρισκόμενα, δὲν παρασύρονται ὑπὸ τῶν φαν-τασιοπληξίων ἐξημιμένων τινῶν κεφαλῶν ἢ δημοκό-πων, τῆς νοσούσης αὐτῶν φαντασίας τὰ ἀποκνήμα-τα ἢ τὰ ἐπαγγελλόμενα ἐξυπηρετήσιν τῶν προσωπι-κῶν αὐτῶν συμφερόντων παριστάντων ὡς ἀπαράι-τητα τῆς κοινῆς εὐημερίας στοιχεῖα. Ἡ Γαλλία, πεισθεῖσα ἴδῃ ἐκ τῶν πραγμάτων ὅτι ἐν τῇ δημο-κρατίᾳ, οἷα αὕτη λειτουργεῖ ἐν αὐτῇ, ὑπάρχει πᾶν ὅ τι δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτῇ τὴν δυνατὴν εὐη-μερίαν, ἃς ὁ ταύτης καὶ μόνης εὐλόγως προσδοκᾷ τὴν ἀπρόσκοπτον ἐξακολουθήσιν τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς, περιφρονοῦσα τοὺς θέλοντας ν' ἀνατρέψωσι τὸ πᾶν, ἵνα αὐτοὶ ἐμφανισθῶσι δημιουργοὶ νέας τάξεως πραγμάτων, ἀναλόγου βεβαίως πρὸς τὴν τε-ταραγμένην αὐτῶν κεφαλὴν. — Ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος ἐκλογὰς καταδηλωθεῖσαν ἐξα-σφαλίσιν τῆς δημοκρατίας, τὸ γεγονός εἶνε τόσῳ μᾶλλον εὐάρεστον, ὅσῳ συνοδεύεται ὑπὸ τῆς περι-στάσεως, ὅτι ὁ γαλλικὸς λαὸς ἀπεδείχθη ἀποδεχόμε-νος οὐ μόνον τὰς δημοκρατικὰς ἐν γένει ἀρχάς, ἀλλὰ καὶ εἰδικῶς τὰς μετριοπαθεῖς τοιαύτας, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν ἐκλογικῶν ἀποτελεσμά-των—διότι ὑπολείπονται 161 εἰς ἐπαναληπτικαὶ ἐκλογαί—, ἐπαγγελλομένων τὴν συγκρότησιν τῆς ποθομένης ἐκείνης μεγάλης κοινοβουλευτικῆς με-τριοπαθοῦς δημοκρατικῆς δυνάμεως, ἥτις θὰ κατάρ-θου νὰ παράσῃ τῇ Γαλλίᾳ τὴν ἰσχυρὰν καὶ ὁμογενῆ κυβέρνησιν, ἥς τοσαύτην ἔχει χρείαν.

Τὸ ζήτημα τῆς συγκροτήσεως τῶν νέων τῆς Μεθο-γείου ναυτικῶν μοιρῶν, τῆς ρωσικῆς καὶ τῆς γερμα-νικῆς, ἐξακολουθεῖ ἐπασχολοῦν τὴν δημοσίαν ἐν Εὐ-ρώπῃ γνώμην, οὕτω ὅμως οὐδὲν ὑπάρχει ὀριστικῶς γνωστόν. Τὸ βέβαιον οὐχ ἦντο εἶνε ὅτι, τῆς ἐν τῇ Μεθογείῳ διαρκοῦς διατριβῆς τῆς ρωσικῆς μοίρας, ἢ κατὰ τὰς ἐκ Παρισίων εἰδήσεις ἔσονται ἀνοικτοί

πάντες οἱ γαλλικοὶ λιμένες, μελλούσης ν' ἀποτελεσθῇ μὲν νέον καὶ οἰονεῖ ὑλικὸν στοιχείον τῆς στενωτέρας συσφίξεως τῶν γαλλορωσικῶν σχέσεων, νὰ ἐξάρῃ δὲ εἰτι μᾶλλον ἐν Εὐρώπῃ τὸ γόνιτρον τῆς ρωσικῆς δυ-νάμεως καὶ φανερὰς πανταχοῦ καταστάσῃ τὰς νεω-τέρας ναυτικὰς προόδους τοῦ κράτους τῶν τσάρων, ἢ Γερμανία, ζηλοτυποῦσα ἢ καὶ ἀναμιμνησκομένη ἀρχαίον πόθον τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν ναυτικῶν δυνάμεων τοῦ κράτους, ἀπεφάσισε καὶ αὐτὴ τὴν ἰδρυσὶν ὁμοίας ἐν τῇ αὐτῇ θαλάσῃ παγίας μοίρας, χάριν τῆς ὁποίας καὶ ναυ-τικὸν σταθμὸν ἠτήσατο παρὰ τῆς Ἰταλίας ἐν Σικε-λία. — Ἀλλ' ἡ βουλὴ αὕτη φαίνεται προσκόπτουσα κατὰ δύο δυσχερεῖων, τῆς ἀρνήσεως τῆς Ἰταλίας πρὸς παραχώρησιν τοῦ αἰτουμένου λιμένος καὶ τῶν εἰς τὴν ναυτικὴν ταύτην ἀνάπτυξιν ἀναγκαίων νέων δαπανῶν, ὑπολογιζομένων εἰς τεσσαράκοντα νέα ἑκατομμύρια μάρκων, ἅτινα οἱ ἐν Βερολίνῳ σκέπτον-ται νὰ προσθέσωσιν εἰς τὰ χάριν τῶν στρατιωτικῶν μεταρρυθμίσεων ἀπαιτούμενα ἐξήκοντα καὶ τὰ ὅποια μετ' ἄλλων τινῶν ἀναγκῶν τοῦ κράτους ἀναδιδά-ζουσι τὸ μελετώμενον πρόσθετον φορολογικὸν βᾶρος εἰς διακόσια ὅλα ἑκατομμύρια μάρκων.

Ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ ἰρλανδικὸν νομοσχέδιον ἀφίκετο εἰς τὸ τέμα τῆς πρώτης αὐτοῦ περιόδου. Ὁ κ. Γλάδ-στον, ματαιῶν τὰς τάσεις τῆς ἀντιπολιτεύσεως πρὸς τὴν διὰ τῆς κωλυσιεργίας παράτασιν ἐπ' ἀπειρον τῶν συζητήσεων, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἀντι-πάλων του καλουμένην μέθοδον τῆς κοινοβουλευτι-κῆς κατατομήσεως, τάξας τὴν παρελθούσαν παρασκευὴν ὡς τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως, τῆς περὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἰρλανδικῆς αὐτο-νομίας, συζητήσεων. Ἡ ἀντιπολίτευσις ἐφύραξεν αὐ-θις, ὁ δὲ κ. Τσαμπερλῆν προέβαλεν ἀντιπρότασιν, ὑποστηρικθεῖσαν δι' ὅλης τῆς ὑπὸ τῶν συντηρητι-κῶν ρητόρων ἀσκουμένης εὐγλωττίας, ἀλλ' ἡ πλειο-ψηφία ἀπεψήνατο ὑπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ γηραιοῦ πρωθυπουργοῦ. Ἡ ψήφος αὕτη ἀπέδειξε πρὸς τού-τοις τὴν κυβέρνησιν καὶ μετὰ τὰς κατ' ἀκολουθίαν τοῦ νομοματικῷ ζητήματος ἐπελθοῦσας ἐν ταῖς τάξεσιν αὐτῆς μεταστάσεις καὶ τὴν ἐν τῇ τελευταίᾳ ἀναπληρωματικῇ ἐκλογῇ ἀποτυχίαν διαθέτουσαν τὴν ἐπαρκοῦσαν αὐτῷ κοινοβουλευτικὴν δύναμιν.

Μ. Ε. Μ.

ΦΥΡΑΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Σχολαζούσης τῆς μητροπόλεως Δισκάτης ἐκλήθη εἰς αὐτὴν, συνοδικῇ διαγνώμῃ, ὁ τέως θεοφ. ἐπίσκοπος Παραμυθίας κ. Ἰωάννης, ὅττω δὲ σχολασάσης τῆς ἐπισκοπῆς Παραμυθίας ἐκλήθη εἰς αὐτὴν ὁ τέως θεοφ. ἐπίσκοπος Κίτρους κ. Λεόντιος.

—Δημοσιευθέντος ἐπὶ τούτῳ βασιλικῷ διατάγματος τὸ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὸν ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον ὁργανοῦται ἐπὶ τὸ τε-λειότερον, ἐπιστημονικώτερον καὶ μεθοδικώτερον, ὅπως ἐπιτυχάνη-ται ἡ σπουδὴ καὶ διδασκαλία τῆς ἀρχαιολογίας, ἡ διάδοσις τῶν ἀρ-χαιολογικῶν γνώσεων ἐν Ἑλλάδι καὶ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ πρὸς τὰς καλὰς τέχνας ἔρωτος.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 14 αὐγούστου.

Τὸ σπουδαιότερον οικονομικὸν γεγονός τῆς ἐβδομάδος ταύτης ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς Τραπεζῆς ὑψώσις τοῦ τόκου τῆς προεξοφλήσεως ἀπὸ 4 εἰς 5 ο/ο. Ἐπειδὴ ὅμως τοῦτο προεβλέπετο ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος, οὐδεμίαν ἐπὶνευγκεν αἰσθῆσιν εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ χρηματιστήρια, τὰ ὁποῖα διετηρήθησαν ἐν γένει σταθερὰ, πλην τοῦ τῆς Βιέννης, ὅπερ φαίνεται μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐπηρεασθὲν, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ πρὸ πολλοῦ ἀναπτυχθεῖσα κερδοσκοπία ἤρξατο ἀπαυδῶσα ἐνεκα τῆς ὑψώσεως τοῦ τόκου καὶ συνεπῶς τῶν κατὰ τὰς ἐκκαθαρίσεις πληρονομένων μεγάλων reports. Τὸ χρηματιστήριον τοῦ Βερολίνου φαίνεται τὴν ἐβδομάδα ταύτην σταθερώτερον σχετικῶς πρὸς τὴν παρελθούσαν, καθ' ἣν ἐπεκράτει ἀπαισιοδοξία. Οὐχ ἥττον αἱ τράπεζαι ἐξακολουθοῦσιν οὐδαί περιωρισμέναι ἐπὶ τῷ φόβῳ ὅτι μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς Τραπεζῆς ὑψώσιν τοῦ τόκου εἰς 5 ο/ο καὶ ἡ γερμανικὴ Τράπεζα ἀναγκασθήσεται νὰ ὑψώσῃ αὐτὸν εἰς 6 ο/ο.

Ἐν τούτοις μεθ' ὅλην τὴν νέαν ὑψώσιν τοῦ τόκου ἡ νομισματικὴ κατάστασις θεωρεῖται ἥττον τεταμένη, ὥς φαίνεται ἐκ τοῦ τελευταίου ἰσολογισμοῦ τῆς ἀγγλικῆς Τραπεζῆς, σημειοῦντος τὴν ἀναλογίαν τοῦ μεταλλικοῦ πρὸς τὰς υποχρεώσεις 44,90 ο/ο, ἐνῶ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἦτο μόνον 43. Συγχρόνως ἐβεβλήθη οὐ μόνον τὸ μεταξύ Παρισίων καὶ Λονδίνου, ἀλλὰ καὶ τὸ μεταξύ Βερολίνου καὶ Λονδίνου συνάλλαγμα, καὶ ἐν γένει σημειῖται βελτιώσεως ἤρξαντο ἀναφανίσκοντα, ἐνισχύεται δὲ ἡ πεποίθησις ὅτι ὁ τόκος τῆς γαλλικῆς Τραπεζῆς θὰ μεινῇ ἀμετάβλητος εἰς 2 1/2 ο/ο. Ἡ βελτιώσις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὰς ἐκ Νέας Ὑόρκης μεταδιδαζομένης εἰδήσεις, καθ' ἃς καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου τοῦ Σέρμαν θὰ διατηρηθῇ ἡ νομισματοποιήσις τοῦ ἀργύρου δι' ἀναλογίας ὁρισθησομένης διὰ διεθνούς συμβάσεως. Ἐνεκα τούτου καὶ ὁ ἀργυρὸς διατηρεῖται σταθερὸς εἰς τὰ 33 3/4—34, εἰς τὴν τιμὴν δὲ ταύτην ὑπάρχει ζήτησις ἀνευ προσφορᾶς. Ὁπωδότητε ὅμως τὰ περὶ τοῦ σπουδαιότητος τούτου ζητήματος εἰσὶν εἰσέτι ἀδέβαια, οὐδεὶς δὲ δύναται ἀπὸ τοῦδε νὰ γροῖδῃ ἢ νὰ προείπῃ τὴν λύσιν αὐτοῦ.

Οἱ θιασῶται τοῦ μονομεταλλισμοῦ διδρυρίζονται ὅτι τάχιον ἢ βράδιον ἡ χρῆσις τοῦ ἀργύρου ὥς νομισματος θὰ καταργηθῇ, διότι καὶ ἡ παραγωγὴ τοῦ χρυσοῦ ἐξακολουθεῖ αὐξανουσα οὐχὶ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, ἀλλ' ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα. Οὕτω π. χ. τὸ γλόυδιον χρυσορυχεῖον τῆς Αὐστραλίας, ὅπερ κατὰ τὸ 1888 πηρήγαγε 230,640 οὔγγιας χρυσοῦ, τὸ 1892 παρήγαγεν 1,210,862 καὶ κατὰ τοὺς πρώτους ἑξ μῆνας ἐνεστῶτος ἔτους 664,971, ἥτοι κατὰ μέσον ὅρον 123,000 οὔγγιας κατὰ μῆνα, αἱ ὁποῖαι πρὸς λ. σ. 3.10 ἰσοδυναμοῦσι πρὸς λ. σ. 430,174 κατὰ μῆνα, ἢ πρὸς 5, 162,000 κατ' ἔτος. Ἐπίσης ἡ παραγωγὴ τοῦ χρυσοῦ ἐν Ἀμερικῇ, ἐν Ρωσίᾳ καὶ ἐν ἄλλαις χώραις ἐξακολουθεῖ αὐξανουσα, τελειοποιουμένων τῶν μηχανῶν καὶ τῶν μέσων τῆς ἐκκαμινεύσεως.

Τίς μᾶς βεβαίωσεν, λέγουσιν, ὅτι δὲν θ' ἀνακαλυφθῶσι καὶ ἄλλα χρυσορυχεῖα ἐν Ἀφρικῇ, ἐν Ἀσίᾳ

καὶ ἐν ἄλλαις ἀνεκμεταλλεύτοις χώραις; Ὡς οὕτως ἢ ἄλλως ὁ ἀργυρὸς ὑπόκειται εἰς καταδίκην, καὶ ἐπομένως εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθῶσιν ἀπὸ τοῦδε τὰ δέοντα μέτρα.

Εὐτυχῶς τὸ ζήτημα τοῦτο, ὅπερ ταραττει πάντα τὰ κράτη, παρ' ἡμῖν οὐδεμίαν ἐμποιεῖ αἰσθῆσιν, διότι, ὥς καὶ ἄλλοτε εἶπομεν, ἔχομεν μὲν παραδεδομένον τὸ σύστημα τοῦ διμεταλλισμοῦ, ἀλλὰ βάσις εἶναι κυρίως ὁ χρυσοῦς, ὁ δὲ ἀργυρὸς χρησιμεύει μᾶλλον ὡς συμπλήρωμα καὶ ὡς κερματικὸν νόμισμα, ὥστε ἡ κυβερνήσις οὐδεμίαν σχεδὸν ζήτησιν θὰ ὑποστήῃ ἐκ τῆς υποτιμήσεως ἢ καὶ ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ ἀργύρου, θὰ εὐρεθῇ δὲ μάλιστα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μεταχειρισθῇ μέγα μέρος τοῦ ὑπάρχοντος ἀργύρου εἰς ἐκκοπὴν κερματίων ἐν συνδυασμῷ μετὰ τοῦ χαλκοῦ διὰ τὰς μικρὰς συναλλαγὰς, διότι τὰ λεγόμενα μεταλλικὰ θὰ ἐκλείψωσι ταχέως, ἡ δὲ ἑλλειψὶς μικρῶν νομισμάτων γίνεται ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐπαισθητὴ ἐν ταῦθ' αὖτε καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις. Πεποίθαμεν ὅτι δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια παρὰ τῶν ἀρμοδίων πρὸς θεραπείαν καὶ τῆς ἀνάγκης ταύτης.

Ἡ χθεσινὴ κίνησις τοῦ χρηματιστηρίου ἡμῶν σημειοῦται ἐν τῷ κάτωθι πίνακι, ἄλλως δὲ οὐδεμία ἐγένετο ἀξιοσημείωτος διαφορὰ. Αἱ τιμαὶ εἰσιν αἱ αὐταὶ καὶ τὴν πρῶην ταύτην. Γενικὸν χρέος 24,1, Σιδηρόδρομοι 84 3/4, Μονοπωλεῖον 16,24.

Τὰ ἑλληνικὰ στάσιμα καὶ παρημελημένα. Πάγιον 29 1/4, Μονοπωλεῖον 39 1/2, δάνειον 35 καὶ 36 1/2.

Τὰ Λαύρια ἐξηκολούθησαν καταρρέοντα. Χθὲς προσέφεροντο εἰς τὰ 32, διότι καὶ αἱ ἐξ Ἀθηνῶν εἰδήσεις νέαν ἐσημείουν ὑποτίμησιν καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν, ὥς καὶ ὑψώσιν τοῦ συναλλάγματος εἰς τὰ 167.

Ἀξιοσημείωτος εἶναι καὶ ἡ ἐξακολουθοῦσα ἐκπτώσις τῶν ἰταλικῶν καὶ ἰσπανικῶν χρεωγράφων καὶ τοι τὰ συνδικάτα ἀγωνίζονται νὰ διατηρήσωσιν αὐτά. Τὴν θέσιν ὅμως δυσχεραίνει ἡ ὑψώσις τοῦ συναλλάγματος, τὸ ὁποῖον ἐν μὲν τῇ Ἰσπανίᾳ ὑπερέβη τὰ 20, ἐν δὲ τῇ Ἰταλίᾳ ἔφθασεν ἤδη 11 ο/ο, ὥστε ἡ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία ἀνεπαρξήτως ἐπανερχεται εἰς ἀμφότερα τὰ κράτη.

Τὴν προσεχῆ δευτέραν ἀρχεται ἡ δεκαπενθήμερος ἐκκαθάρισις ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ ἡμῶν, λήγει δὲ τὴν παρασκευὴν ἀντὶ τῆς Τετάρτης, ἐνεκα τῶν μεσολαβουσῶν δύο ἑορτῶν, καθ' ἃς τὸ χρηματιστήριον θὰ εἶναι κλειστὸν, τὴν μὲν δευτέραν διὰ τὴν παρ' Ἀρμενίων ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως, τὴν δὲ τρίτην διὰ τὴν ἐθνικὴν ἑορτὴν τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσεως τοῦ λαοφιλοῦς ἡμῶν ἀνακτοῦ.

Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

DAS GROSSE ERDBEBEN AUF DER INSEL ZANTE im Jahre 1893, von Prof. Dr. Constantin Mitzopoulos in Athen. Απόσπασμα τοῦ Abdenck aus Dr. A. Petreman's Mitteilungen. 1893, Hef. 1. 7. Περὶ τῆς πραγματικῆς ταύτης γενήσεως εἰδικὸς λόγος ἐν ἐπομένῳ τεύχει.

Ὁ ἐπεύθυνος ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κωνσταντινουπόλεως-Πύργον Τυποθετογραφείον ΝΕΟΛΟΓΟΥ

NORTH BRITISH & MERCANTILE

(Νόρθ Μπρίτις & Μερκαντίλ)

Ίδρυθεῖσα τῷ 1809

Κεφάλαιον Α. Στ. 8,000,000

Ἀποθεμ. » 10,695,969

Ἐτησίαν πρόσδοσις

τῷ 1891 Α. Στ. 4,056,900

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΑΙ ΕΤΑΙΡΙΑΙ

(COMPAGNIES D'ASSURANCES)

κατὰ τῆς πυρκαϊᾶς καὶ ἐπὶ τῆς ζωῆς.

Αἱ ἐταιρίαι αὗται ἀσφαλίζουν οὐ μόνον κατὰ τῆς πυρκαϊᾶς κτίρια, ἐπιπλᾶ, ἐμπορεύματα κτλ. εἰς μετριοτάτας τιμὰς.

Ταχεῖα καὶ ἐλευθέριος πληρωμὴ τῶν ζημιῶν.

Ἐπίκεινα τῶν 20 ἑκατομμυρίων λίτρων στερλινῶν ἐπληρώθησαν ὑπὸ τῶν δύο τούτων ἑταιριῶν διὰ ζημίας κατὰ τῶν πυρκαϊῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1889.

Διὰ πλείονας πληροφορίας ἀπευθυντέον εἰς τὸν ἐν Κων)πόλει πράκτορα κ. ΚΑΡΝΙΚ ΣΕΡΟΠΙΑΝ

ἐν Χανίῳ Μερχμὲς Ἀλῆ Πασσά, ἀριθ. 21 καὶ 22, ἐν Γαλατῇ.

Northern Assurance

(Νόρθερν Ἀσσουράνς)

Ίδρυθεῖσα τῷ 1836

Κεφάλαιον Α. Στ. 3,000,000

Ἀποθεμ. » 3,650,872

Ἐτησίαν πρόσδοσις

τῷ 1891 Α. Στ. 1,076,800

THE MARITIME

Insurance Company Limited

Ίδρυθεῖσα τῷ 1864.

Κεφάλαιον Α. Στ. 500,000

Ἀποθεμ. » 102,345

Ἡ ἑταιρία αὕτη ἀσφαλίζει κατὰ τῶν ἐκ μεταφορᾶς κινδύνων ἐπηρεύματα, χρηματοδέματα καὶ ναύλους δι' ατμοπλοίων ἢ ἱστιοφόρων εἰς τιμὰς μετριοτάτας.

1

4

2

5

3

6

Τραπεζίται τῆς ἑταιρίας ἐν Κωνσταντινουπόλει: Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Ὀθωμανικὴ Τράπεζα.

Διὰ πᾶσαν αἰτίαν ἀπευθυντέον τῷ κ. Σίμωνι Καϊσερλίαν, εἰδικῷ διευθυντῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει, Γαλατῇ, ὁδὸς Μαχμουδιῆ, ἀριθ. 2, Χάνιον Ἰσπ.

ἰαρυθβίση

τῷ 1828 καὶ 1892.

Δ'ΟΥΝΙΟΝ (L'UNION)

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΙΑΣ ΩΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΙΑΡΥΘΒΙΣΙΑ

τῷ 1828 καὶ 1892.

ΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΕΝ Τῷ ΜΕΓΑΡῷ ΑΥΤΗΣ, ΟΔΟΣ DE LA BANQUE, ΑΡ. 15

Κλάδος Πυρκαϊᾶς

Κεφάλαιον Φράγκα 10,000,000

Ἀποθεματικὸν » 6,700,000

Ἀδθάλεια » 63,770,000

Ἐσόδα τοῦ ἔτους 1890 » 1,000,000

Ζημῖαι πληρωθεῖσαι » 160,570,000

Κλάδος Ζωῆς

Κεφάλαιον Φράγκα 10,000,000

Ἀποθεματικὸν » 93,800,000

Ζημῖαι πληρωθεῖσαι » 59,000,900

Ἀδθάλεια » 243,580,000

PHENIX FIRE OFFICE

ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΪΑΣ
ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, ΤΩ. 1782.

Ἀσφάλιστρα ἐτήσια Α. Στ. **1,600,000**

Ἀσφάλιστρα πληρωθέντα μέχρι της 31 ἰουλίου 1887
Α. Στ. **16,000,000**

Ὁ ΦΟΙΝΙΞ ἀριθμεῖ μεταξύ τῶν πολλῶν αὐτοῦ
ιδιοκτητῶν τοὺς πλουσιωτέρους κεφαλαιούχους καὶ
τοὺς εὐφημότερον γνωστοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ, ὡς ἐκ τοῦ-
του δὲ παρέχει τοῖς πελάταις αὐτοῦ τὴν ἐντελε-
στέραν ἀσφάλειαν.

Ἀσφάλειαι κατὰ πυρκαϊᾶς ἐπὶ παντοειδῶν ἀκι-
νῆτων, ἐπίπλων καὶ ἐμπορευμάτων ἐνεργοῦμεναι
διὰ τῶν ὑποφαινομένων, οἵτινες ἔχουσι πληρεξου-
σιότητα ὅπως διακανονίζωσιν ἐπὶ τόπου μετὰ ταχύ-
τητος καὶ ἐλευθεριότητος τὰς ἀπωλείας καὶ ζημίας.
H. SW. N & Co

Μόνοι Πράκτορες διὰ τὴν Κων/πολιν καὶ τὰ
Προάστεια. Ἀριθ. 12. Σανδαλτῆς χάν, Γαλατῆ, ἂνω-
θεν τοῦ Αὐστριακοῦ Ταχυδρομείου.

ΜΥΡΕΨΕΙΟΝ ΔΙΑΡΗΑΝΕ

G. MAZUYER & Cie

ΠΑΡΙΣΙΟΙ - 32, Avenue de l'Opéra, 32 - ΠΑΡΙΣΙΟΙ
ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

LA DIAPHANE

ΠΟΥΔΡΑ

ΣΑΡΡΑ ΒΕΡΝΑΡ

ΥΔΡ ΚΟΛΩΝΙΑΣ ΡΩΣΙΚΟΝ

ΜΥΡΑ DU REGENT

ΥΔΡ ΑΛΑΡΕΑΥΔ' ESPAGNE

ΜΥΡΑ ΣΑΡΡΑΣ ΒΕΡΝΑΡ

ΜΥΡΑ FÉDORA

ΓΑΛΛΑ ΔΙΑΡΗΑΝΕ Α' L'IRIS

Σάπωνες. Ἐκχυλίσματα, Ὑδατα κομμώσεως κτλ.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΝ ΑΠΑΣΙ ΤΟΙΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙΣ ΜΥΡΟΠΩΛΕΙΟΙΣ

Διὰ παραγγελίας ἀπευθυντέον εἰς Ἀλεξιάδην Χάν, ἀριθ. 17

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE CORPORATION

ΑΓΓΛΙΚΗ ΠΥΡΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 4,000,000 Α.ΣΤ.

ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ
ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ. 1520

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΛΗΡΩΘΕΙΣΑΙ ΑΝΩ ΤΩΝ 35,000,000 Α.ΣΤ.

Ἀσφαλίζει κατὰ τῶν κινδύνων τῆς πυρκαϊᾶς, Ἐπιπλοεμπορεύματα, Κτήματα λίθινά τε καὶ ξύλινα
εἰς ὅρους ἐπωφελεῖς καὶ ἀσφαλίστατος δυνάμει. — Ἀποζημιώσεις ἄνευ ἐκπτώσεων.

Διεύθυνσις: WHITTAL-MAN. Ἐν τῇ Πόλει.
Ὁδὸς Μείδαντζη (Βαντὲ-ναποῦ)

Πράκτωρ

J. W. WHITTAL & Co